

Klassisk svinepest beredskabsplan

Operationel manual

Januar 2004

Fødevaredirektoratet
Mørkhøj Bygade 19
2860 Søborg

Henvendelser om beredskabsplanen sendes til Kontor for
Husdyrsygdomme (va1@fdir.dk)

Kapitel 1	5
<i>Det veterinære beredskab</i>	5
Kapitel 2	8
<i>Beskrivelse af klassisk svinepest</i>	8
Kapitel 3	12
<i>Områder i Danmark med stor svinetæthed</i>	12
Kapitel 4	13
<i>Bestemmelser om bekæmpelse af klassisk svinepest</i>	13
Bilag I	14
<i>Bekendtgørelse nr. 212 af 27. marts 2003 om bekæmpelse af klassisk svinepest</i>	14
Bilag II	24
<i>Rådets Direktiv 2001/89 af 23. oktober 2001 om EF-foranstaltninger til bekæmpelse af klassisk svinepest</i>	24
Bilag III	24
<i>Cirkulæreskrivelse om beskyttelses- og bekæmpelsesforanstaltninger på et slagteri ved mistanke om og ved udbrud af mund- og klovesyge eller svinepest.</i>	24
Kapitel 5	27
<i>Mistanke om klassisk svinepest</i>	27
Kapitel 6	40
<i>Klinisk undersøgelse af svin, udtagning og indsendelse af materiale</i>	40
Bilag IV	48
<i>Vejledning til udtagning og indsendelse af materiale i forbindelse med mistanke om klassisk eller afrikansk svinepest.</i>	48
Bilag V	50
<i>Blanket til indsendelse af materiale til undersøgelse for svinepest</i>	50
Kapitel 7	51
<i>Udbrud af klassisk svinepest</i>	51
Kapitel 8	69

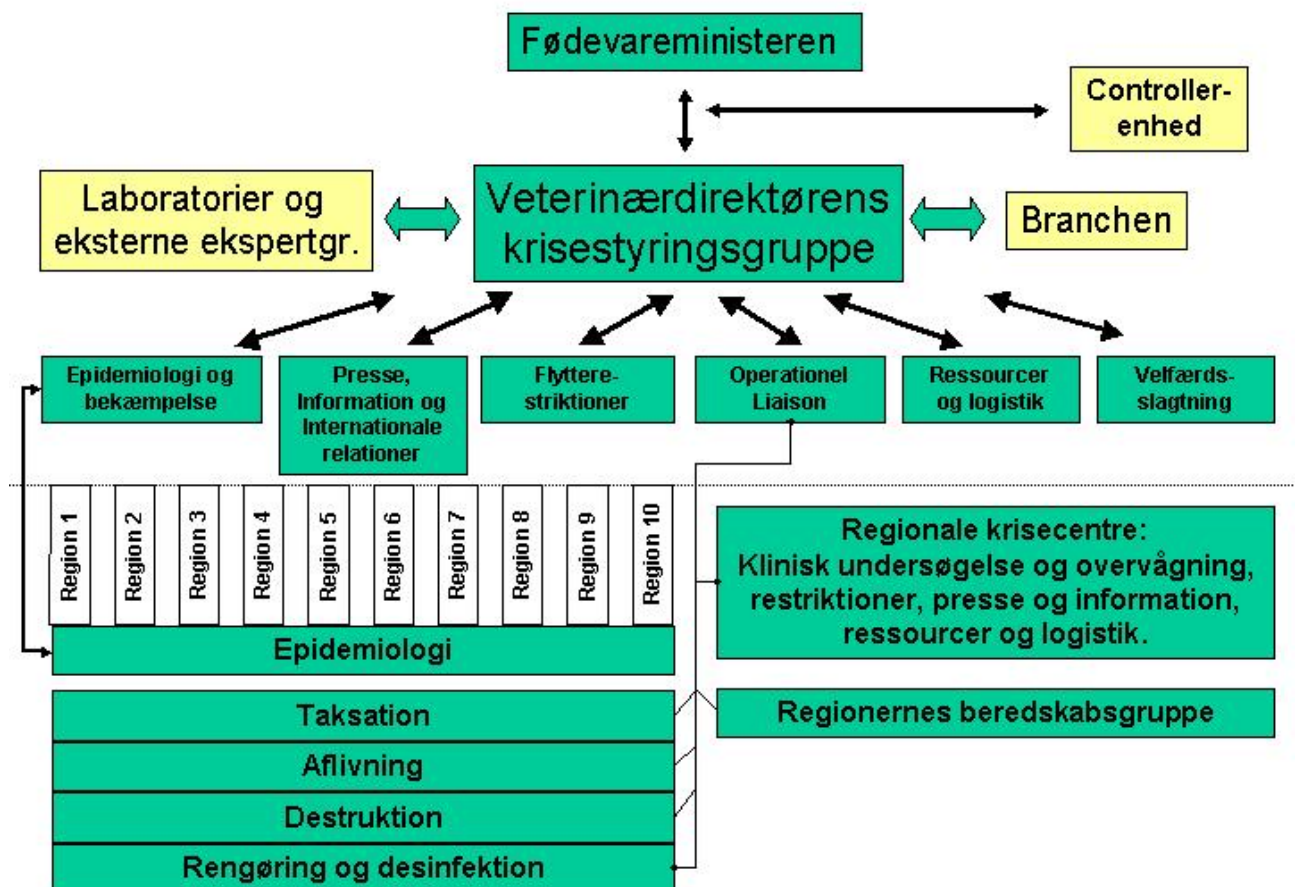
<i>Epidemiologisk undersøgelse ved mistanke om eller udbrud af klassisk svinepest.....</i>	<i>69</i>
Kapitel 9.....	76
<i>Opsporing af dyreflytninger.....</i>	<i>76</i>
Kapitel 10.....	77
<i>Kontrolzone, beskyttelseszone og overvågningszone.....</i>	<i>77</i>
Kapitel 11.....	91
<i>Nedslagning af svin i kontaktbedrifter.....</i>	<i>91</i>
Kapitel 12.....	92
<i>Nedslagning af svin pga. dyrevelfærdsproblemer.....</i>	<i>92</i>
Kapitel 13.....	95
<i>Destruktionsanstalt.....</i>	<i>95</i>
Kapitel 14.....	99
<i>Rengøring og desinfektion.....</i>	<i>99</i>
Bilag VII.....	109
<i>Tjekliste, risikovurdering.....</i>	<i>109</i>
Bilag VIII.....	111
<i>Eksempel på risikovurdering opgjort i skema.....</i>	<i>111</i>
Bilag IX.....	113
<i>Desinfektions- og rengøringsmidler.....</i>	<i>113</i>
Kapitel 15.....	116
<i>Genindsættelse af nye svin.....</i>	<i>116</i>
Kapitel 16.....	119
<i>Andre virksomheder i forbindelse med udbrud.....</i>	<i>119</i>
Kapitel 17.....	122
<i>Mistanke om og udbrud af klassisk svinepest på slagteri eller et transportmiddel.....</i>	<i>122</i>
Kapitel 18.....	135
<i>Udbrud af klassisk svinepest hos vildtlevende vildsvin.....</i>	<i>135</i>
Kapitel 19.....	136

<i>Informationsmateriale til befolkningen om klassisk svinepest.....</i>	<i>136</i>
Kapitel 20	137
<i>Nødvaccination.....</i>	<i>137</i>
Bilag A.....	139
<i>Definitions- og kontakliste.....</i>	<i>139</i>
Bilag B	142
<i>Beregning af stikprøvestørrelse ved forskellige populationsstørrelser og forventede prævalenser.....</i>	<i>142</i>

Kapitel 1

Det veterinære beredskab

Veterinærdirektøren kan iværksætte det veterinære krisberedskab ved mistanke om eller konstatering af udbrud af smitsomme husdyrsygdomme i Danmark. Gennem krisberedskabsplanen uddelegeres ansvar og kompetence for en række funktioner i bekæmpelsesarbejdet til funktionsgrupper på det nationale niveau, de regionale krisecentre samt til task-forces, som arbejder på tværs af regionsgrænser. For klassisk svinepest iværksættes som udgangspunkt et krisberedskab som vist nedenfor.

Til kriseberedskabet er udpeget en leder til hver af følgende funktionsgrupper:

Epidemiologi og bekæmpelse:

Gruppen er ansvarlig for etablering af diagnostiske kriterier og kriterier for kategorisering af mistænkte besætninger, daglige situationsrapporter, epidemiologi og strategi, samt den centrale GIS funktion.

Presse, information og internationale relationer:

Gruppen er ansvarlig for telefonbetjening – herunder etablering af en telefonsluse, pressemeddelelser og pressemøder. Endvidere skal gruppen udfærdige statusrapporter til intern brug, samt gennemføre medieanalyser til intern brug.

Flytterestriktioner:

Gruppen er ansvarlig for etablering og justering af restriktioner for omsætning af dyr og non-food produkter indenfor og udenfor zoner samt i særlige definerede områder, samt tilsendte og afsendte ANIMO-meddelelser.

Operationel kontaktperson:

Gruppen er ansvarlig for at holde en tæt kontakt mellem ledelsen af kriseberedskabet og de regionale krisecentre, de øvrige regioner, samt de specielle task-forces (taksation, aflivning, destruktion, rengøring og desinfektion, regionernes beredskabsgruppe, dog undtagen epidemiologi).

Desuden er det økonomiske ansvar for rengøringen placeret her.

Ansaret for opdatering af telefonlister for alle centrale personer i kriseberedskabet er ligeledes i gruppen.

Ressourcer og logistik:

Gruppen er ansvarlig for at sikre de økonomiske midler samt sikre procedurer for korrekt administration af økonomiske forhold vedrørende bekæmpelsesarbejdet, rekruttering af internt og eksternt personale, samt etableringen af relevante aftalegrundlag for rekrutteret eksternt personale. Derudover skal gruppen hjælpe regionerne med at skaffe materiel og udstyr samt løse flaskehals-problemer forårsaget af ressourcebegrænsninger.

Velfærdsslagtning:

Gruppen er ansvarlig for at etablere, administrere og effektuere nedslagningsprogram til at afbøde velfærdsproblemer i besætninger, som er en følge af de restriktioner, der iværksættes som en del af bekæmpelsesprogrammet. Her er ligeledes ansvar at afklare de finansielle aspekter af programmet.

Taksation:

Denne task-force er ansvarlig for taksation af værdien af dyr samt beregning af driftstabet i besætninger som nedslås som et led i bekæmpelses-foranstaltningerne.

Aflivning:

Denne task-force er ansvarlig for nedslagtning af besætninger som led i bekæmpelses-foranstaltningerne.

Destruktion:

Denne task-force er ansvarlig for bortskaffelse og destruktion af kadavere fra besætninger, som er slået ned som et led i bekæmpelses-foranstaltningerne.

Rengøring og desinfektion:

Denne task-force er ansvarlig for den foreløbige rengøring og desinfektion samt den endelige rengøring og desinfektion i besætninger, som er slået ned som et led i bekæmpelses-foranstaltningerne.

Regionernes beredskabsgruppe:

Gruppen består af 4 dyrlæger fra regionernes veterinærafdelinger, der hver anvender et halvt årsværk på arbejdet i denne gruppe. Gruppen arbejder løbende på en modernisering af det veterinære beredskab og kan fungere som sparringspartner efter behov.

Den nationale permanente ekspertgruppe består af:

Åse Uttenthal, Senior forsker, DFVF-Lindholm

Jens Peter Nielsen, Professor, KVL

Jørgen Westergaard, veterinærkonsulent

Vagn Nielsen, dyrlæge, udpeget af DDD

På kontor for husdyrsygdomme (VA1) findes en opdateret liste med navne på de ansvarlige personer til hver gruppe. Listen opdateres hvert kvartal.

Kapitel 2

Beskrivelse af klassisk svinepest

Svinepest er en eksotisk virussygdom (OIE liste A), som hører til de alvorlige smitsomme sygdomme hos vore husdyr. Man skelner mellem klassisk svinepest i en akut, kronisk og prænatal form (jf. Kommissionens beslutning af 1. feb. 2002 om godkendelse af en diagnostisk manual... (2002/106/EF)).

Der har ikke været konstateret klassisk svinepest i Danmark siden 1933. I det seneste årti er sygdommen blevet konstateret i Europa, Asien, Mellem- og Sydamerika. Sygdommen har i en årrække været et stort problem i Europa, både i tamsvinebedrifter og i vildsvinebestanden. I områder i Europa, hvor der er en vildsvinebestand, der er inficeret med klassisk svinepest, sker der en spredning fra vildsvin til tamsvinebedrifter. I 2001-2002 er klassisk svinepest blevet overført fra vildsvin til tamsvinebedrifter i bestemte områder i Tyskland, Luxembourg og Frankrig, der grænser op til et fælles skovområde med vildsvin.

Virus

Klassisk svinepest fremkaldes af et RNA-virus, som tilhører Pestivirus-slægten. De kliniske tegn på klassisk svinepest er meget forskelligartede og kan forveksles med mange andre sygdomme. Symptomernes alvor afhænger hovedsagelig af dyrets alder og virussets virulens. Virus, med høj virulens, er årsag til den akutte form af sygdommen, medens virus med lav virulens giver anledning til den kroniske form. Sygdomsforløbet er normalt alvorligere hos yngre dyr end hos ældre dyr. Hos ældre avlssvin er infektionsforløbet ofte mildt eller endog subklinisk.

Svinepestvirus er et relativt modstandsdygtigt virus. Det kan overleve i længere tid (mange uger) i kød og kødprodukter, som opbevares ved kølerumstemperatur. Temperatur over 70 grader C vil dog hurtigt ødelægge det. Virus er stabilt ved pH mellem 4 og 10. Det er følsomt for sæbevåkning pga. dets lipidmembran. Sæber (detergenter) er dog ikke alene virksomme nok til sikker desinfektion.

Svinepestvirus er beslægtet med et virus, som hos kvæg er årsag til sygdommen mucosal disease eller bovin virus diarré (BVD). BVD forekommer i danske kvægbedrifter men er på retur som følge af et igangværende bekæmpelsesprogram. BVD-virus kan inficere svin, uden at der forekommer kliniske symptomer, men svin vil være seropositive og give anledning til krydsreaktion i svinepestserologi. Problemet er blevet løst ved anvendelse af monoklonale antistoffer og gensekventering. Border disease virus (BDV) hos får er ligeledes infektiøs for svin og vil give en serologisk reaktion ved rutineundersøgelser. Forekomsten af BDV i danske får er formodentlig meget lav, men importerede får risikerer at medbringe virus og således være en smittekilde også for svin.

Symptomer ved den akutte form

Få dage efter dyrene er blevet smittet, ses en lille stigning i legemstemperaturen. Stigningen fortsætter 2-3 dage indtil temperaturen er i nærheden af 42 grader C. Enkelte dyr dør på dette tidspunkt. Hos de dyr, som overlever dette kritiske stadium, falder temperaturen derpå

[Klassisk svinepest beredskabsplan. Operationel manual. Januar 2004](#)

langsomt og vil efter 2-3 ugers forløb være under den normale legemstemperatur. På dette tidspunkt ses langt den største dødelighed.

Samtidig med feberen indtræder der nedsat aktivitet og ophørt ædelyst, men øget tørst. Dyrene ligger helst ned og klumper sig sammen. Endvidere ses conjunctivitis med tåreflåd. Flåddet ses som en sort stribe udgående fra den inderste øjenkrog.

Dyrene bliver efterhånden apatiske, ligesom evnen til at koordinere muskelbevægelser svigter. De bevæger sig med en stiv, stikkende gang, er usikre i bagparten og står med samlede, understillede bagben evt. med forbenene over kors. Samtidig med disse symptomer kan ses brækninger og forstoppelse, som senere slår over i en voldsom, evt. blodig, diarre.

Når dyrene har haft feber i nogle dage, ses eventuelt røde eller blålige misfarvninger i huden, fortrinsvis på ben, bug og ører. Få dage før dødens indtræden ses ofte lammelser af bagparten samt kramper.

Ved den akutte form er der således tale om et voldsomt forløb med stor dødelighed.

Akut klassisk svinepest må også tages i betragtning i tilfælde af mistænkt rosen, Porcine Reproductive and Respiratory Syndrome (PRRS), kumarinforgiftning, purpura haemorrhagica, Postweaning Multisystemic Wasting Syndrome (PMWS), Porcine Dermatitis and Nephropathy (PDNS), salmonellose eller pasteurellose eller tarm- eller luftvejssyndromer med feber, som ikke reagerer på antibiotikabehandling.

Symptomer ved den kroniske form

Det kroniske infektionsforløb forekommer, når svin ikke kan udvikle en effektiv immunrespons over for klassisk svinepestvirus. De første tegn på en kronisk infektion ligner tegnene på den akutte infektion. Senere optræder der overvejende uspecifikke tegn, dvs. svingende feber, kronisk enteritis, dårlig tilvækst og afmagring. De typiske hudblødninger forekommer til tider. Disse svin kan vise kliniske tegn på sygdom i 2-3 måneder, inden de dør.

Da de kliniske tegn på kronisk klassisk svinepest er ret uspecifikke, må mange andre sygdomme tages i betragtning ved differentialdiagnosticeringen. Forhøjet kropstemperatur optræder ikke nødvendigvis hos alle dyr, men på en inficeret bedrift kan feber i det mindste påvises hos nogle svin.

Symptomer ved den prænatal form og sent udviklede kliniske form

Klassisk svinepestvirus kan via placenta hos drægtige dyr overføres til fostrene, men hos søerne er sygdommen ofte subklinisk. Udfaldet af transplacental infektion af fostre afhænger i høj grad af drægtighedsstadiet og virussets virulens. Infektion i begyndelsen af drægtighedsperioden kan resultere i aborter og dødfødsler, mumificering og misdannelser. Alt dette resulterer i et lavere frugtbarhedsindeks på bedriften.

Infektion af søer op til 90 dage henne i drægtighedsperioden kan resultere i, at der fødes grise med persisterende viræmi, som kan være klinisk normale ved fødslen og overleve i flere

måneder. Efter fødslen kan de udvise ringe vækst, afmagring eller lejlighedsvis medfødt tremor. Dette infektionsforløb betegnes som sent udviklet klassisk svinepest. Disse smågrise kan spille en afgørende rolle i spredningen af sygdommen og i opretholdelsen af virussets persistens i en population, da de udskiller virus, indtil de dør.

Det kan være særligt vanskeligt at påvise klassisk svinepest på bedrifter med avlssvin, da infektionsforløbet kan være meget mildt og kan forveksles med mange andre sygdomme. Nedsat frugtbarhed og aborter kan være forårsaget af klassisk svinepestvirus så vel som parvovirusinfektion, PRRS, leptospirose og Aujeszky's sygdom. Materiale, der aborteres som følge af infektion med klassisk svinepest, kan makroskopisk ikke skelnes fra aborter, som skyldes andre sygdomsagenser. I nogle tilfælde kan der påvises virus i abortmaterialet.

Obduktionsfundet

Ved den akutte form ser man, når sygdomsforløbet har været af et par ugers varighed, blødninger i de fleste organer. Blødningerne optræder mest konstant i lymfeknuder, enten perifert med marmorert udseende eller mere massivt med næsten sort farve. I nyrerne ses ofte punktformige, subkapsulære blødninger. Herudover optræder blødninger af varierende størrelse i en lang række organer, bl.a. strubehoved, urinblære og tarmvægge. I en senere fase er tonsillerne (mandlerne) ofte sæde for fibrinøs betændelse. I sjældne tilfælde ses infarkter i milten. Sådanne infarkter anses for meget karakteristiske for klassisk svinepest.

Ved den kroniske form er de patologiske ændringer mindre typiske; navnlig forekommer der ikke altid blødninger på organerne og de serøse hinder. Hos dyr med kronisk diarré er nekrotiske læsioner almindelige på ileum, ileocøkalklappen og endetarmen.

Smittespredning

Smitten overføres i den enkelte bedrift fra dyr til dyr ved direkte kontakt samt ved indirekte kontakt gennem strøelse, foder og vand, som er forurennet med urin og gødning. Virus kan også udskilles med sæd.

Smitte fra bedrift til bedrift sker oftest ved handel med grise, som er smittet men endnu ikke har symptomer, eller ved anvendelse af transportvogne, der ikke er rengjort tilstrækkeligt. Personer kan også videreføre smitten. I svinetætte områder ses endvidere ofte indirekte kontaktsmitte (nabosmitte) på trods af intensive hygiejniske modforholdsregler.

Smitten kan overføres ved fodring med ukogt slagteaffald, kød eller kødaffald indeholdende virus. Dette har været årsag til adskillige sygdomsudbrud. Det er forbudt at anvende madaffald til fodring af grise.

Smittede drægtige søer kan udgøre en smittekilde, da fostre kan blive smittet. Efter fødslen kan grisene vise sig at være permanente smittebærere. De vil kunne udskille virus i perioder hele livet, og vil ikke kunne afsløres ved blodprøvning.

Forekomst af klassisk svinepest blandt vildsvin kan give anledning til overførsel af smitte til tamsvin. Dette er en medvirkende årsag til de gentagne udbrud af sygdommen i Europa de seneste år.

Diagnosen

Symptomer, obduktionsfund og spredningsforløb kan danne grundlag for en begrundet mistanke om svinepest. Da symptomerne og obduktionsfundet imidlertid også kan ses (idet mindste delvist) ved andre lidelser er det nødvendigt at gennemføre en specifik laboratorieundersøgelse mhp. at af- eller bekræfte mistanken.

Undersøgelsen følger retningslinier i EU-direktiv 2001/89/EC (svinepestdirektivet). Diagnosen kan stilles enten ved direkte påvisning af virusantigen i frysesnit fra forskellige organer eller ved podning af cellekulturer med vævsekstrakt. DFVF anvender altid podning af cellekultur i forbindelse med mistanke om svinepest. Denne undersøgelse varer mindst 72 timer, og der afgives som regel et foreløbigt svar efter 24-48 timer.

Valget af relevant materiale til undersøgelse skal afspejle sygdommens forløb i dyret. Virus opformerer initialt i tonsillerne, hvorefter der sker spredning til lymfeknuder, milt og knoglemarv. Senere i forløbet optræder en visceral fase med replikation i endo- og epithelvæv, som er årsag til den universelle blødningstendens (kapillærvægsbeskadigelse). Det foretrukne materiale udgøres derfor af lymfatisk væv (tonsil, lymfeknuder eller milt), evt. suppleret med nyre og tyndtarm (ileum) fra aflivede eller nyligt selvdøde dyr. Herudover kan suppleres med EDTA blodprøver fra febrile dyr.

Undersøgelse af blodprøver for indhold af antistof mod virus kan danne et supplerende grundlag for laboratoriediagnosen i tilfælde, hvor infektion måtte have været til stede i længere tid (over 3 uger). Da det sjældent er kendt, hvornår virus er introduceret i bedriften bør der altid medsendes en ustabiliseret blodprøve af det mistænkte dyr.

Forebyggelse og bekæmpelse

Klassisk svinepest er som tidligere anført ikke forekommet her i landet i mange år. Når Danmark har været fri for denne sygdom i så mange år, skyldes det utvivlsomt en begrænset import af levende dyr samt forbud mod opfodring af svin med rå madaffald og en indsamlings- og forarbejdningsordning for madaffald for storkøkkener. Der har i Danmark gennem mange år været en serologisk overvågning for svinepest.

Såfremt sygdomme skulle komme ind i landet, vil den blive bekæmpet ved nedslagning og oprettelse af en 3 kilometers beskyttelseszone og en 10 kilometers overvågningszone omkring smittede bedrifter. Vaccination mod klassisk svinepest har været forbudt i EU siden 1991. Der kan dog foretages nødvaccination på svinebedrifter, hvis de epidemiologiske data tyder på, at der er risiko for, at sygdommen breder sig.

Kapitel 3

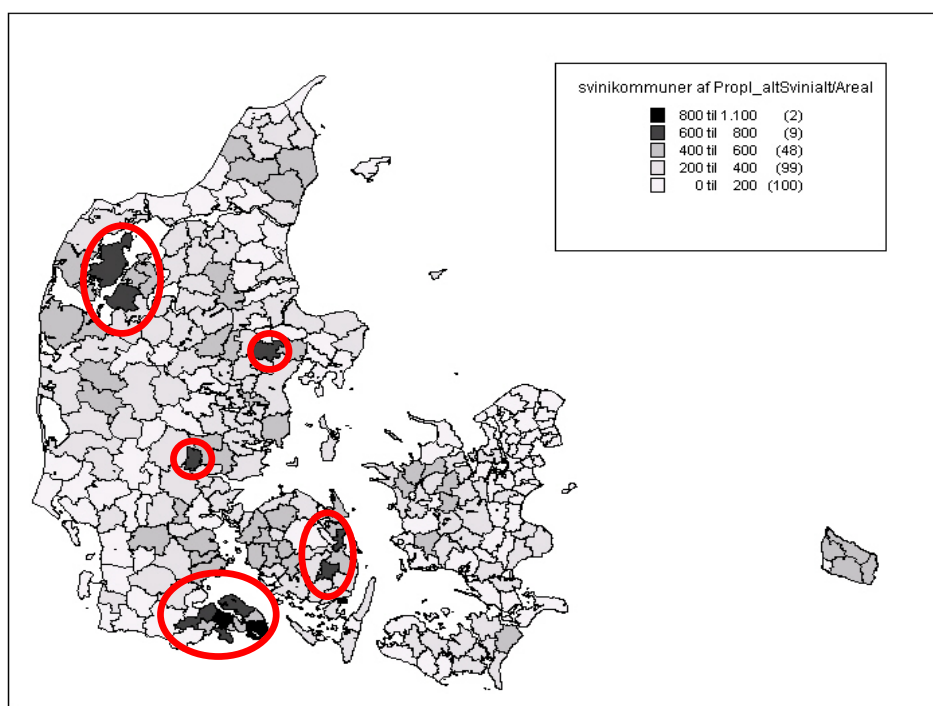
Områder i Danmark med stor svinetæthed

Områder med stor svinetæthed i Danmark vil blive taget i betragtning ved fastlæggelse af en bekæmpelsesstrategi for klassisk svinepest.

I henhold til svinepestdirektivet er et område med stor svinebelægningsgrad defineret ved en belægningsgrad på over 800 svin pr. km².

Nedenfor er en opgjort liste (opgjort februar 2003) over områder i Danmark med en svinetæthed på mere end 600 svin pr. km².

Kommune	Fødevareregion	Antal svin/km ²
Morsø	Region Viborg	600-800
Spøttrup	Region Viborg	600-800
Hadsten	Region Århus	600-800
Jelling	Region Vejle	600-800
Lundtoft	Region Sønderjylland	600-800
Sundeved	Region Sønderjylland	800-1100
Broager	Region Sønderjylland	600-800
Nordborg	Region Sønderjylland	600-800
Sydals	Region Sønderjylland	800-1100
Ullerslev	Region Fyn	600-800
Ryslinge	Region Fyn	600-800

Kapitel 4

Bestemmelser om bekæmpelse af klassisk svinepest

Bestemmelser for bekæmpelse af klassisk svinepest er fastsat i **bekendtgørelse nr. 212 af 27. marts 2003 om bekæmpelse af klassisk svinepest**, se bilag I, der gennemfører **Rådets Direktiv 2001/89 af 23. oktober 2001 om EF-foranstaltninger til bekæmpelse af klassisk svinepest**, se bilag II.

Klassisk svinepest er en anmeldepligtig sygdom. Ejeren af en bedrift skal straks tilkalde en dyrlæge ved mistanke om forekomst af klassisk svinepest. Kan dyrlægen efter undersøgelse af bedriften ikke afvise mistanken, skal dyrlægen straks underrette den lokale fødevareregion. Mistanke om klassisk svinepest opstår, såfremt der forekommer symptomer som beskrevet i kapitel 2.

En embedsdyrlæge fra fødevareregionens veterinærafdeling gennemgår bedriften, og såfremt mistanken ikke umiddelbart kan afvises, udtager embedsdyrlægen materiale til undersøgelse på DFVF, Lindholm. Bedriften sættes under offentligt tilsyn af fødevareregionens veterinærafdeling.

Når DFVF påviser klassisk svinepest i det indsendte materiale, bliver samtlige dyr på bedriften aflivet og ført til destruktion. Bedrifter, der har fået tilført dyr fra eller leveret dyr til bedriften eller på anden måde har haft smittefarlig kontakt med bedriften sættes under offentlig tilsyn s.f.a. mistanke om sygdommen. Kød af svin, der er slagtet i den periode, hvor smitten antages at have været til stede, opspores så vidt muligt og underkastes destruktion eller anden behandling med henblik på inaktivering af eventuelt tilstedeværende virus. Dette gælder ligeledes alt materiale eller affald, der kan indeholde virus og som opbevares på ejendommen, samt sæd, embryoner og oocytter, der er opsamlet i den periode, hvor smitten antages at have været til stede. Stalde, maskiner og materiel rengøres og desinficeres.

Der oprettes en beskyttelseszone med en radius på mindst 3 km og en overvågningszone med en radius på mindst 10 km omkring den smitteramte ejendom.

Zonerne ophæves tidligst, når samtlige bedrifter indenfor zonerne er undersøgt klinisk, og der er gennemført serologiske undersøgelser på samtlige bedrifter med svin i bekæmpelseszonen. Undersøgelserne må tidligst finde sted et fastsat antal dage efter afslutningen af den foreløbige rengøring og desinfektion på den inficerede bedrift.

Bekendtgørelsen omfatter også foranstaltninger i tilfælde af udbrud af klassisk svinepest hos vildtlevende vildsvin.

Bekendtgørelsen omfatter desuden foranstaltninger ved bekræftelse af klassisk svinepest hos svin på et slagteri eller i et transportmiddel.

Til fødevareregionerne er der lavet en cirkulæreskrivelse (cirkulæreskrivelse 9015 af 12/01/2004 om beskyttelses- og bekæmpelsesforanstaltninger på et slagteri ved mistanke om og ved udbrud af mund- og klovesyge eller svinepest.) se bilag III.

Bilag I

Bekendtgørelse nr. 212 af 27. marts 2003 om bekæmpelse af klassisk svinepest

Bekendtgørelse om bekæmpelse af klassisk svinepest¹⁾

I medfør af § 6, stk. 2, § 8, § 9, stk. 1 og 3, § 12, § 13, stk. 1, § 19, stk. 1, § 22, § 29, stk. 1, § 42 og § 43, stk. 2, i lov nr. 351 af 2. juni 1999 om sygdomme og infektioner hos dyr, som ændret ved lov. nr. 966 af 4. december 2002, fastsættes:

Kapitel 1

Generelt

Definitioner

§ 1. I denne bekendtgørelse forstås ved:

- 1) »Svin«: Alle dyr af familien Suidae, herunder vildtlevende svin.
- 2) »Svinepest«: Klassisk svinepest.
- 3) »Bedrift«: En landbrugsvirksomhed eller anden virksomhed, hvor der permanent eller midlertidigt opdrættes eller holdes svin.
- 4) »Vildtlevende svin«: Svin, der ikke holdes eller opdrættes på en bedrift.
- 5) »Kontaktbedrift«: Bedrift, hvor klassisk svinepest kan være ført ind som følge af beliggenheden eller via personer, svin, køretøjer eller andet.
- 6) »Avlsmateriale«: Sæd, oocytter og embryoner fra svin.

Anmeldelse

§ 2. Den, som i sin varetægt har dyr, som er eller kan mistænkes for at være angrebet af svinepest skal straks tilkalde en dyrlæge, jf. § 6, stk. 1 i lov nr. 351 af 2. juni 1999 om sygdomme og infektioner hos dyr.

Stk. 2. Den, der har mistanke om forekomst af svinepest hos vildtlevende svin, skal straks foretage anmeldelse til fødevareregionen.

Stk. 3. Tilkaldelse eller anmeldelse skal ske, såfremt der blandt svin forekommer pludselige dødsfald eller ét eller flere af følgende symptomer:

- 1) Forhøjet legemstemperatur.
- 2) Nedsat ædelyst.
- 3) Tåreflåd.
- 4) Røde eller blåliggule misfarvninger i huden (fortrinsvis på ben, bug og ører).
- 5) Brækninger.
- 6) Forstoppelse efterfulgt af diarré.
- 7) Kramper.
- 8) Ukoordinerede bevægelser.
- 9) Vaklende bagben under gang.
- 10) Reproduktionsforstyrrelser.

¹⁾ Bekendtgørelsen gennemfører dele af Rådets Direktiv 2001/89/EF af 23. oktober 2001 om EF-foranstaltninger til bekæmpelse af klassisk svinepest (EF-Tidende 2001 L 316 s. 5).

[Klassisk svinepest beredskabsplan. Operationel manual. Januar 2004](#)

Mistænkte bedrifter

§ 3. Hvis et eller flere svin på en bedrift mistænkes for at være inficeret med klassisk svinepestvirus, jf. § 2, pålægger fødevareregionen bedriften et offentligt tilsyn. Det offentlige tilsyn omfatter, at

- 1) den besætningsansvarlige skal føre en liste, der ajourføres dagligt over antallet af svin i hver kategori med angivelse af sundhedstilstanden for svinene herunder antallet af døde svin,
- 2) den besætningsansvarlige skal påse at alle bedriftens svin holdes i deres stalde eller lukkes inde andetsteds, hvor de er isoleret,
- 3) flytning af svin til eller fra bedriften ikke er tilladt,
- 4) til- eller fraførsel af andre dyr end svin kun må ske med tilladelse fra fødevareregionen,
- 5) det ikke er tilladt at flytte svinekroppe, svinekød, svinekødsprodukter, avlsmateriale, foder, redskaber, materialer, gødning, gylle, strøelse eller affald fra bedriften, medmindre der foreligger tilladelse hertil fra fødevareregionen,
- 6) det ikke er tilladt at flytte svinekroppe, svinekød, svinekødsprodukter eller avlsmateriale fra bedriften med henblik på samhandel inden for EU,
- 7) den besætningsansvarlige skal lade bedriften deltage i en epidemiologisk undersøgelse i henhold til § 35, og
- 8) den besætningsansvarlige skal iværksætte gnaver- og insektbekæmpelse såfremt fødevareregionen finder det nødvendigt. Bekæmpelsen skal ske efter fødevareregionens anvisning.

Stk. 2. Den besætningsansvarlige skal sørge for, at der sker desinfektion ved ind- og udgange til de stalde, hvori svinene opholder sig, og ved bedriftens ind- og udgange. Desinfektion skal ske efter fødevareregionens anvisning. Personer der skal ind på eller forlader bedriften skal, efter fødevareregionens anvisning, træffe foranstaltninger til mindskelse af risikoen for spredning af svinepest.

Stk. 3. Den i stk. 1, nr. 1 nævnte liste skal opbevares i mindst 5 år.

Stk. 4. Hvis Fødevareregionens direktoratet ud fra en epidemiologisk vurdering finder det påkrævet kan Fødevareregionens direktoratet lade foranstaltningerne i §§ 9-12 finde anvendelse på den smitemistænkte bedrift.

§ 4. Færdsel til eller fra bedriften af mennesker, køretøjer eller transportmidler m.v. må kun finde sted med skriftlig tilladelse fra fødevareregionen.

Stk. 2. Køretøjer eller transportmidler, der efter tilladelse fra fødevareregionen forlader bedriften, jf. stk. 1, skal desinficeres omhyggeligt efter fødevareregionens anvisning, inden de forlader bedriften.

§ 5. Foranstaltningerne i § 3 og § 4 finder ligeledes anvendelse på kontaktbedrifter.

§ 6. Hvis Fødevareregionens direktoratet på baggrund af en epidemiologisk vurdering finder det påkrævet oprettes en midlertidig kontrolzone omkring den i § 3 eller § 5 nævnte bedrift. Foranstaltninger i § 3 og § 4 kan finde anvendelse på svinebedrifterne i kontrolzonen.

Stk. 2. Fødevareregionen kan udtage prøver fra svin fra bedrifter beliggende i kontrolzonen, for således at af- eller bekræfte tilstedeværelsen af klassisk svinepest.

§ 7 Tilsyn pålagt i henhold til §§ 3, 5 eller 6 ophæves af fødevareregionen, når mistanken er afkræftet.

Smittede besætninger

§ 8. En besætning anses for smittet med svinepest, når fødevareregionen på baggrund af kliniske, post-mortem eller laboratoriemæssige undersøgelser foretaget på Danmarks Veterinærinstitut finder, at besætningen er inficeret med svinepest.

Bekæmpelse

§ 9. Når svinepest er konstateret på en bedrift, pålægges bedriften eller opretholdes bedriften i, jf. § 3, et offentligt tilsyn, hvorefter

- 1) den besætningsansvarlige skal føre en liste der ajourføres dagligt over antallet af svin i hver kategori med angivelse af sundhedstilstanden for svinene herunder antallet af døde svin,
- 2) den besætningsansvarlige skal påse at alle bedriftens svin holdes i deres stalde eller lukkes inde andetsteds, hvor de er isoleret,
- 3) flytning af svin til eller fra bedriften ikke er tilladt,
- 4) til- eller fraførsel af andre dyr end svin kun må ske med tilladelse fra fødevareregionen,
- 5) det ikke er tilladt at flytte svinekroppe, svinekød, svinekødsprodukter, avlsmateriale, foder, redskaber, materialer, gødning, gylle, strøelse eller affald fra bedriften, medmindre der foreligger tilladelse hertil fra fødevareregionen,
- 6) det ikke er tilladt at flytte svinekroppe, svinekød, svinekødsprodukter eller avlsmateriale fra bedriften med henblik på samhandel inden for EU,
- 7) den besætningsansvarlige skal lade bedriften deltage i en epidemiologisk undersøgelse i henhold til § 35, og
- 8) den besætningsansvarlige skal iværksætte gnaver- og insektbekæmpelse såfremt fødevareregionen finder det nødvendigt. Bekæmpelsen skal ske efter fødevareregionens anvisning.

Stk. 2. Den besætningsansvarlige skal sørge for, at der sker desinfektion ved ind- og udgange til de stalde, hvori svinene opholder sig, og ved bedriftens ind- og udgange. Desinfektion skal ske efter fødevareregionens anvisning. Kravet i 1. pkt. gælder, indtil fødevareregionen har meddelt den i § 12, stk. 2 nævnte godkendelse.

Stk. 3. Den i stk. 1, nr. 1 nævnte liste skal opbevares i mindst 5 år.

§ 10. Når svinepest er konstateret på en bedrift, skal samtlige svin på bedriften omgående aflives og destrueres efter fødevareregionens anvisning.

Stk. 2. Kød fra svin, der er slagtet i den periode, hvor fødevareregionen antager, at smitten har været på bedriften, skal så vidt muligt opspores og underkastes behandling eller destruktion efter fødevareregionens anvisning. Ligeledes skal kroppe af svin, der er døde i samme tidsrum, destrueres efter fødevareregionens anvisning.

Stk. 3. Alt materiale, affald, foder m.v. som efter fødevareregionens vurdering kan indeholde svinepestvirus, destrueres eller underkastes anden behandling, således at eventuel tilstedeværelse af svinepestvirus uskadeliggøres. Destruktion eller anden behandling skal ske efter fødevareregionens anvisning.

Stk. 4. Alt avlsmateriale, som opbevares på bedriften, skal underkastes behandling eller destruktion efter fødevareregionens anvisning. Avlsmateriale, der er opsamlet fra svin på bedriften i en periode, hvor smitten antages at have været på bedriften, skal så vidt muligt opspores og underkastes behandling eller destruktion efter fødevareregionens anvisning.

§ 11. Mandskab og redskaber anvendt i forbindelse med aflivning og destruktion skal rengøres og desinficeres efter fødevareregionens anvisning.

Stk. 2. Den ansvarlige for transportmidler og udstyr, der har været anvendt i forbindelse med transport af svinene eller svine kroppe, skal påse at disse rengøres og desinficeres efter fødevareregionens anvisning.

§ 12. Når en smittet svinebesætning er aflivet, skal der foretages en foreløbig rengøring og desinfektion efter fødevareregionens anvisning. Den foreløbige rengøring og desinfektion skal efterfølges af en rengøring og desinfektion, hvor

- 1) alle rum, hvori svinene har opholdt sig, samt maskiner og materiel snarest rengøres og desinficeres efter fødevareregionens anvisning, og
- 2) gødning, gylle, strøelse og andet kontamineret materiale fra ejendommen skal inden den i stk. 1 nævnte rengøring og desinfektion deponeres, destrueres, nedgraves eller på anden måde behandles efter fødevareregionens anvisning.

Stk. 2. Den i stk. 1, 2. pkt. nævnte rengøring og desinfektion godkendes af fødevareregionen inden genindsættelse af svin, jf. § 31 og § 32.

Stk. 3. Mandskab og redskaber anvendt i forbindelse med rengøring og desinfektion skal underkastes rensning og desinfektion efter fødevareregionens anvisning.

§ 13. Når klassisk svinepest konstateres på en bedrift, der består af to eller flere adskilte produktionsenheder, kan fødevareregionen, på nærmere fastsatte vilkår for så vidt angår sunde svineproduktionsenheder på en inficeret bedrift, helt eller delvist, dispensere fra §§ 9-12, såfremt disse produktionsenheders struktur, størrelse og indbyrdes afstand, og den virksomhed, der foregår der, er af en sådan art, at produktionsenhederne med hensyn til opstaldning, pasning og fodring er klart adskilt fra de øvrige, således at svinepestvirus ikke kan spredes fra den ene produktionsenhed til den anden.

§ 14. Hvis Fødevareregionens direktoratet ud fra en epidemiologisk vurdering finder det påkrævet kan Fødevareregionens direktoratet lade foranstaltningerne i §§ 9-12 finde anvendelse på kontaktbedrifter.

Stk. 2. Fødevareregionen kan lade udtage prøver fra en kontaktbedrift med henblik på gennemførelse af laboratorieundersøgelse for svinepest.

§ 15. Fødevareregionen kan i særlige tilfælde og på særlige vilkår, helt eller delvist, dispensere fra bestemmelserne i §§ 9-12 hvis et udbrud er blevet bekræftet i et laboratorium, en zoologisk have, en dyrepark eller et indhegnet område, hvor der holdes svin til videnskabelige formål eller med henblik på bevarelse af arter eller bevarelse af sjældne racer.

Kapitel 2

Oprettelse af zoner

§ 16. Når der er konstateret klassisk svinepest hos svin på en bedrift oprettes en beskyttelseszone og en overvågningszone omkring bedriften. Beskyttelseszonen, der har en radius på mindst 3 km, indgår i overvågningszonen, der har en radius på mindst 10 km.

Foranstaltninger i beskyttelseszonen

§ 17. I beskyttelseszonen skal den, der har svin i sin varetægt, anmelde alle døde eller syge svin på bedriften til fødevareregionen.

§ 18. Inden for beskyttelseszonen er det ikke tilladt, at

- 1) flytte eller transportere svin ad offentlig eller privat vej, bortset fra bedrifternes interne forbindelsesveje, jf. dog stk. 3 og § 19,

- 2) bortfjerne køretøjer og materiel, som er anvendt inden for beskyttelseszonen til transport af svin eller andre husdyr samt eventuelt forurenede materiale fra en bedrift eller fra et slagteri, der ligger i beskyttelseszonen uden at disse er blevet rengjort og desinficeret efter fødevareregionens anvisning,
- 3) til- eller fraføre en bedrift beliggende i beskyttelseszonen andre dyrearter end svin uden fødevareregionens tilladelse,
- 4) til- eller fraføre avlsmateriale fra en bedrift uden fødevareregionens tilladelse, eller
- 5) foretage kunstig sædovertagelse på andres svin samt embryotransplantation mellem besætninger af svin uden fødevareregionens tilladelse.

Stk. 2. Den besætningsansvarlige skal iværksætte gnaver- og insektbekæmpelse såfremt fødevareregionen finder det nødvendigt. Bekæmpelsen skal ske efter fødevareregionens anvisning.

Stk. 3. Transittransport ad landevej eller med jernbane uden aflæsning eller ophold kan finde sted efter tilladelse fra fødevareregionen.

Stk. 4. Personer der skal ind på eller forlader bedriften skal, efter fødevareregionens anvisning, træffe foranstaltninger til mindskelse af risikoen for spredning af svinepest.

§ 19. Fødevareregionen kan dog på nærmere fastsatte vilkår tillade at svin fjernes fra bedrifter i beskyttelseszonen 30 dage efter afslutning af den i § 12, stk. 1, 1. pkt., nævnte foreløbige rengøring og desinfektion såfremt de transporteres direkte til

- 1) et slagteri udpeget af Fødevareregionens direktorat til omgående slagtning,
- 2) et forarbejdningsanlæg eller et egnet sted, hvor svinene omgående aflives og kroppene forarbejdes under fødevareregionens tilsyn, eller
- 3) under særlige omstændigheder til et andet sted i beskyttelseszonen.

Stk. 2. Fødevareregionen kan endvidere tillade, efter der er forløbet 30 dage og såfremt der opstår dyrevelfærdsmæssige problemer eller andre problemer med at holde svinene på bedriften, at svin på nærmere fastsatte vilkår flyttes fra en bedrift i beskyttelseszonen for at blive transporteret direkte til

- 1) et slagteri udpeget af Fødevareregionens direktorat, til omgående slagtning,
- 2) et forarbejdningsanlæg eller et egnet sted, hvor svinene omgående aflives og kroppene forarbejdes under fødevareregionens tilsyn, eller
- 3) under særlige omstændigheder til et andet sted i beskyttelseszonen.

§ 20. Svin på bedrifter der er beliggende i en beskyttelseszone underkastes klinisk inspektion efter fødevareregionens nærmere anvisning med henblik på, at bedriften kan erklæres fri for svinepest.

Stk. 2. Fødevareregionen kan endvidere lade udtage prøver fra en bedrift i beskyttelseszonen med henblik på gennemførelse af laboratorieundersøgelse for svinepest.

§ 21. Foranstaltningerne i beskyttelseszonen ophæves tidligst når

- 1) fødevareregionen har godkendt rengøring og desinfektion af den inficerede bedrift,
- 2) svin på samtlige bedrifter i beskyttelseszonen er erklæret klinisk fri for svinepest og
- 3) der er gennemført laboratorieundersøgelse på alle bedrifter med svin i beskyttelseszonen, til påvisning af eventuel tilstedeværelse af svinepest.

Stk. 2. De i stk. 1, nr. 2 og 3 nævnte undersøgelser må tidligst finde sted 30 dage efter afslutningen af den foreløbige rengøring og desinfektion, jf. § 12, stk. 1, 1. pkt., på den inficerede bedrift.

Foranstaltninger i overvågningszonen

§ 22. I overvågningszonen skal den, der har svin i sin varetægt, anmelde alle døde eller syge svin på bedriften til fødevareregionen.

§ 23. Inden for overvågningszonen er det ikke tilladt, at

- 1) flytte og transportere svin ad offentlig eller privat vej, bortset fra bedriftenes interne forbindelsesveje, jf. dog stk. 3 og § 24,
- 2) bortfjerne køretøjer og materiel, som er anvendt inden for overvågningszonen til transport af svin eller andre husdyr samt eventuelt forurenede materiale fra en bedrift eller fra et slagteri, der ligger i overvågningszonen, uden at disse er blevet rengjort og desinficeret efter fødevareregionens anvisning,
- 3) til- eller fraføre en bedrift andre dyrearter end svin uden fødevareregionens tilladelse,
- 4) til- eller fraføre en bedrift eller et sæd- eller embryonlager avlsmateriale uden fødevareregionens tilladelse, eller
- 5) foretage kunstig sædovertføring på andres svin samt embryotransplantation mellem besætninger af svin uden fødevareregionens tilladelse.

Stk. 2. Den besætningsansvarlige skal iværksætte gnaver- og insektbekæmpelse såfremt fødevareregionen finder det nødvendigt. Bekæmpelsen skal ske efter fødevareregionens anvisning.

Stk. 3. Transittransport ad landevej eller med jernbane uden aflæsning eller ophold kan finde sted efter tilladelse fra fødevareregionen.

Stk. 4. Personer der skal ind på eller forlader bedriften skal, efter fødevareregionens anvisning, træffe foranstaltninger til mindskelse af risikoen for spredning af svinepest.

§ 24. Fødevareregionen kan dog på nærmere fastsatte vilkår tillade at svin fjernes fra bedrifter i overvågningszonen 21 dage efter afslutning af den i § 12, stk. 1, 1. pkt., nævnte foreløbige rengøring og desinfektion, såfremt de transporteres direkte til

- 1) et slagteri udpeget af Fødevaredirektoratet, til omgående slagting,
- 2) et forarbejdningsanlæg eller et egnet sted, hvor svinene omgående aflives og kroppene forarbejdes under fødevareregionens tilsyn, eller
- 3) under særlige omstændigheder til et andet sted i overvågningszonen.

Stk. 2. Fødevareregionen kan endvidere tillade, efter der er forløbet 30 dage og såfremt der opstår dyrevelfærdsmæssige problemer eller andre problemer med at holde svinene på bedriften, at svin på nærmere fastsatte vilkår flyttes fra en bedrift i overvågningszonen for at blive transporteret direkte til

- 1) et slagteri udpeget af Fødevaredirektoratet, til omgående slagting,
- 2) et forarbejdningsanlæg eller et egnet sted, hvor svinene omgående aflives og kroppene forarbejdes under fødevareregionens tilsyn, eller
- 3) under særlige omstændigheder til et andet sted i overvågningszonen.

§ 25. Svin på bedrifter der er beliggende i overvågningszonen skal underkastes klinisk inspektion efter fødevareregionens nærmere anvisning med henblik på, at bedriften kan erklæres fri for svinepest.

Stk. 2. Fødevareregionen kan lade udtagne prøver fra en bedrift i overvågningszonen med henblik på gennemførelse af laboratorieundersøgelse for svinepest.

§ 26. Overvågningszonen ophæves af fødevareregionen når Fødevaredirektoratet vurderer, at der ikke længere er risiko for svinepest og

- 1) fødevareregionen har godkendt rengøring og desinfektion af den inficerede bedrift,

- 2) svinene på samtlige bedrifter i zonen er erklæret klinisk fri for svinepest og
- 3) efter der, såfremt fødevareregionen finder det nødvendigt, er gennemført laboratorieundersøgelse på bedrifter med svin i zonen, til påvisning af eventuel tilstedeværelse af svinepest.

Stk. 2. De i stk. 1, nr. 2 og 3 nævnte undersøgelser må tidligst finde sted 20 dage efter afslutningen af den foreløbige rengøring og desinfektion på de inficerede bedrifter.

Foranstaltninger i tilfælde af bekræftelse af klassisk svinepest hos vildtlevende svin

§ 27. Når der er konstateret svinepest hos vildtlevende svin oprettes en bekæmpelseszone.

Stk. 2. Den, der finder et dødt, vildtlevende svin i zonen, skal indberette fundet til fødevareregionen.

§ 28. Svinebedrifter beliggende i den i § 27 nævnte bekæmpelseszone pålægges et offentlig tilsyn som omfatter at,

- 1) den besætningsansvarlige skal føre en liste, der ajourføres dagligt over antallet af svin i hver kategori med angivelse af sundhedstilstanden for svinene herunder antallet af døde svin,
- 2) den besætningsansvarlige skal påse at alle svin på bedriften holdes i deres stalde eller andre steder, hvor de kan holdes isoleret fra vildtlevende svin og materiale, der kan have været i kontakt med vildtlevende svin,
- 3) der kun må føres svin til eller fra en bedrift med tilladelse fra fødevareregionen,
- 4) den besætningsansvarlige skal sørge for, at der efter fødevareregionens anvisning sker desinfektion ved ind- og udgange til de stalde, hvori svinene opholder sig og ved bedriftens ind- og udgange,
- 5) det er forbudt at bringe materiale eller udstyr, som kan være kontamineret med svinepestvirus, ind på en svinebedrift og
- 6) den besætningsansvarlige skal iværksætte gnaver- og insektbekæmpelse såfremt fødevareregionen finder det nødvendigt. Bekæmpelsen skal ske efter fødevareregionens anvisning.

Stk. 2. Endvidere må der kun til- eller fraføres avlsmateriale fra en bedrift eller fra et sæd- eller embryonlager i zonen med tilladelse fra fødevareregionen.

Stk. 3. Den i stk. 1, nr. 1 nævnte liste skal opbevares i mindst 5 år.

§ 29. På en bedrift i en bekæmpelseszone skal svinene underkastes en klinisk inspektion efter fødevareregionens nærmere anvisning med henblik på, at bedriften kan erklæres fri for svinepest.

Stk. 2. Fødevareregionen kan endvidere lade udtage prøver fra en bedrift i bekæmpelseszonen med henblik på gennemførelse af laboratorieundersøgelse for svinepest.

Stk. 3. Enhver, der ved jagt eller nedskydning nedlægger vildtlevende svin, skal lade udtage og indsende blodprøve af disse til undersøgelse for svinepest.

§ 30. Fødevareregionen ophæver den i § 27 nævnte bekæmpelseszone samt det i § 28 nævnte offentlige tilsyn, når fødevareregionen finder det forsvarligt udfra en smitemæssig vurdering.

Kapitel 3

Genindsættelse af svin

§ 31. Genindsættelse af svin på bedriften må kun ske efter skriftlig tilladelse fra fødevareregionen. Tilladelsen kan tidligst gives 30 dage efter, at fødevareregionen har godkendt den i § 12, nævnte rengøring og desinfektion og under forudsætning af, at

- 1) alle svinene ankommer inden for en periode på tyve dage og kommer fra bedrifter, der ikke er omfattet af restriktioner for svinepest,
- 2) der foretages en serologisk undersøgelse af svinene i den genopbyggede besætning, prøveudtagning med henblik på denne undersøgelse må tidligst finde sted 40 dage efter, at de sidste svin er ankommet og
- 3) ingen svin flyttes fra bedriften før de negative resultater af den i nr. 2 nævnte undersøgelse foreligger.

Stk. 2. Dog kan genindsættelse af svin på bedriften indledes med indsættelse af kontrolsvin, der er blevet kontrolleret for tilstedeværelse af antistoffer mod svinepest med negativt resultat eller kommer fra bedrifter der ikke er omfattet af restriktioner for svinepest. Anbringelse af dyrene skal ske efter fødevareregionens anvisning. Svinene kontrolleres 40 dage efter indsættelse på bedriften for tilstedeværelsen af antistoffer. Hvis ingen af svinene har udviklet antistoffer mod svinepest, kan der når resultaterne foreligger, genindsættes en hel besætning. Ingen svin må flyttes fra bedriften før de negative resultater af den serologiske undersøgelser foreligger.

Stk. 3. Genindsættelse af svin på friland skal altid ske efter den i stk. 2 nævnte procedure.

§ 32. Hvis der er forløbet mere end 6 måneder siden rengøringen og desinfektionen på bedriften er afsluttet, kan fødevareregionen i særlige tilfælde og på nærmere fastsatte vilkår dispensere fra de i § 31 nævnte krav vedrørende indsættelse af svin.

Kapitel 4

Foranstaltninger ved bekræftelse af klassisk svinepest hos svin på et slagteri eller i et transportmiddel

§ 33. Ved konstatering af et tilfælde af klassisk svinepest på et slagteri skal

- 1) alle modtagelige dyr på slagteriet straks aflives efter fødevareregionens anvisning,
- 2) kroppe, slagteaffald og affald af dyr, der kan være inficeret og kontamineret, forarbejdes efter fødevareregionens anvisning,
- 3) bygninger og udstyr, herunder transportmidler, rengøres og desinficeres efter fødevareregionens anvisning, og
- 4) der på fødevareregionens anmodning udtages prøver, med henblik på gennemførelse af en laboratiemæssig undersøgelse for svinepest.

Stk. 2. På et slagteri hvor der forefindes dyr, som er smittet med svinepest, foretager fødevareregionen en epidemiologisk undersøgelse, jf. § 35.

Stk. 3. Slagteriet skal påse at ingen dyr indbringes på slagteriet, før der er gået mindst 24 timer efter slagteriet er rengjort og desinficeret efter fødevareregionens anvisning og rengøringen og desinfektionen er blevet godkendt af fødevareregionen.

Stk. 4. Foranstaltningerne nævnt i §§ 9-15 finder anvendelse på den bedrift, som de inficerede svin eller svinekroppe kommer fra og på kontaktbedrifter.

§ 34. Hvis der konstateres et tilfælde af klassisk svinepest i et transportmiddel skal den ansvarlige for transportmidlet påse, at

- 1) alle modtagelige dyr i transportmidlet straks aflives efter fødevareregionens anvisning,
- 2) kroppe, slagteaffald og affald af dyr, der kan være inficeret og kontamineret, forarbejdes efter fødevareregionens anvisning,
- 3) transportmidlet rengøres og desinficeres efter fødevareregionens anvisning og
- 4) der på fødevareregionens anmodning udtages prøver, med henblik på gennemførelse af en laboratiemæssig undersøgelse for svinepest.

Stk. 2. Ingen dyr må transporteres med transportmidlet, før der er gået mindst 24 timer efter transportmidlet er rengjort og desinficeret efter fødevareregionens anvisning og rengøringen og desinfektionen er blevet godkendt af fødevareregionen.

Stk. 3. Foranstaltningerne nævnt i §§ 9-15 finder anvendelse på den bedrift, som de inficerede svin eller svinekroppe kommer fra og på kontaktbedrifter.

Kapitel 5

Epidemiologisk undersøgelse

Epidemiologisk undersøgelse i forbindelse med mistanke om og udbrud af svinepest

§ 35. En epidemiologiske undersøgelse iværksat i medfør af denne bekendtgørelse omfatter angivelse af:

- 1) det tidsrum, hvor der kan være forekommet svinepestvirus på bedriften,
- 2) den mulige kilde til svinepest på bedriften og identifikation af andre bedrifter med svin, som kan være blevet inficeret eller kontamineret fra samme kilde og
- 3) personer, køretøjer, svin, svinekroppe, kød, avlsmateriale eller andet materiale, som kan have overført virus til eller fra de pågældende bedrifter.

Kapitel 6

Vaccination

§ 36. Det er ikke tilladt at vaccinere mod svinepest.

Stk. 2. Manipulering, fremstilling, opbevaring, levering, distribution og salg af klassisk svinepestvaccine er kun tilladt efter skriftlig tilladelse fra Fødevaredirektoratet.

§ 37. Fødevaredirektoratet kan dog pålægge den besætningsansvarlige for svin, at disse nødvaccineres for at forhindre smittespredning.

Stk.2. Såfremt der nødvaccineres i henhold til stk. 1:

- 1) Er det ikke tilladt at flytte levende svin fra vaccinationsområdet, medmindre de transporteres til et slagteri, der er udpeget af fødevareregionen og ligger i eller i nærheden af vaccinationsområdet, til omgående slagtning eller til en destruktionsanstalt eller et egnet sted, hvor de straks aflives, og hvor kroppene forarbejdes under fødevareregionens tilsyn.
- 2) Skal alt fersk kød fra svin, som er vaccineret under nødvaccinationen, enten forarbejdes eller mærkes og behandles efter fødevareregionens anvisning.
- 3) Skal avlsmateriale, der er opsamlet fra svinene i en periode på indtil 30 dage forud for nødvaccinationen, opspores og destrueres efter fødevareregionens anvisning.
- 4) Er det ikke tilladt, at flytte seropositive svin fra den bedrift, hvor de holdes, medmindre det sker med henblik på omgående slagtning.
- 5) Er det ikke tilladt at opsamle avlsmateriale fra seropositive svin.
- 6) Er det ikke tilladt at flytte smågrise, der er afkom af seropositive søer, medmindre de indenfor vaccinationsområdet skal transporteres til

- a) et slagteri til omgående slagting,
- b) en af fødevareregionen udpeget bedrift, hvorfra de skal transporteres direkte til slagteri eller
- c) en bedrift, efter at en serologisk undersøgelse har givet negative resultater for antistoffer mod svinepestvirus.

§ 38. Foranstaltningerne nævnt i § 37 ophæves af Fødevaredirektoratet. Ophævelsen sker tidligst 6 måneder efter gennemførelsen af nødvaccinationen. Dog kan Fødevaredirektoratet ophæve restriktioner i § 37, stk. 2 såfremt

- 1) alle svin på de bedrifter, hvor der er foretaget nødvaccination, er blevet slagtet eller aflivet, og hvor kroppene er forarbejdet efter fødevareregionens anvisning,
- 2) det ferske kød fra disse svin er blevet forarbejdet eller mærket og behandlet efter fødevareregionens anvisning og
- 3) alle de bedrifter, hvor der har været holdt nødvaccinerede svin, er blevet rengjort og desinficeret og godkendelse heraf er sket af fødevareregionen.

§ 39. Genindsættelse af svin på bedrifter, hvor der har opholdt sig nødvaccinerede svin, må kun ske efter skriftlig tilladelse fra fødevareregionen og tidligst 10 dage efter, at rengøring og desinfektion er afsluttet, og efter at alle svin på de bedrifter, hvor der er foretaget nødvaccination, er blevet slagtet eller aflivet.

Stk. 2. Efter genindsætning skal svin på alle bedrifter i nødvaccinationsområdet undergå en klinisk undersøgelse og en laboratorieundersøgelse på Danmarks Veterinærinstitut, til påvisning af eventuel tilstedeværelse af svinepestvirus. De i 1. pkt. nævnte undersøgelser af svin, der genindsættes på bedrifter, hvor der er foretaget nødvaccination, må tidligst finde sted 40 dage efter genindsætningen, og ingen svin må flyttes fra bedrifterne i denne periode.

Kapitel 7

Straffe- og ikrafttrædelsesbestemmelser

§ 40. Med bøde straffes den der

- 1) overtræder § 2, stk. 2 eller 3, §§ 3-4, § 5, jf. §§ 3-4, § 6, stk. 1, 2. pkt., jf. §§ 3-4, §§ 9-12, § 14, jf. §§ 9-12, §§ 17-18, § 20, § 22-§ 23, § 25, § 27, stk. 2, §§ 28-29, § 31, § 33, stk. 1 stk. 3 eller stk. 4, jf. §§ 9-15, § 34, jf. §§ 9-15, § 36, § 37 eller § 39 eller
- 2) tilsidesætter vilkår fastsat i medfør af §13, § 15, § 19, § 24 eller § 32.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 41. Bekendtgørelsen træder i kraft den 9. april 2003.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 854 af 21. oktober 2002 om bekæmpelse af klassisk svinepest.

Bilag II

Rådets Direktiv 2001/89 af 23. oktober 2001 om EF-foranstaltninger til bekæmpelse af klassisk svinepest

Dobbelklik på nedenstående ikon:

Scan001.TIF

Bilag III

Cirkulæreskrivelse om beskyttelses- og bekæmpelsesforanstaltninger på et slagteri ved mistanke om og ved udbrud af mund- og klovesyge eller svinepest.

CIR nr 9172 af 31/03/2004 (Gældende)

[Lovgivning som forskriften vedrører](#)

[LOV Nr. 351 af 02/06/1999](#)

[Senere ændringer til forskriften](#)

[Forskriftens fulde tekst](#)

Cirkulæreskrivelse om beskyttelses- og bekæmpelsesforanstaltninger på et slagteri ved mistanke om og ved udbrud af mund- og klovesyge eller svinepest

(Til Fødevareregionerne)

Dette cirkulære finder anvendelse på et slagteri ved mistanke om eller udbrud af mund- og klovesyge, klassisk svinepest eller afrikansk svinepest.

Der foreligger mistanke om mund- og klovesyge såfremt der hos kvæg, svin, får eller geder påvises nedstemthed, ophørt ædelyst og stærkt forhøjet temperatur i kombination med:

- Hos kvæg; kraftig savlen, smasken, sår eller blærer på tungen, i mundhulen, i klovspalten eller på patterne.
- Hos får og geder; moderat savlen.
- Hos svin; ømbenethed med kravlen på forknæene samt eventuelt blærer ved klove, på tryne, læberand eller tunge.

Der foreligger mistanke om svinepest såfremt der hos et eller flere svin i samme leverance forekommer pludselige dødsfald og/eller forhøjet legemstemperatur i kombination med et eller flere af følgende symptomer:

- Tåreflåd
- Røde eller blåliggule misfarvninger i huden (fortrinsvis på ben, bug og ører)
- Brækninger
- Diarré
- Kramper
- Ukoordinerede bevægelser, vaklende bagben under gang.

Ved mistanke om mund- og klovesyge eller svinepest på et slagteri skal Fødevareregionen straks sørge for:

- At forhold vedrørende klinisk undersøgelse og obduktion aftales mellem fødevareregionens veterinæraftdeling og fødevareafdelingen tilknyttet slagteriet.
- At der foretages isolation af det/de mistænkte eller angrebne dyr og om muligt øvrige dyr fra samme besætning. Slagtning af øvrige dyr i stalden skal fortsætte.
- At der tages temperatur og foretages udvidet levende syn/klinisk undersøgelse af dyr fra samme besætning (min. 28 svin ved mistanke om svinepest. Findes der ikke min. 28 svin fra samme besætning på slagteriet, skal undersøgelsen inddrage svin i oprindelsesbesætningen).
- Forbud mod al yderligere indsamling af dyr. Dyr der er under indtransport til slagteriet skal dog tilføres eller omdirigeres til et andet slagteri.
- Forbud mod fraførelse af kød, slagteaffald, animalske biprodukter og affald, transportmidler, biler, redskaber, tøj m.v.
- Forbud mod, at nogen person forlader virksomheden.

Fødevareregionen kan dog tillade at personer forlader virksomheden på betingelse af, at:

- Personernes arbejdstøj/overtrækstøj og andet der direkte eller indirekte har været i kontakt med mistænkte dyr, produkter m.v. efterlades på virksomheden. Tøjet opbevares under veterinært beslag eller sendes til vask og desinfektion efter aftale. (Det anvendte tøj varmebehandles ved 80°C i mindst 10 minutter og vaskes herefter i 60°C varmt sæbevand).
 - Personernes hænder og ansigt vaskes grundigt inden virksomheden forlades.
 - Personernes fodtøj rengøres og desinficeres inden virksomheden forlades.
 - Det pålægges personerne at tage direkte hjem, hvor der skal tages bad og skiftes tøj fra yderst til inderst. Det anvendte tøj vaskes i 60°C varmt sæbevand.
 - Det pålægges personerne i 48 timer:
 - ikke at have kontakt med dyr af modtagelige arter,
 - ikke at aflægge besøg på ejendomme og lignende, hvor der holdes dyr af modtagelige arter.
- Dog må personer med bopæl på ejendomme med dyr af modtagelige arter tage hjem, men ikke komme i stalden/i kontakt med dyrene i 48 timer.

Desinfektionsmidler anvendes i samråd med fødevareregionen.

Fødevareregionen skal skaffe oplysning om oprindelsesbesætning og evt. kontakter til andre besætninger under indtransporten. Fødevareregionen skal sørge for at kød, slagteaffald og animalske biprodukter fra potentielt smittede eller kontaminerede dyr tilbageholdes og holdes isoleret fra andet kød, slagteaffald og animalske biprodukter på slagteriet, til mistanken er af- eller bekræftet.

Hvis mistanken ikke kan afvises på slagteriet ved de kliniske undersøgelser samt eventuelt obduktion skal en embedsdyrlæge fra fødevarerregionens veterinærafdeling, ved besøg i oprindelsesbesætningen, afgøre om mistanke med mund- og klovesyge eller svinepest umiddelbart kan afkræftes eller skal opretholdes.

Mistanken kan afkræftes hvis der stilles en sikker diagnose eller hvis der ikke findes flere dyr med ovenstående symptomer eller feber ved den kliniske undersøgelse og obduktion af den/de mistænkte dyr, undersøgelse af de indtransporterede dyr fra samme besætning samt efter besøg/samtale i den besætning hvorfra det mistænkte dyr stammer.

Hvis mistanken opretholdes skal fødevarerregionen påbyde at:

- Alle dyr på slagteriet, som er modtagelige for henholdsvis mund- og klovesyge og svinepest, slagtes snarest.

Fødevarerregionen skal foretage en konkret vurdering af hvilke slagtedyr, hvilket kød, slagteaffald og animalske biprodukter, der kan være smittet eller kontamineret. Som minimum skal følgende betragtes som potentielt smittet eller kontamineret:

- Dyr der har været transporteret eller opstaldet på slagteriet sammen med dyr fra oprindelsesbesætningen til det/de mistænkte dyr.
- Kød, slagteaffald og biprodukter, der er fremkommet ved slagting efter modtagelsen af det/de mistænkte dyr.
- Kød, slagteaffald og biprodukter, der har været i kontakt med, eller ikke med sikkerhed kan adskilles fra, kød, slagteaffald og biprodukter fra potentielt smittede dyr.

Det potentielt smittede kød, slagteaffald og animalske biprodukter henvises til destruktion eller opbevaring under veterinært beslag, således at det sikres, at der ikke sker spredning af virus.

Endvidere skal fødevarerregionen påbyde at:

- Bygninger og udstyr inklusiv transportmidler rengøres og desinficeres under embedsdyrlægens overvågning og efter procedurer fastlagt af fødevaredirektoratet.
- Gødning m.v. behandles/håndteres efter fødevarerregionens anvisninger.

Dette cirkulære anvendes fra 1. april 2004 og erstatter samtidig cirkulæreskrivelse nr.9015 af 12. januar 2004 om beskyttelses- og bekæmpelsesforanstaltninger på et slagteri ved mistanke om og ved udbrud af mund- og klovesyge eller svinepest.

Fødevaredirektoratet, den 31. marts 2004

P.D.V.

Birgit Henriksen

/Karen Gjølbø

Kapitel 5

Mistanke om klassisk svinepest

1. Tjekliste til regionerne til brug ved mistanke om klassisk svinepest.
2. Blanketter til brug ved fødevareregionernes anmeldelse
 - a. Anmeldelsesblanket for: Mistanke om en smitsom sygdom gruppe A sygdom, undtagen BSE og salmonella.
 - b. Anmeldelsesblanket for: Mistanker drøftet med en praktiserende dyrlæge (når mistanken kan afvises).
3. Påbud til praktiserende dyrlæger, der har været i en mistænkt bedrift.
4. Skriftligt påbud til mistænkt svinebedrift.
5. Skriftligt påbud til mistænkte kontaktbedrifter.
6. Skriftlig ophævelse af givet tilsyn.
7. Planlægning indtil laboratoriediagnose foreligger
 - a. Nedslagning
 - b. Gnaverbekæmpelse
 - c. Zoner
 - d. GIS
 - e. Tilkald af 'beredskabsgruppen'.

5.1. Tjekliste ved mistanke.

- ❖ Opringing til fødevareregionen/vagttelefonen fra dyrlæge om mistanke om klassisk svinepest.
 - Kontakt veterinærchefen eller regionschefen for den fødevareregion, hvor bedriften hører hjemme.
- ❖ Fødevareregionen - veterinærchefen - kontakter husdyrsygdomskontoret i Fødevaredirektoratet (VA1).
- ❖ Fødevareregionen kontakter politiet eller en anden af veterinærafdelingens embedsdyrlæger og underretter om forventet transport af materiale til DFVF, Lindholm.
- ❖ Kontakt DFVF, Lindholm på 72346000 eller 20839327 for at forberede evt. modtagelse af materiale.
- ❖ Regionschefen i den berørte region informeres.
- ❖ Inden man kører ud til bedriften laves et udtræk fra CHR med bedriftsoplysninger.
- ❖ Embedsdyrlægen skal indenfor 3 timer være ude i bedriften. Bilen parkeres i passende afstand, helst så tjenestebilen spærrer for adgangsvejen til bedriften (retræten forberedes). Den veterinære beredskabskasse og beredskabskuverten medbringes – se afsnit om de veterinære beredskabskasser og veterinærvagtens beredskabskuverten i Strategi- og ressourceplanen.
 - Der skiftes til arbejdstøj
 - Dyrene undersøges i henhold til kapitel 6, og der foretages kontrol af bedriftsregistreringerne og øremærkerne for så vidt angår søer og orner
 - Hvis det **straks kan afvises** at være klassisk svinepest:
 - Kontakt de allerede aktiverede parter – Veterinærchef, VA1, DFVF-Lindholm, kollega, evt. politi, regionschef og meddel at mistanken er afvist.
 - Udfyld skemaet ”Mistanker drøftet med en praktiserende dyrlæge (med det resultat at mistanken afvises)” og send det til VA1.
 - Hvis mistanken **ikke kan afvises**:
 - Bedriften sættes skriftligt under offentligt tilsyn med et brev, der medbringes i beredskabskuvertten.
 - Kontakt politiet eller en af veterinærafdelingens embedsdyrlæger og aftal afhentning af materiale der skal til DFVF (sted og klokkeslæt).

- Kontakt DFVF, Lindholm om, at der ankommer prøver og hvordan de ankommer (angiv ankomsttidspunktet).
- Udtag prøver af dyrene efter samråd med DFVF, Lindholm – se også kapitel 6. OBS – de prøvede dyr skal øremærkes individuelt, og individnumrene skal skrives på prøveglassene.
- Opsætning af skilte ved alle adgangsveje til ejendommen.
- 'Epidemiologisk undersøgelse ved mistanke om eller udbrud af klassisk svinepest' udfyldes, se kapitel 8.
- Påbud gives til praktiserende dyrlæger, der har været i en bedrift mistænkt for at være smittet med klassisk svinepest.
- Hvis der for nylig er leveret svin til slagteri tages kontakt til veterinærkontrollen ved det pågældende slagteri.
- Hygiejneforanstaltninger indskræpes
 - Hvis bilen har været på ejendommen rengøres og desinficeres denne bl.a. oversprøjtes med desinfektionsmiddel inden ejendommen forlades.
 - Brugte remedier efterlades på ejendommen eller rengøres og desinficeres og kommes i lufttætte poser.
 - Ydre beklædning (arbejdstøjet) efterlades på ejendommen eller rengøres og desinficeres og kommes i lufttætte poser.
 - Kør til nærmeste vaskehal og vask bilen.

Hjemkomst til kontoret / det regionale krisecenter efter besøg i mistænkt bedrift :

Når man kommer tilbage til kontoret / det regionale krisecenter eller orienterer kontoret / det regionale krisecenter telefonisk skal følgende foretages:

- Kopi af brevet, hvormed bedriften skriftligt er sat under offentligt tilsyn, sendes til VA1, DFVF, praktiserende dyrlæge, Landsudvalget for Svin/Danske Slagterier LU/DS, slagterivirksomhed, veterinærkontrollen ved slagterivirksomhed og DAKA.
- Husdyrsygdomskontoret VA1 informeres telefonisk. VA1 orienterer herefter veterinærdirektøren, departementet, direktionen og LU/DS pr. e-mail.
- Skemaet ” Mistanke om en smitsom gruppe A sygdom ” udfyldes og indsendes indenfor 2 timer til VA1 pr. mail til afdelingspostkassen eller pr. telefax. Indberetningen skal varsles pr. telefon til VA1.

- Bedriftskontakter opspores ved hjælp af CHR og sporbarhedsdatabasen – se kapitel 9 og kontakter inden for de sidste 30 dage i forhold til skønnet smittetidspunkt sættes under offentligt tilsyn ved hjælp af standardbrev – se punkt 6. Disse oplysninger sammenholdes med bedriftens egne optegnelser og øvrige oplysninger.
- Afventer svar fra DFVF – max 72 timer. Positivt svar kan dog forekomme allerede efter 24-48 timer. Der foretages daglig klinisk inspektion af den mistænkte besætning og efterfølgende afrapportering til VA1 – opgaven kan evt. uddelegeres til praktiserende dyrlæge.

Ved modtagelse af svar fra DFVF, Lindholm:

Ved negativt svar fra DFVF, Lindholm:

- Bedriften aflægges besøg og en klinisk undersøgelse sammenholdes med svaret forud for den endelige ophævelse af det offentlige tilsyn.
- Besked gives til VA1.
- Bedriften underrettes og åbnes skriftligt ved hjælp af standardbrev – se punkt 7 - med kopi til VA1, DFVF, praktiserende dyrlæge, LU/DS, slagterivirksomhed, veterinærkontrol ved slagterivirksomhed og DAKA.

Ved positivt svar fra DFVF, Lindholm:

Der kommer positivt svar fra DFVF, Lindholm – gå videre til kapitel 7.

Kontaktbedrifter

Der ageres efter ”Tjekliste ved mistanke” under hensyntagen til de epidemiologiske oplysninger, specielt om kontaktbedriften er mistænkt for at fået smitte fra primærbedriften eller omvendt.

Dernæst følges instrukserne: Hjemkomst til kontoret / det regionale krisecenter efter besøg i mistænkt bedrift.

5.2 Blanketter til brug ved fødevareregionernes anmeldelse

Blanketterne nedenfor er sendt pr. e-mail til fødevareregionernes veterinærafdelinger. Blanketterne vil være tilgængelige på Fødevaredirektoratets M-drev og nedenfor.

Anmeldelses blanket for:

Mistanke om en smitsom gruppe A sygdom

Undtagen BSE og salmonella.

Blanketten indsendes inden for 2 timer til VA1 pr. mail til afdelingspostkassen eller pr. telefax. Indberetningen skal varsles pr. telefon til VA1.

Angiv sygdom:

Fødevareregion:	Anmelder (navn):
Adresse:	Adresse:
Telefon:	Telefon:
Fax:	E-mail:
E-mail:	Autorisations nr.:
	Evt. Praksis nr.:
Embedsdyrlæge (navn):	
Telefon:	Anmeldelsesdato:
E-mail:	Anmeldelses tidspunkt:
Dato for fremsendelse til VA1@fdir.dk :	Ved afvist mistanke (sæt kryds):

Mistanke type:

Klinisk mistanke (afkryds):

Laboratorium mistanke (angiv materiale):
(blodprøve, sektionfund, svaberprøve m.v.)

Slagteri fund (afkryds):

Bedrifts ejer (navn):

Adresse:

Telefon:

CHR.nr.:

Bedriftstype:

(For hver dyreart
angives CHR.kodenr.)

Kontaktbesætninger: (angiv CHR nr.)

Bedriftens størrelse:

(antal dyr)

Anamnese – baggrund for mistanken:

Anmeldelses blanket for:

Mistanker drøftet med en praktiserende dyrlæge,
(med det resultat at mistanken afvises)

Blanketten indsendes inden for 2 timer til VA1 pr. mail til afdelingspostkassen eller pr. telefax. Indberetningen skal varsles pr. telefon til VA1.

Angiv sygdom:

Fødevareregion:	Anmelder (navn):
Adresse:	Adresse:
Telefon:	Telefon:
Fax:	E-mail:
E-mail:	Autorisations nr.:
	Evt. praksis nr.:
Embedsdyrlæge (navn):	
Telefon:	Anmeldelsesdato:
E-mail:	Anmeldelsestidspunkt:
Dato for fremsendelse til VA1@fdir.dk i Mørkhøj:	

Bedrifts ejer (navn):

Adresse:

Telefon:

CHR.nr.:

Bedriftstype:

(For hver dyreart
angives CHR. Kodernr.)

Kontaktbesætninger: (Angiv CHR nr.)**Sundhedstilstanden i bedriften (afkryds):**

Kliniske symptomer:

Dødelighed:

Sygdom drøftet:

Baggrund for at afvise mistanken:

(besøg/telefon/laboratorisk m.v.)

5.3 Påbud til praktiserende dyrlæger, der har været i en bedrift mistænkt for at være smittet med klassisk svinepest

For dyrlæge _____ Praksisnr.: _____

i forbindelse med mistanke om klassisk svinepest den: _____

kl.: _____ i bedriften CHR _____ tilhørende: _____

Det påbydes Dem herved følgende:

1. Der skal straks foretages en omhyggelig rengøring og desinfektion af instrumenter, hjælpemidler, overtrækstøj m.m., som har været anvendt under Deres besøg i ovennævnte bedrift. Som desinfektionsmiddel skal anvendes 2 % natriumhydroxydopløsning eller lign. Anvendte engangsmaterialer o.lign. skal efterlades på ejendommen. Inden De forlader ejendommen skal De foretage grundig sæbevask af ansigt, hænder og arme.
2. Såfremt Deres bil ikke har været parkeret i sikker afstand fra staldbygningerne skal De, inden De kører herfra, foretage vask og desinfektion af bilens dæk, hvorefter de skal køre direkte til nærmeste vaskehal med henblik på udvendig rengøring af bilen.
3. De skal fra vaskehallen køre direkte til Deres private hjem og undgå smittefarlig kontakt med personer, faciliteter og fælles udstyr med tilknytning til den praksisenhed, De er tilknyttet. Ved hjemkomsten skal De rengøre og desinficere praksisbilen og dennes indhold ligesom alt tøj, der har været anvendt på ejendommen skal vaskes/renses og desinficeres.
4. Herudover skal De gå i bad og foretage omskiftning af tøj fra inderst til yderst.
5. Inden for de næste 48 timer må De hverken direkte eller indirekte have kontakt med for sygdommen modtagelige dyr, medmindre mistanken i mellemtiden er blevet afkræftet. Det er dog tilladt at besøge den mistænkte bedrift igen for at følge op på den kliniske udvikling. I så tilfælde gælder de 48 timers karantæne fra det seneste besøg.

Dato & klokkeslæt

Embedsdyrlæge i veterinærafdelingen

5.4 Skriftligt påbud til mistænkte svinebedrifter

Den
Ref.:
J.nr.:
Bedes anført ved svar
Deres ref.:

Offentligt tilsyn på grund af mistanke om klassisk svinepest

Fødevareregion XX/Dyrlæge +navn har ved besøg i Deres bedrift d.d. fundet svin, med sygdomstegn, som kan være forenelige med klassisk svinepest.

Som følge heraf er bedriften under mistanke for at være smittet med klassisk svinepest og sættes derfor under offentligt tilsyn, jf. §§ 3-7 i bekendtgørelsen nr. 212 af 27. marts 2003 om bekæmpelse af klassisk svinepest.

Det offentlige tilsyn betyder, at:

- Bedriftens svin skal holdes isoleret i deres stalde/staldafsnit eller lukkes inde andetsteds, hvor de er isoleret.
- Det er forbudt at flytte svin til eller fra bedriften.
- Færdsel til eller fra ejendommen af mennesker, til- eller fraførsel af andre dyr end svin, kød fra svin, gødning/gylle, foder, maskiner og transportmidler m.v., ikke er tilladt uden tilladelse fra Fødevareregionen
- Der straks skal iværksættes foranstaltninger til desinfektion ved ind- og udgange til stalde med svin og ved bedriftens ind- og udgange. Desinfektionen skal ske efter Fødevareregionens anvisninger
- Der skal anvendes særligt overtrækstøj og fodbeklædning under arbejdet med svin.
- Der skal udtages prøver fra modtagelige dyr til undersøgelse på Danmarks Fødevarer- og Veterinærforskning.
- Der opsættes et af Fødevareregionen udleveret skilt med teksten ”Adgang Forbudt” ved ejendommens adgangsvej.

Disse forholdsregler er gældende indtil Fødevareregionen skriftligt meddeler Dem at det offentlige tilsyn er ophævet.

Udgifter i forbindelse med det offentlige tilsyn er der offentlige uvedkommende.

De kan klage over denne afgørelse. Hvis De vælger at klage, skal det ske senest fire uger efter, at De har modtaget dette brev. De skal sende klagen til Fødevareregionen, der sender den videre til afgørelse i Fødevaredirektoratet.

Hvis De har spørgsmål, er De velkommen til at henvende Dem hertil.

Med venlig hilsen

Sagsbehandlers fornavn og efternavn
Sagsbehandlers kontor eller funktion

Kopi:

Kontoret for husdyrsygdomme, VA1

Praktiserende dyrlæge

DFVF, Lindholm

Danske Slagterier

Slagteri

Veterinærkontrollen, Slagteri

DAKA

5.5 Skriftligt påbud til mistænkte kontaktbedrifter

Den
Ref.:
J.nr.:
Bedes anført ved svar
Deres ref.:

Offentligt tilsyn på grund af kontakt

Fødevareregion XX/Dyrlæge +navn har ved besøg i bedrift CHR _____ tilhørende Navn og adresse fundet svin med sygdomstegn, som kan være forenelig med klassisk svinepest.

Da der har været kontakt til Deres bedrift, sættes Deres bedriften under offentligt tilsyn, jf. §14 i bekendtgørelsen nr. 212 af 27. marts 2003 om bekæmpelse af klassisk svinepest.

Det offentlige tilsyn betyder, at:

- Bedriftens svin skal holdes isoleret i deres stalde/staldafsnit eller lukkes inde andetsteds, hvor de er isoleret.
- Det er forbudt at flytte svin til eller fra bedriften.
- Færdsel til eller fra ejendommen af mennesker, til- eller fraførsel af andre dyr end svin, kød fra svin, gødning/gylle, foder, maskiner og transportmidler m.v., ikke er tilladt uden tilladelse fra Fødevareregionen
- Der straks skal iværksættes foranstaltninger til desinfektion ved ind- og udgange til stalde med svin og ved bedriftens ind- og udgange. Desinfektionen skal ske efter Fødevareregionens anvisninger
- Der skal anvendes særligt overtrækstøj og fodbeklædning under arbejdet med svin.
- Der evt. skal udtages prøver fra bedriften til undersøgelse på Danmarks Fødevarer- og Veterinærforskning.
- Der opsættes et af Fødevareregionen udleveret skilt med teksten ”Adgang Forbudt” ved ejendommens adgangsvej.

Disse forholdsregler er gældende indtil Fødevareregionen skriftligt meddeler Dem, at det offentlige tilsyn er ophævet.

Udgifter i forbindelse med det offentlige tilsyn er der offentlige uvedkommende.

De kan klage over denne afgørelse. Hvis De vælger at klage, skal det ske senest fire uger efter, at De har modtaget dette brev. De skal sende klagen til Fødevareregionen, der sender den videre til afgørelse i Fødevareredirektoratet.

Hvis De har spørgsmål, er De velkommen til at henvende Dem hertil.

Med venlig hilsen

Sagsbehandlers fornavn og efternavn
Sagsbehandlers kontor eller funktion

Kopi:

Kontoret for husdyrsygdomme, VA1

Praktiserende dyrlæge

DFVF, Lindholm

Danske Slagterier

Slagteri

Veterinærkontrollen, Slagteri

DAKA

5.6 Skriftlig ophævelse af givet tilsyn

Den

Ref.:

J.nr.:

Bedes anført ved svar

Deres ref.:

Ophævelse af offentligt tilsyn som følge af afkræftelse af mistanke om klassisk svinepest

Deres bedrift CHR _____ blev den _____ pålagt et offentligt tilsyn som følge af mistanke om klassisk svinepest. Der blev efterfølgende udtaget materiale til af- eller bekræftelse af mistanken.

Fødevareregion (navn) har nu modtaget underretning fra laboratoriet om, at alle de undersøgte prøver er negative. På denne baggrund ophæves det offentlige tilsyn og de heraf følgende restriktioner i Deres bedrift.

Med venlig hilsen

Sagsbehandlers fornavn og efternavn

Sagsbehandlers kontor eller funktion

Kopi:

Kontoret for husdyrsygdomme, VA1

Praktiserende dyrlæge

DFVF, Lindholm

Danske Slagterier

Slagteri

Veterinærkontrollen, Slagteri

DAKA

5.7 Planlægning indtil laboratoriediagnose foreligger

a. Taksation

b. Nedslagning af bedriften

Der skal på ejendommen udpeges en aflivningsplads. Aflivningspladsen skal kunne indhegnes evt. med store halmballer, og der skal være adgang til pladsen med en gravemaskine med frontskovl til opsamling af kadaverne og efterfølgende placering af disse i en container fra destruktionsanstalten. Der skal evt. i nærheden af aflivningspladsen være adgang til elektricitet til aflivningsudstyret.

Aflivningspladsen skal være bekvemt placeret i forhold til staldbygningerne.

Kontakt LU/DS aflivningshold.

c. Gnaverbekæmpelse

Inden rengøring af staldene skal finde sted, skal der foretages en vurdering af ejendommens bestand af rotter og mus. Denne vurdering vil kunne foregå inden aflivningen af dyrene. Sammen med en skadedyrsbekæmper fastlægges en strategi for skadedyrsbekæmpelsen, fjernelse af foder og tidspunktet for rengøring af staldbygningerne. Planen skal desuden omfatte skadedyrsbekæmpelsen på ejendommen i et år efter nedslagning af dyrene. Se i øvrigt kapitel 14 om rengøring og desinfektion.

d. Zoneinddeling

Området udenom den angrebne bedrift skal inddeles i 2 zoner:

1. Beskyttelseszone på 3 kilometers radius omkring bedriften
2. Overvågningszone på 10 kilometers radius omkring bedriften

Zonerne trækkes ved hjælp af GIS systemet, under hensyntagen til naturlige afgrænsninger m.m.

- se i øvrigt kapitel 10

e. GIS

Ved hjælp af GIS udarbejdes lister over bedrifter med modtagelige dyr i de enkelte zoner.

f. Tilkald af “den regionale beredskabsgruppe”

Ved mistanke om tilfælde af klassisk svinepest bør en embedsdyrlæge fra “den regionale beredskabsgruppe” orienteres – VA1 er ansvarlig for denne orientering. Vedkommende vil evt. kunne tilkaldes straks for at medvirke ved tilrettelæggelse af det videre forløb.

Kapitel 6

Klinisk undersøgelse af svin, udtagning og indsendelse af materiale

1. Indgangsvinkler til en klassisk svinepest mistanke.
2. Retningslinjer for, hvilke kriterier der først og fremmest skal tages i betragtning ved klassificering af en bedrift som svinepestmistænkt.
3. Klinisk undersøgelse af svin.
4. Udtagning, emballering, indsendelse af materiale samt blanketter til brug ved indsendelse af materiale.

Bilag IV: DFVF's vejledning til udtagning og indsendelse af materiale i forbindelse med mistanke om svinepest.

Bilag V: DFVF's blanket til indsendelse af materiale til undersøgelse for svinepest.

6.1 Indgangsvinkler til en klassisk svinepest mistanke

I alle tilfælde hvor et eller flere svin mistænkes for at være inficeret med klassisk svinepestvirus gennemføres kliniske undersøgelser samt evt. prøvetagning og laboratorieundersøgelser for at bekræfte eller udelukke klassisk svinepest.

Mistanke om klassisk svinepest kan opstå på 3 væsentlig forskellige måder:

1) Klinisk mistanke i bedriften

Ved klinisk mistanke i bedriften tilses det mistænkte dyr af en dyrlæge fra veterinærafdelingen i fødevareregionen. Samtidig vurderes om andre dyr i bedriften har symptomer.

2) Mistanke efter obduktion eller på slagteri

Ved mistanke efter obduktion eller på slagteri er det mistænkte dyr allerede fjernet fra bedriften. Det er således obducenten, der står for videre indsendelse af materiale. En dyrlæge fra veterinærafdelingen i fødevareregionen og evt. bedriftens praktiserende dyrlæge vurderer den kliniske tilstand i bedriften samt noterer, om der er foregået flytninger af dyr indenfor bedriften, efter den mistænkte gris er fjernet fra bedriften.

3) Serologisk positiv reaktion, der giver grund til mistanke baseret på antistofreaktion

Ved mistanke pga. serologisk positiv reaktion befinder det mistænkte dyr sig i bedriften. En dyrlæge fra veterinærafdelingen i fødevareregionen og evt. bedriftens praktiserende dyrlæge tilser bedriften for at vurdere den kliniske tilstand.

Kan der ikke påvises kliniske symptomer i den gris, hvorfra blodprøven er udtaget, vil man ofte vælge at aflive grisen og underkaste den yderligere undersøgelser. I dette tilfælde skal omkringstående svin eller andre epidemiologisk relevante svin undersøges klinisk på samme måde, som hvis dyret udviste kliniske symptomer. I nogen tilfælde er det nødvendigt efterfølgende at følge op med en serologisk undersøgelse af de øvrige svin i bedriften.

6.2 Retningslinjer for, hvilke kriterier der først og fremmest skal tages i betragtning ved klassificering af en bedrift som svinepestmistænkt

Beslutningen om at klassificere en bedrift som mistænkt træffes på grundlag af følgende fund, kriterier og grunde:

a) Kliniske og patologiske fund i svin, hvor de vigtigste fund, som skal tages i betragtning, er:

- Feber med øget morbiditet og dødelighed (feber er defineret som temperaturer over 40°C, dog over 39,5°C ved voksne svin),
- nedsat ædelyst,
- feber med hæmorrhagisk syndrom,
- feber med neurologiske symptomer,

- feber af ukendt oprindelse, hvor behandling med antibiotika ikke har givet bedre sundhedsstatus,
- aborter og øgede frugtbarhedsproblemer i løbet af de sidste 3 måneder,
- medfødt tremor hos smågrise,
- kronisk syge dyr,
- nedsat vækst (vantrivning) hos unge dyr,
- petekkier og ekkymoser, navnlig i lymfeknuder, nyrer, milt, blære og strubehoved,
- infarkt eller hæmatomer, navnlig i milten,
- knapformige sår ("button ulcers") i tyktarmen hos kroniske tilfælde, navnlig i nærheden af ileocøkalstedet

b) Epidemiologiske fund, hvor de vigtigste fund, som skal tages i betragtning, er tilfælde:

- hvor svin har haft direkte eller indirekte kontakt med en svinebedrift, som er inficeret med klassisk svinepest,
- hvor der kan være forekommet eksponering, f. eks. via personer, der er kommet på bedriften, transport m.m.,
- hvor svin er blevet fodret med madaffald, og der er mistanke om, at dette madaffald indeholder svinepestvirus,
- hvor en bedrift har leveret svin, som senere har vist sig at være inficeret med klassisk svinepest,
- hvor søer er blevet insemineret med sæd fra en mistænkt kilde,
- hvor der har været indirekte eller direkte kontakt med vildtlevende svin fra en population, hvor der forekommer klassisk svinepest.

c) Fund i forbindelse med resultaterne af serologiske prøver, hvor de vigtigste laboratoriefund, som skal tages i betragtning, er:

- Serologisk reaktion fremkaldt af en uopdaget infektion med klassisk svinepestvirus eller af vaccination,
- påvisning af singletonreagenter.

6.3 Klinisk undersøgelse af svin

Punkt 1 – embedsdyrlægen besøger en mistænkt bedrift

Når embedsdyrlægen besøger en mistænkt bedrift for at bekræfte eller udelukke klassisk svinepest skal der:

- Foretages en klinisk inspektion af den eller de grise der har været årsag til mistanken, såfremt de stadig befinder sig i bedriften. Levende grise mærkes og vurderes klinisk inklusive undersøgelse af kropstemperatur. Temperaturerne noteres, så opfølgning på enkelt dyrs niveau er muligt. Døde grise obduceres med speciel vægt på undersøgelse for blødningstendenser.
- Vurderes, om bedriften kan have fået introduceret smitten f.eks. ved gæster i bedriften eller introduktion af dårligt rengjort materiel.
- Foretages en kontrol af bedriftens registre over produktion og sundhedstilstand, hvis sådanne registre foreligger.

- Foretages en inspektion i hver enkelt underenhed på bedriften for at udvælge de svin, der skal undersøges klinisk.

Den kliniske undersøgelse skal i alle tilfælde omfatte måling af kropstemperaturen og vedrører hovedsagelig følgende svin eller grupper af svin:

- syge eller anorektiske svin
- svin, der for nylig er kommet sig efter en sygdom
- svin, der for nylig er indsat fra bekræftede udbrud eller fra andre mistænkte kilder
- svin, der holdes i underenheder, hvor der for nylig er kommet personer udefra, som inden for den seneste tid har været i nær kontakt med svinepestmistænkte eller inficerede svin, eller hvorom det er blevet fastslået, at de har haft anden særligt risikabel kontakt med en potentiel kilde til klassisk svinepestvirus
- svin, som allerede har undergået prøvetagning og serologiske undersøgelser for klassisk svinepest, hvis resultaterne af disse test ikke gør det muligt at udelukke klassisk svinepest, og kontaktsvin.

Hvis der ved inspektionen på den mistænkte bedrift ikke konstateres svin eller grupper af svin som omhandlet i ovennævnte afsnit, skal embedsdyrlægen under hensyntagen til den epidemiologiske situation:

- gennemføre yderligere undersøgelser på bedriften i henhold til punkt 2, eller
- sørge for, at der tages blodprøver fra svinene på den pågældende bedrift til laboratorieundersøgelse. I dette tilfælde tjener prøvetagningsprocedurerne i punkt 4 som en rettesnor, eller
- pålægge eller opretholde bedriften et offentligt tilsyn, i afventning af yderligere undersøgelser på den pågældende bedrift eller
- afvise mistanken om klassisk svinepest.

Punkt 2 – klinisk undersøgelse af tilfældigt udvalgte svin

Når der henvises til dette punkt, skal den kliniske undersøgelse og temperaturmåling på den pågældende bedrift foretages på tilfældigt udvalgte svin i de underenheder, hvor der er identificeret eller er mistanke om en risiko for introduktion af klassisk svinepestvirus. Svinene mærkes. Kliniske fund og den målte temperatur noteres for hver gris.

Der skal mindst undersøges så mange svin, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en feberprævalens på 10 % i disse underenheder se bilag B.

Dog skal der, når det gælder:

- avlssøer, mindst undersøges så mange søer, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en feberprævalens på 5 %
- en ornestation, foretages undersøgelse af alle orner.

Punkt 3 – der er døde eller døende svin på en mistænkt bedrift

Hvis det konstateres, at der er døde eller døende svin på en mistænkt bedrift, skal der foretages en post mortem-undersøgelse, så vidt muligt af mindst 5 af disse svin og navnlig svin:

- der udviser meget tydelige tegn på sygdom eller gjorde det, inden de døde
- der har eller havde høj feber
- der er døde for nylig.

Hvis der ved disse undersøgelser ikke er konstateret læsioner, som tyder på klassisk svinepest, men det på grund af den epidemiologiske situation findes nødvendigt at foretage yderligere undersøgelser:

- skal der foretages en klinisk undersøgelse i henhold til punkt 2 og tages blodprøver i henhold til punkt 4 i den underenhed, hvor de døde eller døende dyr blev holdt, og
- 3-4 kontaktsvin kan undersøges post mortem.

Uanset om der forekommer eller ikke forekommer læsioner, som tyder på klassisk svinepest, skal prøver af organerne eller vævene fra svin, som har undergået post mortem-undersøgelse, indsamles til virologisk undersøgelse. Disse prøver skal helst indsamles fra nyligt døde eller aflivede svin.

Punkt 4 - der konstateres yderligere kliniske tegn eller læsioner

Hvis der på en mistænkt bedrift konstateres yderligere kliniske tegn eller læsioner, som kan tyde på klassisk svinepest, kan disse alene medføre, at diagnosen straks stadfæstes. Under alle omstændigheder påhviler det embedsdyrlægen at sørge for indsendelse af organmateriale samt evt. blodprøver til laboratorieundersøgelse fra de mistænkte svin og fra andre svin i hver af de underenheder, hvor de mistænkte svin holdes, efter de nedenfor fastsatte procedurer. Dette gælder indtil virus en gang er påvist i danske bedrifter (primærudbruddet). Ved evt. senere tilfælde i samme udbrudszone (sekundærinfektion) kan diagnosen stilles på baggrund af en klinisk vurdering. Dog bør der i forbindelse med aflivning af dyrene udtages materiale til bestemmelse af antallet af viruspositive dyr i bedriften.

Til de serologiske undersøgelser skal der mindst udtages så mange prøver, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en serumprævalens på 10 % i den pågældende underenhed, se bilag B. Dog skal der, når det gælder:

- avlssøer, mindst tages prøver fra så mange søer, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en serumprævalens på 5 %, se bilag B. I visse tilfælde f.eks. hvis andelen af inficerede søer er meget lille, tages der prøver af et større antal søer.
- en ornestation, tages blodprøver fra alle orner.

Der skal kun udtages materiale fra syge grise. I de tilfælde hvor der kun er én syg eller antistof positiv gris, og hvor en klinisk vurdering af de øvrige grise i bedriften ikke giver grund til mistanke, er det tilstrækkeligt at indsende materiale fra dette ene dyr. I løbet af perioden med offentligt tilsyn skal bedriften igen tilses for at sikre at der ikke efterfølgende opstår kliniske symptomer hos andre grise i bedriften.

Punkt 5 – mistanken er forbundet med resultater af tidligere serologiske undersøgelser

Hvis mistanken om klassisk svinepest på den pågældende bedrift er forbundet med resultaterne af tidligere serologiske undersøgelser, gennemføres følgende procedurer:

- a. hvis de seropositive svin er slagtesvin eller orner, skal de aflives og indsendes til virologisk og serologisk undersøgelse.
- b. hvis de seropositive svin er drægtige søer, aflives nogle af dem, helst mindst 3, og der indsendes organmateriale fra såvel de aflivede søer som fostermateriale til laboratorieundersøgelse. Inden aflivningen skal der tages en blodprøve til yderligere serologiske undersøgelser. Fostrene indsendes til virologisk undersøgelse.
- c. hvis de seropositive svin er søer med pattegrise, skal der tages blodprøver fra alle pattegrisene. Der skal også tages blodprøver fra søerne til yderligere serologiske undersøgelser.

Punkt 6 – bedrift uden konstatering af kliniske tegn eller læsioner, men hvor yderligere laboratorieprøver er nødvendige

Hvis der ved den undersøgelse, som foretages på en mistænkt bedrift, ikke konstateres kliniske tegn eller læsioner, der tyder på klassisk svinepest, men embedsdyrlægen skønner, at yderligere laboratorieprøver er nødvendige for at udelukke klassisk svinepest, anvendes prøvetagningsprocedurerne i punkt 4 som en rettesnor.

Punkt 7 - Prøvetagning, når svin aflives som forebyggende foranstaltning på en mistænkt bedrift

For at bekræfte eller udelukke klassisk svinepest og opnå supplerende epidemiologiske oplysninger skal der, når svin aflives som forebyggende foranstaltning på en mistænkt bedrift tages blodprøver til serologisk undersøgelse og blod- og tonsilprøver til virologisk undersøgelse som følger:

Der skal først og fremmest tages blod- og tonsilprøver fra:

- svin, som viser tegn eller post mortem-læsioner, der tyder på klassisk svinepest, og kontaktsvin
- andre svin, der kan have været i kontakt med inficerede eller mistænkte svin, eller som mistænkes for at være blevet kontamineret med klassisk svinepestvirus.

Desuden skal der tages prøver fra tilfældigt udvalgte svin fra hver enkelt af underenhederne på bedriften. I dette tilfælde skal der mindst tages så mange prøver til serologisk undersøgelse, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en serumprævalens på 10 % i den pågældende underenhed, se bilag B.

Dog skal der, når det gælder:

- avlssøer og ornestationer, mindst tages prøver fra så mange søer, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en serumprævalens på 5 %

6.4 Udtagning, emballering, indsendelse af materiale samt blanketter til brug ved indsendelse af materiale

Udtagning af materiale

DFVF har på deres hjemmeside (www.dfvf.dk) en udtagelsesvejledning samt et indsendelsesskema for svinepest. Udtagelsesvejledningen er gengivet i bilag IV. Indsendelsesblanketten er gengivet i bilag V.

Inden der gennemføres prøveudtagning på en mistænkt bedrift, skal der tegnes et kort over bedriften, og de epidemiologiske underenheder på bedriften skal identificeres, se kap. 8.

Det er IKKE tilladt at sende levende grise til undersøgelse for klassisk svinepest.

Emballering, mærkning af prøver og mærkning af svin

De udtagne prøver (5-10 g er tilstrækkeligt) anbringes enkeltvis i prøverør med tætsluttende låg eller plastpose og mærkes med dyrets og prøvens identitet. Rør og/eller plastposer omvikles med væskesugende materiale og anbringes i en solid yderemballage, sammen med følgeskrivelsen.

Det er meget vigtigt at dyr, hvorfra der udtages blodprøve mærkes individuelt. De udtagne prøver skal forsynes med dyrenes individmærker.

Prøverne skal inden forsendelse nedkøles, og de må under transporten ikke udsættes for frostgrader eller høje temperaturer.

Indsendelse af materiale

De udtagne prøver skal så hurtigt som muligt transporteres til DFVF, Lindholm, der i forvejen skal være orienteret om prøvernes ankomst, dette sker ved at kalde vagtnummeret 20 83 93 27, der også besvares udenfor normal arbejdstid.

Prøverne skal transporteres i bil direkte til Lindholms anløbsbro i Kalvehave af en ansat i fødevareregionen eller af politiet.

Foreløbigt svar

I løbet af de 72 timers dyrkningstid foretages der en foreløbig, vejledende aflæsning af et sæt plader magen til det der afsluttes efter 72 timer. Formålet med dette er at kunne give en positiv diagnose på et tidligere tidspunkt.

Hvis der ikke er voldsomme dødsfald i besætningen eller andre årsager til bestyrket mistanke vil første sæt plader blive fikserede og farvede efter 24-36 timer afhængigt af, hvornår opsætningen er startet.

Det foreløbige resultat bliver svaret ud til regionen der holder den praktiserende dyrlæge samt besætningsejeren orienteret. Desuden sendes svar til beredskabschefen i Fødevaredirektoratet,

eller dennes afløser. Ved undersøgelsens start samles alle nødvendige telefonnumre på laboratoriet efter aftale med indsendende region. Alle besvarelser gives telefonisk, som E-mail, pr. fax samt pr. brev.

Endeligt svar

Efter 72 timers dyrkning udsendes andet og endeligt svar, der indeholder det færdige dyrkningssvar samt svar på alle de øvrige undersøgelser. I enkelte tilfælde kan der opstå komplikationer i form af bakterieinfektion i kulturen eller en uaf læselig analyse; dette kan udsætte det endelige svar.

Bilag IV

Vejledning til udtagning og indsendelse af materiale i forbindelse med mistanke om klassisk eller afrikansk svinepest.

Symptomerne ved svinepest kan være meget varierende, men pludselig opstået høj feber (op til 42 grader), nedsat ædelyst, tåreflåd, apati og diarre bør give mistanke om svinepest. Både vildsvin og tamsvin kan smittes. Senere i infektionen kan der optræde cyanose af ører og ben, samt inkoordination af bagparten. Disse symptomer optræder ikke altid, og hvis de gør det, optræder de først sent i forløbet. Ved afrikansk svinepest ses derudover forstørret milt og kraftige blødninger i lymfeknuderne. I svære tilfælde har lymfeknuderne karakter af blodkoagler. Typiske symptomer optræder især hos fravænningsgrise, hvorimod ældre dyr er mindre påvirkede. Ved mistanke bør der tages temperatur på såvel afficerede grise som nabodyr, idet dyrenes almenbefindende ikke altid påvirkes af feberen.

Ved mistanke om svinepest skal den praktiserende dyrlæge altid tage kontakt til veterinærchefen, med hvem der eventuelt aftales udtagning af materiale. Hvis den kliniske gennemgang af besætningen ikke kan udelukke mistanken om svinepest skal veterinærchefen kontakte Lindholm inden udtagning, således at undersøgelsen kan starte straks materialet kommer frem, og samtidig aftales transport af materialet til Kalvehave. Der er telefonvagt på Lindholm på tlf. 20 83 93 27, opkald til dette nummer besvares også udenfor normal arbejdstid.

Udtagning af materiale:

Hvis grisen er levende udtages før aflivning en ustabiliseret blodprøve og en EDTA stabiliseret blodprøve, der skal vendes grundigt for at hindre koagulation. Ved aflivede grise udtages 2 blodprøver, der begge medsendes.

Drejer det sig om smågrise fra samme kuld udtages desuden en EDTA stabiliseret og en ustabiliseret blodprøve fra moderdyret.

Ved obduktion af grisen noteres om der er indre blødninger, udtag:

- Tonsiller
- Et stykke af milten
- Lymfeknude (f.eks. krøslymfeknude)
- Et stykke af en nyre

Hvis der er alvorlige blødninger eller forandringer i andre organer (f.eks. blære eller tarm) indsendes dette også. Alle organstykker pakkes individuelt (f.eks. i fryseposer) og sendes sammen med en grundig anamnese til Danmarks Fødevare- og Veterinærforskning, Afdeling for Virologi, Lindholm, 4771 Kalvehave. Det udtagne materiale mærkes med CHR nummer, navn på ejer, praktiserende dyrlæge samt veterinærchef; det er meget vigtigt at der er angivet korrekt navn og telefonnummer på både veterinærchef og dyrlæge, for at få den hurtigste behandling og tilbagemelding.

Laboratoriediagnosen stilles i akutte tilfælde ved påvisning af virus efter dyrkning på cellekultur af det udtagne organmateriale eller leucocytter. Ved mistanke om afrikansk svinepest er det helt afgørende at have friskt udtaget blod fra grisen. Undersøgelsen for klassisk svinepest varer 3 døgn fra materialet er modtaget på Lindholm. En mistanke kan

derfor tidligst afkræftes efter 3 døgn. For afrikansk svinepest kræves en længere dyrkning, hvorfor en afvisning af afrikansk svinepest mistanke varer 7-10 dage.

1. juli 2003

Seniorforsker Åse Uttenthal

Danmarks Fødevarer- og Veterinærforskning

Afdeling for Virologi

Lindholm

4771 Kalvehave

Bilag V

Blanket til indsendelse af materiale til undersøgelse for svinepest

Printes ud fra DFVF's hjemmeside (www.dfvf.dk).

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri Danmarks Fødevare- og Veterinærforskning

Lindholm, 4771 Kalvehave

Tlf.: 35 30 01 00, fax: 55 86 97 00

Vagttelefon, døgnvagt: 20 83 93 27

BLANKET TIL INDSENDELSE AF MATERIALE TIL UNDERSØGELSE FOR SVINEPEST:										J.nr.:
										Modt. dato:
DYRLÆGE/PRAKSIS (STEMPEL)				EJERS NAVN						
				ADR.						
				POSTNR., By						
VD-PRAKSISNR.		DATO		TLF.		CHR:				
ANTAL DYR INDSENDT				BES. TYPE/STØRRELSE						
ANAMNESE (Sygdomsforløb, antal syge dyr, syge grise med feber/andre grise med feber og antal døde dyr)										
OBDUKTIONSFUND:										
Materiale til undersøgelse (se vejledning på side 2) Sæt kryds for mistanke: ☐ Klassisk Svinepest ☐ Afrikansk Svinepest										
Afkryds venligst hvilke materialer, der er udtaget:										
GRIS nr.	KØN / ALDER	SELV DØD	AF-LIVET	TONSIL*	MILT*	MESENT LYMFEBN*	NYRE*	ANDET	USTAB BLOD*	EDTA BLOD
* disse materialer skal altid indsendes										
PRØVEN AFSENDT (TRANSPORTMÅDE OG TIDSPUNKT)							VETERINÆRCHEFENS STEMPEL OG TELEFON			
							UNDERSKRIFT			

Kapitel 7

Udbrud af klassisk svinepest

Forhold vedrørende bedriften

1. Tjekliste til regionerne til brug ved udbrud af klassisk svinepest
2. Afspærring af ejendom
3. Påbud
 - 3.1 Offentligt tilsyn pga. smitte med klassisk svinepest
 - 3.2 Påbud til kontaktbedrifter
4. Taksation samt erstatning og udgifter i øvrigt
5. Mobile forrum (skurvogne)
6. Udtagning af supplerende prøver ved aflivning af svin
7. Aflivning af svin
 - 7.1 Handlingsforløb ved aflivning
8. Bortskaffelse af dyr
 - 8.1 Destruktion
 - 8.2 Nedgravning
 - 8.3 Afbrænding
9. Kød, sæd, æg og embryoner fra svin på bedriften
10. Skadedyrsbekæmpelse
11. Gødning, strøelse og gylle
12. Frilandssvinebedrifter
13. Kontaktbedrifter
14. Nedslagningsberedskab i Landsudvalget for Svin/Danske Slagteriernes veterinærregioner
15. Indhold i Landsudvalget for Svin/Danske Slagteriernes patruljekasse

7.1 Tjekliste til regionerne til brug ved udbrud af klassisk svinepest

- ❖ **Når en mistanke bekræftes fra DFVF:**
- ❖ Besked gives telefonisk til VA1
- ❖ Bedriften sættes skriftligt under offentligt tilsyn med kopi af brevet til VA1, praktiserende dyrlæge, DFVF Lindholm, Danske Slagterier, slagteri, veterinærkontrollen ved slagteri og DAKA
- ❖ Bedriftskontakter opspores ved hjælp af sporbarhedsdatabasen - se kap. 9. Disse oplysninger sammenholdes med bedriftens egne optegnelser
- ❖ Kontaktbedrifter kontaktes enten pr. telefon eller personligt og sættes under offentligt tilsyn
- ❖ Kontaktbedrifter sættes skriftligt under offentligt tilsyn med kopi af brevet til VA1, praktiserende dyrlæge, DFVF Lindholm, Danske Slagterier, slagteri, veterinærkontrollen ved slagteri og DAKA
- ❖ Politiet kontaktes for hjælp med afspærring og opsætning af skilte
- ❖ Firma med mobile forrum (skurvogne) kontaktes
- ❖ Takseringsfolk kontaktes
- ❖ Nedslagningsfolk kontaktes
- ❖ Bortskaffelse
 - Destruktionsanstalten kontaktes
 - Transport af dyrene til destruktion
 - Hvis ikke destruktion så nedgravning
 - Sidste mulighed er afbrænding
- ❖ Udarbejde indberetning, der indsendes inden for 2 timer til VA1 pr. mail til afdelingspostkassen eller pr. telefax. Indberetningen skal varsles pr. telefon til VA1.
- ❖ Der foretages en epidemiologisk undersøgelse, se kap. 8.

7.2 Afspærring af ejendom

Så snart der officielt er konstateret klassisk svinepest retter veterinærchefen henvendelse til politiet, der vil hjælpe til ved afspærring af ejendommen . Ved alle ejendommens til- og frakørselsveje opsættes skilte med teksten: “Smitsom sygdom - Adgang forbudt”.

Der etableres en indre afspærring (indre zone) omkring staldbygninger med modtagelige dyr. Til markering af afspærringen opsætter politiet rød-hvid-stribede plastbåndler. Ved indgang etableres, indtil det mobile forrum er etableret, et desinficerende fodbad på lignende måde som ved indkørslen til ejendommen. Denne totale afspærring af hele ejendommen opretholdes til alle modtagelige dyr er aflivet og kørt bort.

Der tages endelig stilling til, hvor aflivningspladsen etableres bl.a. under hensyntagen til placering af skurvogne og containere. Tilkørsels- og frakørselsveje markeres.

7.3.1 Offentligt tilsyn pga. smitte med klassisk svinepest

Den
Ref.:
J.nr.:
Bedes anført ved svar

Deres ref.:

Offentligt tilsyn på grund af smitte med svinepest

D.d. er der konstateret svinepestvirus i materiale fra Deres bedrift.

Som følge heraf anses bedriften for at være smittet med svinepest og fortsætter derfor med at være under offentligt tilsyn, jf. §§ 9-12 i bekendtgørelsen nr. 212 af 27. marts 2003 om bekæmpelse af klassisk svinepest.

De tidligere påbudte forholdsregler i brev af (dato) skal stadig iagttages, indtil fødevareregionen skriftligt meddeler Dem at det offentlige tilsyn er ophævet.

De vil blive kontaktet snarest af veterinærchefen vedrørende det videre forløb (aflivning, destruktion, rengøring, desinfektion, erstatning m.v.) .

De kan klage over denne afgørelse. Hvis De vælger at klage, skal det ske senest fire uger efter, at De har modtaget dette brev. De skal sende klagen til Fødevareregionen, der sender den videre til afgørelse i Fødevedirektoratet.

Hvis De har spørgsmål, er De velkommen til at henvende Dem hertil.

Med venlig hilsen

Sagsbehandlers fornavn og efternavn
Sagsbehandlers kontor eller funktion

Kopi:
Kontoret for husdyrsygdomme, VA1
Praktiserende dyrlæge
DFVF, Lindholm
Danske Slagterier
Slagteri
DAKA
Veterinærkontrollen ved slagteri

7.3.2 Påbud til kontaktbedrifter

Den
Ref.:
J.nr.:
Bedes anført ved svar
Deres ref.:

Offentligt tilsyn på grund af kontakt med smittet bedrift

Fødevareregionen/Dyrlæge +navn har ved besøg i bedrift CHR _____ fundet svin smittet med klassisk svinepest.

Da der har været kontakt til Deres bedrift sættes Deres bedriften under offentligt tilsyn, jf. § 5 i bekendtgørelsen nr. 212 af 27. marts 2003 om bekæmpelse af klassisk svinepest.

Det offentlige tilsyn betyder, at:

- Bedriftens svin skal holdes isoleret i deres stalde/staldafsnit eller lukkes inde andetsteds, hvor de er isoleret.
- Det er forbudt at flytte svin til eller fra bedriften.
- Færdsel til eller fra ejendommen af mennesker, til- eller fraførsel af andre dyr end svin, kød fra svin, gødning/gylle, foder maskiner og transportmidler m.v., ikke er tilladt uden tilladelse fra Fødevareregionen
- Der straks skal iværksættes foranstaltninger til desinfektion ved ind- og udgange til stalde med svin og ved bedriftens ind- og udgange. Desinfektionen skal ske efter Fødevareregionens anvisninger
- Der skal anvendes særligt overtrækstøj og fodbeklædning under arbejdet med svin.
- Der skal udtages blodprøver fra bedriften til undersøgelse på Danmarks Fødevarer- og Veterinærforskning.
- Der opsættes et af Fødevareregionen udleveret skilt med teksten ”Adgang Forbudt” ved ejendommens adgangsvej.

Disse forholdsregler er gældende indtil fødevareregionen skriftligt meddeler Dem at det offentlige tilsyn er ophævet.

De kan klage over denne afgørelse. Hvis De vælger at klage, skal det ske senest fire uger efter, at De har modtaget dette brev. De skal sende klagen til Fødevareregionen, der sender den videre til afgørelse i Fødevareredirektoratet.

Hvis De har spørgsmål, er De velkommen til at henvende Dem hertil.

Med venlig hilsen

Sagsbehandlers fornavn og efternavn
Sagsbehandlers kontor eller funktion

Kopi:
Kontoret for husdyrsygdomme, VA1
Praktiserende dyrlæge
DFVF, Lindholm
Danske Slagterier
Slagteri
DAKA

7.4 Taksation samt erstatning og udgifter i øvrigt

Der henvises til taksationsvejledningen for svin, der er et bilag til Strategi- og ressourceplanen.

7.5 Mobile forrum (skurvogne)

Veterinærchefen er ansvarlig for rekvirering og for placering af et mobilt forrum (skurvogn) på overgangen mellem ren og uren zone. Det mobile forrum skal være indrettet med mulighed for vask og tøjskift, indgang gennem ydre zone ("ren") og udgang i inderzonen ("uren"). I det mobile forrum skal der være mulighed for opbevaring af kedeldragter, støvler og utensilier af enhver art. Der føres el og vand frem til vognen. Der skal være mulighed for bad og tøjskift når inderzonen forlades. Enhver personpassage ud af inderzonen skal ske efter veterinærchefens anvisninger. I det mobile forrum etableres et depot af engangskedeldragter, som personalet ifører sig hver dag ved arbejdets begyndelse, og inden yderzonen betrædes ved arbejdstidens ophør, deponeres kedeldragterne i en plastpose der overbruses med Virkon S inden denne forlader området. Gummistøvler deponeres i det mobile forrums inderzone. Når aflivningen er afsluttet, kan støvlerne bringes ud af området efter neddykning i 2 % NaOH-opløsning.

7.6 Udtagning af supplerende prøver ved aflivning af svin

For at fastslå, hvordan klassisk svinepestvirus er kommet ind på en inficeret bedrift, og hvor lang tid der er gået siden virussets introduktion, skal der ved aflivningen af svin efter bekræftelse af et udbrud tages blodprøver fra tilfældigt udvalgte dyr til serologisk undersøgelse.

Der skal mindst tages prøver fra så mange svin, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en serumprævalens på 10 % hos svinene i hver underenhed på bedriften, se bilag B. Der kan også tages prøver til virologisk undersøgelse efter Fødevaredirektoratets anvisninger.

Når der er tale om sekundære udbrud, kan det besluttes at fravige ovennævnte to afsnit og fastlægge ad hoc-prøvetagning under hensyntagen til de allerede foreliggende epidemiologiske oplysninger om viruskilden, om, hvordan virusset er kommet ind på bedriften og om den potentielle sygdomsspredning fra bedriften.

7.7 Aflivning af svin

Der er ved mistanke om klassisk svinepest rettet henvendelse til Danske Slagterier om aflivningshold. Når veterinærchefen har besluttet, at der skal gennemføres aflivning af en bedrift, skal Landsudvalget for Svin/Danske Slagterier hurtigst muligt underrettes, således at aflivningspersonel og aflivningsmateriel kan samles hurtigst muligt.

Inden aflivningen gennemføres, sørger veterinærchefen for at bedriften takseres, se punkt 4.

Inden aflivningen afklarer Veterinærchefen i samarbejde med veterinærdirektørens krisestyringsgruppe, om de aflivede dyr skal køres til destruktion, nedgraves eller afbrændes, se punkt 8.

Veterinærchefen kan uddelegere den praktiske del af aflivningsarbejdet til den ansvarlige LU/DS dyrlæge.

Mandskabet må tidligst komme i kontakt med andre bedrifter med modtagelige dyr 48 timer efter afslutning af aflivningen, men kan dog godt aflive andre smittede bedrifter uden en karantænetid.

Ingen personer eller materiale må forlade området inden rensning og desinfektion er godkendt af veterinærchefen.

Politiet sørger for, at personer uden ærinde til området holdes borte.

7.7.1 Handlingsforløb ved aflivning af svinebedrift

Svinebranchen har accepteret at gennemføre nedslagninger i svinebedrifter, med det mandskab og udstyr, som branchen råder over.

1. Vurdering af omfang af aflivning

Så hurtigt som muligt gives besked til LU/DS vedrørende antallet af dyr i bedriften, fordelt på følgende grupper:

- Søer/gylte/orner
- Pattegrise ved søer
- Smågrise i fravænningsstalden
- Ung- og slagtesvin samt evt poltetillæg

Der skal være en ansvarlig leder i LU/DS-regi for hver bedrift angående aflivning. Den ansvarlige uddelegerer arbejdet, er ansvarlig for den praktiske udførelse og afklarer forhold i bedriften, såsom containerplacering og forhold omkring transport til og fra containere. Når LU/DS kender vægten af de nedslagne grise samt tidspunkt for aflivning, kontaktes DAKA's kørselskontor, såfremt dyrene skal køres til destruktionsanstalt.

DAKA sørger for containere og flow i udskiftning af disse.

Rent praktisk skal afhentningscontaineren placeres på overgangen mellem uren og ren zone. Den lastbil som skal køre containeren væk til destruktion, må ikke komme ind i det urene område.

Samtlige containere og køretøjer rengøres og desinficeres på alle udvendige overflader efter veterinærchefens anvisninger inden de forlader urene områder.

Kørselsplanlægning/flow skal ligge hos DAKA's kørselskontor, i samarbejde med implicerede containervognmænd og veterinærchefen.

2. Mobilt forrum (skurvogn)

Veterinærchefen er ansvarlig for rekvirering og for placering af et mobilt forrum (skurvogn) på overgangen mellem ren og uren zone.

3. Aflivningshold samt hjælpere pr. bedrift

Se 7.14, som beskriver mandskabsbehovet ved aflivning af en 300 so bedrift. Der vil normalt anvendes 2-3 aflivningscontainere pr. bedrift, afhængig af bedriftens størrelse, samt beliggenheden af staldene og uddrivningsmuligheder.

Aflivningspersonel består af:

- Dyrlæger, LU/DS-teknikere
- Lokale rutinerede slagterimedarbejdere samt andre slagteriarbejdere der oplæres
- Staldpersonale, meget vigtigt i frilandsbedrifter
- Gerne en praktisk sekretær (telefon m.m.)

En embedsdyrlæge fra fødevarerregionens veterinærafdeling til udtagning af blod- og tonsilprøver fra svinene.

4. Aflivningsmetoder og midler

Søer:

Skydning med "CASH special" bolt pistol, patroner (green label 3 grain) med efterfølgende anvendelse af rygmarvsstøder. Hvert aflivningshold skal desuden have en CASH Magnum 9000 EURO Cal. 22 (red label 4 grain patroner som KUN må benyttes i denne bolt pistol) til store søer og orner.

Skydning udføres af LU/DS-dyrlæge, LU/DS-tekniker og slagterimedarbejder under overvågning og instruktion af dyrlæge.

Grise fra ca. 20 kg til ca. 100 kg:

Aflivning gennemføres ved at grisene skydes med "CASH special" bolt pistol (patroner pink label 1,25 grain til ungsvin/slagtesvin og blue label 2,5 grain til større slagtesvin) og rygmarvsstødes, kombineret med en dyrlæges individuelle og grundige kliniske undersøgelse af, om dyret er dødt.

Skydning udføres af LU/DS-dyrlæge, LU/DS-tekniker og slagterimedarbejder under overvågning og instruktion af dyrlæge.

Grise op til 20 kg:

Smågrise kan ikke skydes men aflives efter Fødevarerdirektoratets anvisning.

Boltpistoler

LU/DS regionskontorerne råder over 16 "CASH special" skæftede pistoler samt 4 CASH Magnum rørpistoler. I LU/DS vet-regionerne findes der følgende: Ca. 6 bolt pistoler i Vejen, 4

i Kjellerup, 4 i Vodskov, 2 i Roskilde samt 6 rygmarvsstødere på hver DS vet-region.

Slagterierne råder over 12-15 CASH skæftede pistoler, og evt. nogle enkelte CASH magnum. Hos CASH pistoler i Ulfborg kan man reparere defekte bolt-pistoler, ofte fra dag til dag

De almindelige BLITZ bolt-pistoler er uanvendelige til masseaflivninger.

Frilandsbedrifter

Frilandsbedrifter vil også skulle samles og aflives i containere. Kun undtagelsesvis vil undslupne dyr skulle skydes på afstand. Dette kan foretages af politi/militær/jægere/praktiserende dyrlæger.

5. Remedier til brug ved aflivning

- a. Halmballer(bigballer/små halmballer), brædder, skillerum etc. til afskærmning ved uddrivning til aflivningscontainer. I de fleste tilfælde vil materialerne være på ejendommen, men det kan være nødvendigt at medbringe materiale. Efter bestilling fra LU/DS ansvarlig medbringes materialer af kranbilvognmand. Medbragt materiale efterlades på ejendommen.
- b. Projektører (i tilfælde af mørke), løse eller fastmonteret på kranlastvogn. Herved er man uafhængig af strømudtag ved aflivningssted. LU/DS har ikke projektører til dette formål.
- c. Trillebøre/fodervogne til udkørsel af aflivede smågrise. I de fleste tilfælde vil materialerne være på ejendommen, men det kan være nødvendigt at medbringe materiale. Efter bestilling fra LU/DS ansvarlig medbringes materialer af kranbilvognmand. Medbragt materiale efterlades på ejendommen.
- d. Spåner/savsmuld til at strø i bunden af aflivningscontainer (medbringes af kranbilvognmand). Overskydende strøelse efterlades i bedrift.

6. Afhentning af nedslagne svin

Veterinærchefen afklarer inden aflivningen i samarbejde med veterinærdirektørens krisestyringsgruppe, om de aflivede dyr skal køres til destruktion, nedgraves eller afbrændes – se punkt 8.

7. Beklædning /remedier

I hver LU/DS vet-region skal der befinde sig en "patruljekasse" (se 7.15) pr. aflivningshold med nødvendige remedier til aflivningsprocessen.

Aflivningshold skal medbringe rent tøj (yderst til inderst) til placering i det mobile forrums rene område. Kedeldragter, regntøj og sikkerhedsstøvler forefindes til alle dyrlæger i LU/DS vet-regionerne.

Ved ankomst til bedrift

Der skiftes til arbejdstøj i det mobile forrum. LU/DS's "patruljekasse" anbringes i det rene område af det mobile forrum, og pistoler/aflivningsgrej føres fra "patruljekasse" til det urene område.

Ved frakørsel fra bedrift

Den ydre beklædning - regntøj/støvler - rengøres og desinficeres efter veterinærchefens retningslinier. Den indre beklædning efterlades i det mobile forrum i lukkede poser og vaskes i neutralt område.

8. Rengøring og desinfektion af bildæk, pistoler, sprøjter etc.

Veterinærchefens retningslinjer for rengøring og desinfektion følges. Veterinærchefen er ansvarlig for at der er desinfektionsmiddel til rådighed.

Bildæk skal rengøres og desinficeres, såfremt bilen ikke er placeret i en afstand, der af veterinærchefen er defineret som sikker.

Før desinfektion med 2 % NaOH eller Virkon S skal bildækkens overflader rengøres grundigt. Der køres herefter til vaskehal, hvor bilen vaskes, såfremt bilen ikke umiddelbart skal videre til en ny smittet bedrift.

Det mobile forrum føres fra bedriften efter veterinærchefens anvisninger. Såfremt den ikke umiddelbart skal videre til anden smittet bedrift, skal den rengøres og desinficeres endeligt på neutralt sted. Eventuelt vil den ydre rengøring og desinfektion kunne finde sted på destruktionsanstalt, eventuelt også den indre rengøring.

Pistoler, sprøjter etc. gøres så rene som muligt i bedriften og placeres i poser, der lukkes, hvilket vil sige, at forseglede "urene" remedier fra bedriften ikke rengøres endeligt i bedriften. I neutralt område foretages rengøringen/desinfektionen/adskillelsen/serviceringen. Efter rengøringen foretages en neddykning i desinfektionsmiddel, hvorefter remedierne lægges i nye plastposer, der først åbnes i næste bedrift. Desinfektionsmidlerne kan være korrosive, så der skal skylles grundigt efter desinfektion. Boltpistoler bør skilles ad under proceduren og derefter tørres og smøres i olie umiddelbart efter behandling. Boltpistoler kan koges ved 80 grader i 30 minutter.

For apparatur og lignende, der ikke tåler neddykning i desinfektionsmiddel, anbefales det, at der først sker en grundig rengøring efterfulgt af grundig aftørring med desinfektionsmiddel.

9. Smittefarligt affald

Veterinærchefens retningslinjer for håndtering af smittefarligt affald skal følges. DS aflivningspersonale kan udføre opgaven.

Mest muligt smittefarligt affald, herunder beklædning, efterlades i bedrift. Det anbefales, at affald fra det mobile forrum straks emballeres i kraftige, lufttætte poser, der aftørres på ydersiden med desinfektionsmiddel og derefter yderligere emballeres i en ydre kraftig, lufttæt pose.

7.8 Bortskaffelse af dyr

Bortskaffelse af dyr prioriteres i nedenstående rækkefølge.

7.8.1 Destruktion

Veterinærchefen retter henvendelse til den veterinærchef, der har ansvaret for destruktionsanstalten m.h.p. at gøre denne parat til at modtage de aflivede dyr. Se endvidere kap. 13 om destruktionsanstalt.

Der rettes henvendelse til destruktionsanstalten om at komme med den første drypfrie container med toplukning og placere denne på en sådan måde, at bagenden anbringes i indre zone i nærheden af aflivningspladsen. Frontlæsseren vil således kunne anbringe aflivede dyr i containeren, uden at forlade inderzonen. Containerchaufføren skal blive i lastbilen under af- og pålæsning af containere. Der skal således være en medhjælper uden for denne lastbil til at betjene af- og pålæsning af containere på aflivningspladsen. Første bil fra destruktionsanstalten medbringer denne medhjælper/ekstra chauffør. Der skal helst være 2 kraner og 2-3 aflivningscontainere under arbejde pr. bedrift hele tiden, hvilket medfører, at flere containere skal afhentes, når de er fulde (alle fra destruktionsanstalt), og der skal være 1-2 udkørselsveje for containere ved bedriften. Den aktuelle koordinering af containerflow foretages af den ansvarlige dyrlæge i samarbejde med veterinærchefen og kørselsafdelingen i destruktionsfirmaerne.

Transporten til destruktionsanstalt skal ske ad tvungen rute, som udpeges i samarbejde med politiet. Chaufføren skal have mulighed for kommunikation under transporten (mobiltelefon). Politiet vil via patruljevogne have mulighed for at kontrollere om ruten overholdes.

7.8.2 Nedgravning

Hver fødevareregion skal have en aftale med deres amt (samt evt. kommuner) liggende klar til situationen, hvor nedgravning af dyr kan komme på tale. Aftalen skal genforhandles f. eks. hvert 2. år.

To forhold er vigtige at tage stilling til:

- Drikkevandsboringer
- Jordforhold

Hvert amt ligger inde med en grundvandsplan, hvor alle offentlige drikkevandsboringer er afmærket. De private boringer er amtet som hovedregel ikke i besiddelse af oplysninger om, men disse findes i de enkelte kommuner.

Hvad angår jordens egnethed til nedgravning, henvistes til Jordklassificeringskortet, som kan skaffes fra amtet. Amtets lodsejerinformation kan for hver adresse digitalt vise et luftfoto af ejendommen med hele matriklen indrammet i rød streg. Dette er et godt udgangspunkt for vurdering af en egnet placering af en grav. Enhver landejendom eller parcelhus kan via adressen vises som flyfoto. Herefter kan man så udpege egnede lokaliteter på ejendommen ud fra oplysninger om jordbund og boringer. Det anbefales med en rende-graver at udføre nogle prøvetræk på stedet, idet jorden inden for bare 50 m. kan variere betydeligt mht. grundvandsstand osv.

Generelt anbefales en rende med en bredde på ca. 3 m. og en dybde på 2,5 m. Dyrene placeres i et lag og der dækkes med min. 1,3 m jord. Opgravet jord bør placeres på den ene side af graven, så der friholdes en side til arbejdet. Afgravet muld og opgravet råjord placeres i øvrigt et stykke fra graven, for at undgå sammenstyrtning. Der kan med fordel arbejdes i en fortløbende proces, så snart der er opgravet 5 – 10 m i gravens længderetning.

Som tommelfingerregel kan anføres, at der skal anvendes 100 løbende meter rende á 3 x 2.5 m pr. 100 søer.

Hvert amt har en Miljøvagt, der er en medarbejder, som politiet kan kontakte i tilfælde af akutte miljøproblemer. Denne medarbejder kan så via en telefonliste finde den medarbejder, som er kompetent på området. Dette kunne blive aktuelt i situationer, hvor nedgravning skal ske en weekend.

Transporten af dyrene til nedgravningsstedet skal planlægges således, at gener i lokalområdet mindskes mest muligt.

7.8.3 Afbrænding

Et egnet sted udpeges i samråd med Amtet, idet der skal tages højde for de samme ting, nemlig først og fremmest vandboringer, vandforsyningsledninger samt naturgasledninger. I Danmark må man ikke brænde bål tættere på en naturgasledning end 20 m.

Transporten af dyrene til afbrændingsstedet skal planlægges således, at gener i lokalområdet mindskes mest muligt.

Bygning af bål kan gøres som:

- Først afskrabes muldjorden og lægges til side. Herefter graves 2 parallelle render ca. 40 – 50 cm. dybe, med en stribe jord imellem, bred nok til at bære en svelle.
- Dernæst placeres sveller i længderetningen på hver side af renderne og på striben midt i.
- Et lag sveller placeres på tværs med 30 cm. mellem hver.
- Ovenpå denne ”rist” placeres paller i to lag.
- Ovenpå disse lægges halm og så kul.
- Dyrene placeres og ovenpå lægges igen kul, halm og paller.
- Hele denne lagdelte konstruktion overhældes med diesel og antændes med gasbrænder.

Det vurderes, at der til et bål til afbrænding af ca. 1300 slagtesvin skal anvendes:

- 600 sveller
- 140 tons kul
- 40 bigballer halm
- 1000 paller (2 lag)
- 1200 liter diesel

7.9 Kød, sæd æg og embryoner fra svin på bedriften

Fødevareregionen skal så vidt muligt opspore kød fra svin, der er slagtet i den periode, hvor fødevareregionen antager, at smitten har været på bedriften. Kødet skal behandles eller destrueres efter fødevareregionens anvisning.

Sæd, æg og embryoner som opbevares på bedriften, skal underkastes behandling eller destruktion efter veterinærchefens anvisning. Sæd, æg og embryoner, der er opsamlet fra svin på bedriften i en periode, hvor smitten antages at have været på bedriften, skal så vidt muligt opspores og underkastes behandling eller destruktion efter veterinærchefens anvisning.

7.10 Skadedyrsbekæmpelse

Efter gennemgang af bedriften fastlægges en strategi for skadedyrsbekæmpelsen, herunder tidspunkt for fjernelse af foder og tidspunkt for rengøring af staldbygningerne.

Skadedyrsbekæmperen udfærdiger en skriftlig rapport, hvori den aftalte strategi for rottebekæmpelsen her og nu og for det kommende år beskrives.

7.11 Gødning, strøelse og gylle

Se kap. 14.

7.12 Frilandssvinebedrifter

Hvis klassisk svinepest konstateres på en bedrift med frilandssvin, suppleres aflivningsholdet med nødvendigt personale til drivning og / eller indfangning af de i indhegningen værende dyr. Med hensyn til dyr, der trods disse forholdsregler måtte undslippe, aftales med politiet nærmere omkring placering af personer med skydevåben til at nedskyde disse dyr, samt iagttagelse af den nødvendige sikkerhed for det involverede personale og eventuelle andre personer.

Efter aflivning af bedriften adskilles skure / lægørende faciliteter, og trækonstruktioner afbrændes sammen med tilstedeværende halm.

Genbrugelige materialer rengøres og desinficeres efter veterinærchefens anvisninger. Bedriftens opholdsarealer behandles med hydratkalk og pløjes.

7.13 Kontaktbedrifter

Fødevarerdirektoratet kan udfra en epidemiologisk vurdering lade bekæmpelsesforanstaltningerne finde anvendelse på kontaktbedrifter.

7.14 Nedslagningsberedskab i LU/DS vet-regionerne

Personalebehov og beredskab

Aflivning af en bedrift på ca. 300 søer kræver følgende:

Organisering, opsyn, assistance:

1 - 2 LU/DS dyrlæge

3 aflivningshold:

Søer - 2 mand til at skyde én til rygmarvsstødning, 3 til uddrivning.

Slagtesvin - 3 mand til skydning, én til rygmarvsstødning, 3 til uddrivning.

Smågrise - 1 dyrlæge til indsprøjtning, 3 mand til at fange og holde.

Dvs. at personalebehovet pr. bedrift er:

2 - 3 dyrlæger

7 vet. teknikere eller erfarne slagteriarbejdere.

9 uddrivere. Heraf bør de 6 være slagteriarbejdere, så der kan roteres ved boltpistolerne.

En bedrift med 300 søer kan med dette personale aflives på ca. en arbejdsdag (nogen variation).

Der rådes over 12 dyrlæger samt 3 veterinærteknikere som har den fornødne erfaring til at nedslå svinebedrifter.

Kan omfanget begrænses til nedslagning af een bedrift pr. hold pr. dag, dvs. stort set en normal arbejdsdag, kan et hold om nødvendigt arbejde hver dag i en længere periode.

Skal der nedslås 2 bedrifter pr. dag pr. hold, dvs. 16-18 timers arbejdsdag, kan takten formentlig max holdes i få dage.

Aflivning af smågrise

Smågrise kan ikke skydes men aflives efter Fødevarerdirektoratets anvisning.

Boltpistoler og ammunition

Til 12 aflivningshold skal hvert hold bruge 5 normale, skæftede boltpistoler, samt 1 Cash magnum, dvs. i alt 60+12.

LU/DS's veterinærafdeling råder over 16 skæftede boltpistoler, samt 4 Cash Magnum. Svineslagterierne råder over 12 – 15 skæftede boltpistoler.

Lastbiler og containere

Der skal bruges 4 aflivningscontainere og 2 kraner pr. bedrift, samt et antal transportcontainere og lastbiler bl.a. afhængig af transportafstand (i alt 10 træk á 2 containere til bortkørsel af 250 tons).

Destruktionsmængde

En 300 so bedrift med slagtesvin vil ved nedslagning give følgende tonnage som skal transporteres bort til destruktion/nedgravning/afbrænding.

300 søer af 225 kg, i alt 67 t

600 pattegrise i farestalden, i alt 3 t

900 smågrise i fravænningsstaldene, i alt 18 t

omkring 2000 slagtesvin 20-100 kg, i alt 120 t. Ved god tilvækst vil der være færre kg.

Dvs. i alt ca. 208 t, dvs. omkring 10-11 fulde træk med hænger, som evt. skal transporteres til destruktion.

7.15 Indhold i LU/DS's patruljekasse

Følgende skal være i kassen til 2 aflivningspersoner fra LU/DS:

Mobiltelefon med tilhørende telefonliste
Drikkevarer samt vand
2-3 boltpistoler til aflivning af svin samt patroner og reservedele
1-2 boltpistoler til aflivning af søer og orner, samt patroner og reservedele
2-3 automatsprøjter med tilbehør samt reservedele
10 sæt ørepropper eller to sæt høreværn
Æske engangshandsker, som passer til deltagerne
10 par gummihandsker
Skydehandsker
2 stk. farvemærkespray
1 rulle affaldssække i sort plastic
Handyrrens - vådserviet
Hånddesinfektionsmiddel
Sæbe
Køkkenruller
Håndklæder
En børste
2 el-drivere
2 drivbrædder
Værktøj - skruetrækker, fladtang
2 rygmarvsstødere
To trynebrens
1 førstehjælpskasse samt hovedpinepiller
10 stk. skalpel og en kniv
Pentobarbital (til 300 søers afkom bruges ca. 1,5 kg tørstof)

Følgende skal medbringes til eget brug

Regntøj
Termotøj, termoundertøj
Sokker
T-shirts
Personlige artikler
Sikkerhedsgummistøvler
Kedeldragt
Benskiner
Hånddesinfektionssprøjte
SKIFTETØJ (placeres i forrum)
Indre tøj medbringes af den enkelte, mens yderbeklædning (arbejdstøjet) vil være i Forrumsvogn.

Kapitel 8

Epidemiologisk undersøgelse ved mistanke om eller udbrud af klassisk svinepest

Den epidemiologiske undersøgelse skal afdække den kliniske situation i bedriften, samt det hidtidige sygdomsforløb. I den forbindelse skal det skønnede tidspunkt for smitteintroduktion i bedriften fastlægges og alle kontakter til bedriften skal gennemgås mindst 30 dage forud for det skønnede smittetidspunkt med henblik på at afklare, hvorledes bedriften er blevet smittet (dyr, dyretransporter, materiel, personer, beliggenhed, madaffald, mv). Endvidere skal alle kontakter fra bedriften gennemgås med henblik på at afklare, hvilke andre bedrifter (indenlands og udenlands) der kan være blevet smittet, hvis det viser sig, at der er tale om klassisk svinepest.

Spørgeskema for den epidemiologiske undersøgelse til brug ved mistanke om eller udbrud af klassisk svinepest

I. BASISOPLYSNINGER (Se evt. udskrift af CHR)

Ejers navn: _____

Adresse: _____

Tlf.nr/mobilnr.: _____ CHR-nr.: _____

Bedriftsadresse: _____

(I tilfælde af lejemål) Lejers profession: _____

Andet erhverv på bedriften: _____

Andre ejendomme: _____

Er der dyr på disse ejendomme/hvilke? _____

Bedriftsdyrlæge: _____

Evt. sundhedsrådgivningsaftale: _____

II. BEDRIFTEN

Antal svin i bedriften: _____

Aldersfordeling: _____

Andre dyrearter: _____

Gødningshåndtering: _____

Fodring (foderremner, færdigfoder, hjemmeblandet foder, foderleverandør, leverancedatoer, affaldsfodring): _____

Personale og andre med daglig kontakt til bedriften (navn, funktion, tlf.nr/mobilnr): _____

Husbondafløsning (datoer og navne): _____

I. LAV SKITSE OVER EJENDOMMEN MED ANGIVELSE AF

Indgang til staldområdet

Staldafsnit, dyrenes placering, de mistænkte dyrs placering

Udleveringsområde for dyr

Modtageområde for dyr

Placering af kadavere til destruktion

Møddingsplads/gyllebeholder

Foderindlevering

Ventilation

II. MISTANKEN

a. Ejeren

Tidspunkt for observation af første symptomer (hvilke og hos hvilke grupper af dyr)?

Er der indkøbte dyr blandt de mistænkte? _____

Hvis ja, hvornår er de indsat ? _____

Sidste flytning indenfor bedriften af de mistænkte dyr (tidspunkt, hvorfra og hvortil)?

Behandling med medicin af de mistænkte dyr? _____

Sygdomsforekomst og behandling i bedriften de seneste 30 dage fra skønnet smittetidspunkt? _____

b. Dyrlægen

Navn: _____

Adresse: _____

Tlf: _____ Praksisnr: _____

Besøgsdatoer/problemer i bedrift/behandlede dyr/udleveret medicin: _____

NB! Kopi af behandlingsanvisninger, journaler m.m.

c. Anmeldelsen

Mistanken anmeldt af: _____

Dato: _____ kl.: _____

På grund af (symptomer, anamnese): _____

d. Veterinærchefens undersøgelse

Navn: _____

Dato: _____ kl.: _____

Staldafsnit, angrebne dyr, antal, alder og kliniske symptomer: _____

Materiale indsendt til DFVF: _____

e. Vurdering og diagnose

Mistanken vurderes at være begrundet, hvilket er meddelt Fødevaredirektoratet VA1
den _____ kl.: _____

Laboratorieresultat: _____

Modtaget den: _____ kl.: _____

Diagnose: _____

III. BEDRIFTSKONTAKTER

a. Køb af dyr de seneste 30 dage fra skønnet smittetidspunkt

Købsdato, antal dyr og sælger CHR-nr. (evt. vedlæg liste): _____

Formidler/handelsmand/markede: _____

Vognmand/transportør: _____

b. Salg af dyr de seneste 30 dage fra skønnet smittetidspunkt

Salgsdato, antal dyr og modtagerbedrift CHR-nr. (evt. vedlæg liste):

Formidler/handelsmand/marked:

Vognmand/transportør:

c. Personkontakter

I bedriften: _____

Dato, navn, anledning til besøget: _____

Til andre bedrifter: _____

Dato, navn, bedriftsadresse, CHR-nr.: _____

Besøg i udlandet: _____

Dato, navn, land: _____

Kontakt til udenlandske dyrehold: _____

Hjembringelse af levnedsmidler: _____

Gæster, turister på ejendommen: _____

Dato, navn, nationalitet: _____

Medbragt levnedsmidler til ejendommen? _____

Kontakt med bedriftens dyr? _____

IV

KONKLUSION – SMITTEVEJE OG TIDSPUNKT

Hvordan er besætningen mest sandsynligt blevet smittet? – prioriter mulighederne:

Hvornår er besætningen mest sandsynligt blevet smittet?:

[Klassisk svinepest beredskabsplan. Operationel manual. Januar 2004](#)

Hvornår kan besætningen tidligt være blevet smittet?:

Hvornår kan besætningen senest være blevet smittet?:

Kapitel 9

Opsporing af dyreflytninger

Opsporing af svin, der er flyttet fra en bedrift mistænkt for eller smittet med klassisk svinepest bør ske gennem 'Sporbarhedsdatabasen', der findes på Internettet. Disse oplysninger skal sammenholdes med bedriftens egne optegnelser.

Databasen findes på adressen www.glr-chr.dk. På siden findes en række muligheder.

For at lave udtræk for dyreflytninger gøres følgende:

Klik på ikonet " Flytninger af svin ", herefter kommer ind på en side hvor der bl.a. står " Tryk her for at logge på " – hvilket gøres.

Hver veterinærafdeling i de enkelte veterinærafdelinger har eget username og password, som er rekvireret hos CHR-afdelingen i Mørkhøj.

Klik på ikonet " Søgning og rettelse af flytninger af svin ".

Næste side hedder " Fremsøgning af indberetninger " og i det første felt, hvor der står " Afsender CHR-nr " indtastes den berørte bedrifts CHR-nr., og der klikkes på " Søg " nederst på siden.

Herefter fremkommer en side med følgende oplysninger:

- Indberettertype
- Indberetternummer
- Dato flytning
- Tidspunkt
- Afs. nat.
- Afsender CHR-nr.
- Modt. nat.
- Modtager CHR-nr.
- Antal svin
- Antal containere
- Sundhedscertifikatnr.
- Forvogn
- Hænger

Det søgte CHR-nr. står her som 'Afsender CHR-nr.' og 'Dato flytning' står med de seneste flytninger øverst. 'Modtager CHR-nr.' og 'Antal svin' findes længere henne i rækken af oplysninger.

Kapitel 10

Kontrolzone, beskyttelseszone og overvågningszone

1. Etablering af kontrolzone, beskyttelseszone (3 km) og overvågningszone (10 km)
2. Optælling af bedrifter
3. Opsætning af advarselsskilte
4. Restriktioner og påbud i zoner
5. Beskyttelseszone (3 km)
 1. Flytning af dyr
 2. Ophævelse af beskyttelseszone
 3. Meddelelse om sygdom og dødsfald
6. Overvågningszone (10 km)
 1. Flytning af dyr
 2. Ophævelse af overvågningszone
 3. Meddelelse om sygdom og dødsfald
7. Omsætning af kød fra dyr i zoner
8. Korridorer
9. Etablering af aflivningsstation
10. Indberetning til det lokale og regionale krisecenter

Bilag VI: Standardbrev: Telefax til Politimesteren om overvågningszone og beskyttelseszone

10.1 Etablering af kontrolzone, beskyttelseszone og overvågningszone

Zoner oprettes af det centrale krisecenter i samarbejde med det regionale krisecenter. Zonegrænser fastlægges af det regionale krisecenter. Iværksættelsen af zoner udføres af det regionale krisecenter i samarbejde med politiet. Zonekort udtrækkes fra GIS.

Der kan etableres en midlertidig kontrolzone omkring smittemistænkte bedrifter og kontaktbedrifter. Svinebedrifter i kontrolzonen kan pålægges offentligt tilsyn, og der kan pålægges restriktioner på færdsel til eller fra bedriften af mennesker, køretøjer, transportmidler m.v.. Fødevareregionen kan lade udtage prøve fra svin fra bedrifter beliggende i kontrolzonen, for at af- eller bekræfte tilstedeværelsen af klassisk svinepest. Der er ikke fastsat en minimums radius, der skal udgøre kontrolzonen.

Når der er konstateret klassisk svinepest hos svin på en bedrift oprettes en beskyttelseszone og en overvågningszone omkring den inficerede bedrift. Beskyttelseszonen har en radius på mindst 3 km og indgår i en overvågningszone, der har en radius på mindst 10 km.

Ved oprettelse af zonerne skal der tages hensyn til:

- resultaterne af den epidemiologiske undersøgelse,
- geografiske/naturlige barrierer som hovedveje, vandløb o.lign.,
- meteorologiske forhold,
- bedrifternes beliggenhed og indbyrdes afstand,
- flytning af og handel med svin og
- adgangen til slagterier, de faciliteter og det personale, der er til rådighed til at kontrollere eventuelle flytninger af svin inden for områderne.

10.2 Optælling af bedrifter

Ved hjælp af udtræk fra CHR udarbejdes lister over alle bedrifter i zonerne med angivelse af dyreart, og antal dyr, der befinder sig i bedrifterne.

10.3 Opsætning af advarselsskilte

I veterinærafdelingen i Vejle og i Ringsted er der et lager af advarselsskilte på hhv. 700 og 300 skilte. Det nødvendige antal skilte rekvireres fra de to regioner.

Skilte med teksten 'STOP – klassisk svinepest – transport af svin forbudt' skal opsættes ved overvågningszonens ydergrænse med billedsiden vendende bort fra zonen. Ved særligt betydende veje opsættes et skilt i hver vejside, medens der ved øvrige veje kun opsættes et skilt i vejssiden for kørslen mod zonerne. Såfremt overvågningszonen frigives før beskyttelseszonen flyttes skiltene til sidstnævnte zones ydergrænse, hvor de opsættes på tilsvarende vis.

Fax til politiet med anmodning om oprettelse zoner og anmodning om, at politiet bekendtgør information om forhold i zonerne er vedlagt (bilag VI).

10.4 Restriktioner og påbud i zoner

Der skal indsættes annoncer i alle dagblade og lokalaviser, der dækker området. Et paradigma for annonce og informationspjecer findes nedenfor.

"Da der er konstateret klassisk svinepest i en bedrift i X-by gælder nedenstående restriktioner og påbud for alle husdyrhold, der er beliggende inden for de zoner, der er indtegnet på kortet. Zonerne vil være markeret gennem opsætning af skilte i vejsiderne på de positioner, der angiver zonernes ydergrænser".

1. Det er forbudt at transportere modtagelige dyrearter ad offentlig eller privat vej uden skriftlige tilladelse fra Fødevarerregionens veterinærafdeling
2. Ingen husdyr - hverken levende eller døde - må føres ind på eller fjernes fra en bedrift uden godkendelse fra Fødevarerregionens veterinærafdeling.
3. Alle døde og syge svin skal anmeldes til Fødevarerregionens veterinærafdeling.
4. Det er tilladt at transportere husdyr på motorvej X mellem km-mærke X og km-mærke XX, der er beliggende i beskyttelseszone / overvågningszone. Køretøjer, der transporterer sådanne dyr må ikke gøre holdt på strækningen.

Orienteringen kan også foregå via lokalradio.

10.5 Beskyttelseszone

Med baggrund i bedriftslisterne fra CHR produceres besøgsliste til brug for de dyrlæger, der skal aflægge besøg i bedrifterne. På samme besøgsliste må kun anføres bedrifter med samme sundhedsmæssige status.

Besøgene aflægges efter følgende kriterier:

- samme dyrlæge til bedrifter med samme sundhedsstatus
- besøgene aflægges fortrinsvis udefra og ind mod udbrudsbedriften.

Der skal foretages en tælling på alle bedrifter i beskyttelseszonen. Bedrifterne skal besøges senest 7 dage efter oprettelsen af beskyttelseszonen for at foretage en klinisk undersøgelse af svinene, kontrollere bedriftsregister og øremærker for så vidt angår søer og orner.

Dyrlægen skal medbringe følgende til bedriftsbesøgene:

- besøgsliste, hvorpå anføres rækkefølge/tidspunkt/dato for aflæggelse af besøg i bedrifterne.
- udskrift af oplysninger om bedriften i CHR, der sammenholdes med oplysningerne, der indhentes i bedriften.
- en-gangs-overtræksdragt, der efterlades i bedriften og evt. vil kunne benyttes ved et senere besøg i samme bedrift
- desinfektionsmidler
- udstyr til evt. udtagning af diagnostisk materiale/beredskabsudstyr
- besøgsrapport
- skriftlige oplysninger om restriktioner og påbud gældende for bedrifter i beskyttelseszoner.

10.5.1 Flytning af dyr

Svin må tidligst flyttes fra den bedrift, hvor de holdes, 30 dage efter afslutningen af den foreløbige rengøring og desinfektion af den inficerede bedrift. Opstår der dyrevelfærdsproblemer eller andre problemer med at holde svin på bedrifter i zonen, kan svin, efter der er forløbet 30 dage flyttes fra den bedrift, hvor de holdes, efter begrundet anmodning fra ejeren.

Flytning af dyr kræver Fødevareregionens tilladelse. Dyrene skal føres direkte til bestemmelsesstedet i et køretøj, der er plomberet af en embedsdyrlæge og under ledsagelse af en passérseddel.

Køretøj og det udstyr, der er blevet anvendt ved transport af svin skal straks efter brug rengøres og desinficeres efter Fødevareregionens anvisning.

Ingen andre husdyrarter må føres ind på eller flyttes fra en bedrift uden veterinærafdelingens godkendelse.

Flytning af svin fra bedrifter, skal ske:

- til en anden bedrift i beskyttelseszonen
- til slagteri
- til en aflivningsstation eller et egnet sted, hvor svinene omgående aflives og kroppene forarbejdes under officielt tilsyn

Betingelser for en sådan flytning skal omfatte:

- klinisk undersøgelse af bedriften indenfor 24 timer før svinenes flytning. Undersøgelsen foretages i henhold til kap. 6, punkt 1
- temperaturmåling på en del af svinene i bedriften
- umærkede dyr skal øremærkes
- kontrol af bedriftsregister.

Herudover skal følgende undersøgelser foretages inden, der gives tilladelse til flytning:

- For flytning af svin til en anden bedrift i beskyttelseszonen:

Klinisk undersøgelse af svinene i hver af de underenheder på bedriften, hvor de svin, der skal flyttes, holdes. Hvis svinene er mere end 3-4 måneder gamle, skal denne undersøgelse også omfatte måling af kropstemperaturen på en bestemt andel af svinene.

Der skal mindst kontrolleres så mange svin, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en feberprævalens på 10 % i disse underenheder, se bilag B.

Dog skal der, når det gælder:

- avlssøer, mindst undersøges så mange søer, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en feberprævalens på 5 % i den underenhed, hvor de søer, der skal flyttes, holdes, se bilag B
 - orner, foretages undersøgelse af alle de orner, der skal flyttes.
- For flytning af svin til et slagteri, en aflivningsstation eller et egnet sted, hvor svinene omgående aflives:

Klinisk undersøgelse af svinene i hver af de underenheder, hvor de svin, der skal flyttes, holdes. Hvis svinene er mere end 3-4 måneder gamle, skal denne undersøgelse også omfatte måling af kropstemperaturen på en bestemt andel af svinene.

Der skal mindst kontrolleres så mange svin, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en feberprævalens på 20 % i de pågældende underenheder, se bilag B.

Hvis der er tale om avlssøer eller orner, skal der dog mindst undersøges så mange svin, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en feberprævalens på 5 % i den underenhed, hvor de svin, der skal flyttes, holdes, se bilag B.

Når svinene slagtes eller aflives, skal der tages blodprøver (se kap. 6, bilag IV) til serologisk undersøgelse eller blod- eller tonsilprøver til virologisk undersøgelse fra svinene fra hver enkelt af de underenheder, hvorfra svin er blevet flyttet.

Der skal mindst tages så mange prøver, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en serumprævalens eller virusprævalens på 10 % i hver enkelt underenhed, se bilag B.

Hvis der er tale om avlssøer eller orner, skal der dog mindst undersøges så mange svin, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en serumprævalens eller virusprævalens på 5 % i den underenhed, hvor disse svin blev holdt, se bilag B.

Hvis der imidlertid konstateres kliniske tegn eller post mortem-læsioner, som tyder på klassisk svinepest, når svinene slagtes eller aflives, skal der tages blodprøver til serologisk undersøgelse og blod- eller tonsilprøver til virologisk undersøgelse.

Der skal først og fremmest tages prøver fra:

- Svin, som viser tegn eller post mortem-læsioner, der tyder på klassisk svinepest, og kontaktsvin
- Andre svin, der kan have været i kontakt med inficerede eller mistænkte svin, eller som mistænkes for at være blevet kontamineret med klassisk svinepestvirus.

Desuden skal der tages prøver fra tilfældigt udvalgte svin fra hver enkelt af underenhederne på bedriften. I dette tilfælde skal der mindst tages så mange prøver til serologisk undersøgelse, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en serumprævalens på 10 % i den pågældende underenhed, se bilag B.

Dog skal der, når det gælder:

- avlssøer, mindst tages prøver fra så mange søer, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en serumprævalens på 5 %, se bilag B
- en ornestation, tages blodprøver fra alle orner.

Fødevarerechefen ved den lokale fødevareregion og veterinærkontrollen ved slagteriet skal underrettes om, at det vil blive sendt svin til slagteriet. Veterinærkontrollen ved slagteriet underretter fødevareregionen på afsendelsesstedet, når svinene er ankommet. Ved ankomst til slagteriet skal disse svin holdes adskilt fra andre svin. Fødevareregionen skal ved undersøgelsen før og efter slagtning på det udpegede slagteri være særligt opmærksom på eventuelle symptomer på klassisk svinepest.

10.5.2 Ophævelse af beskyttelseszone

Ophævelse af beskyttelseszonen vil tidligst kunne finde sted efter, at samtlige bedrifter i beskyttelseszonen er erklæret klinisk fri for klassisk svinepest efter undersøgelser foretaget i henhold til kap. 6, punkt 1 og 2, og der er gennemført laboratorieundersøgelse på alle svinebedrifter. Begge undersøgelser må tidligst finde sted 30 dage efter afslutningen af den foreløbige rengøring og desinfektion på den inficerede bedrift.

Blodprøvetagning til serologisk undersøgelse på alle svinebedrifter:

- der tages så mange blodprøver, at der med 95% sikkerhed kan påvises en serumprævalens på 10% hos svinene i hver enkelt underenhed på bedriften, se bilag B.
- når det gælder avlssøer, skal der mindst tages så mange prøver, at der med 95% sikkerhed kan påvises en serumprævalens på 5%, se bilag B.
- på en ornestation skal der tages blodprøver fra alle orner.

10.5.3 Meddelelse om sygdom og dødsfald

Bedriftsejeren skal i bedriftsregisteret notere om døde eller syge svin og anmelde det til det regionale krisecenter. Bedriftsejeren må ikke foretage behandling med antibiotika eller lignende af syge dyr uden at have konsulteret en dyrlæge.

Dyrlæger skal, samme dag som de har besøgt en svinebedrift fremsende besøgsrapport om besøgets indhold til det regionale krisecenter. Rapporten skal indeholde detaljerede oplysninger om de syge dyrs kliniske symptomer, og hvilken behandling, der er udført på dyrene.

Dyrlægen skal ved enhver rådgivning om behandling af syge dyr indskærpe, at der ikke må foretages behandling af noget dyr uden forudgående temperaturmåling af dyret, og at enhver behandling af svin skal registreres i bedriftsregisteret med angivelse af diagnose, temperatur og behandling.

Såfremt en praktiserende dyrlæge ved en konsultation eller under et bedriftsbesøg får kendskab til symptomer hos et dyr, hvor han ikke kan udelukke tilstedeværelse af klassisk

svinepest, skal han straks tilkalde veterinærchefen. Veterinærchefen foretager relevante undersøgelser i bedriften, se kap. 6.

10.6 Overvågningszone

Der skal foretages en tælling af alle svinebedrifter i overvågningszonen.

10.6.1 Flytning af dyr

Svin må tidligst flyttes fra den bedrift, hvor de holdes, 30 dage efter afslutningen af den foreløbige rengøring og desinfektion af den inficerede bedrift. Opstår der dyrevelfærdsproblemer eller andre problemer med at holde svin på bedriften, kan svin, efter der er forløbet 21 dage efter afslutningen af den foreløbige rengøring og desinfektion af den inficerede bedrift flyttes fra den bedrift, hvor de holdes, efter begrundet anmodning fra ejeren.

Flytning af dyr kræver Fødevareregionens tilladelse. Dyrene skal føres direkte til bestemmelsesstedet i et køretøj, der er plomberet af en embedsdyrlæge, og under ledsagelse af en passérseddel.

Køretøj og det udstyr, der er blevet anvendt ved transport af svin, skal straks efter brug rengøres og desinficeres efter Fødevareregionens anvisning.

Ingen andre husdyrarter må føres ind på eller flyttes fra en bedrift uden veterinærafdelingens godkendelse.

Flytning af svin fra bedrifter skal ske:

- til en anden bedrift i beskyttelseszonen eller i overvågningszonen
- til slagteri
- til en aflivningsstation eller et egnet sted, hvor svinene omgående aflives og kroppene forarbejdes under officielt tilsyn

Betingelser for en sådan flytning skal omfatte

- klinisk undersøgelse af bedriften indenfor 24 timer før svinenes flytning. Undersøgelsen foretages i henhold til kap. 6.3, punkt 1
- temperaturmåling på en del af svinene i bedriften
- umærkede dyr skal øremærkes
- kontrol af bedriftsregister.

Herudover skal følgende undersøgelser foretages inden der gives tilladelse til flytning:

- For flytning af svin til en anden bedrift i beskyttelseszonen eller i overvågningszonen:

Klinisk undersøgelse af svinene i hver af de underenheder på bedriften, hvor de svin, der skal flyttes, holdes. Hvis svinene er mere end 3-4 måneder gamle, skal denne undersøgelse også omfatte måling af kropstemperaturen på en bestemt andel af svinene.

Der skal mindst kontrolleres så mange svin, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en feberprævalens på 10 % i disse underenheder, se bilag B.

Dog skal der, når det gælder:

- avlssøer, mindst undersøges så mange søer, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en feberprævalens på 5 % i den underenhed, hvor de søer, der skal flyttes, holdes, se bilag B
 - orner, foretages undersøgelse af alle de orner, der skal flyttes.
- For flytning af svin til et slagteri, en aflivningsstation eller et egnet sted, hvor svinene omgående aflives:

Klinisk undersøgelse af svinene i hver af de underenheder, hvor de svin, der skal flyttes, holdes. Hvis svinene er mere end 3-4 måneder gamle, skal denne undersøgelse også omfatte måling af kropstemperaturen på en bestemt andel af svinene.

Der skal mindst kontrolleres så mange svin, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en feberprævalens på 20 % i de pågældende underenheder, se bilag B.

Hvis der er tale om avlssøer eller orner, skal der dog mindst undersøges så mange svin, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en feberprævalens på 5 % i den underenhed, hvor de svin, der skal flyttes, holdes, se bilag B.

Når svinene slagtes eller aflives, skal der tages blodprøver (se kap. 6, bilag IV) til serologisk undersøgelse eller blod- eller tonsilprøver til virologisk undersøgelse fra svinene fra hver enkelt af de underenheder, hvorfra svin er blevet flyttet.

Der skal mindst tages så mange prøver, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en serumprævalens eller virusprævalens på 10 % i hver enkelt underenhed, se bilag B.

Hvis der er tale om avlssøer eller orner, skal der dog mindst undersøges så mange svin, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en serumprævalens eller virusprævalens på 5 % i den underenhed, hvor disse svin blev holdt.

Hvis der imidlertid konstateres kliniske tegn eller post mortem-læsioner, som tyder på klassisk svinepest, når svinene slagtes eller aflives, skal der tages blodprøver til serologisk undersøgelse og blod- eller tonsilprøver til virologisk undersøgelse.

Der skal først og fremmest tages prøver fra:

- Svin, som viser tegn eller post mortem-læsioner, der tyder på klassisk svinepest, og kontaktsvin
- Andre svin, der kan have været i kontakt med inficerede eller mistænkte svin, eller som mistænkes for at være blevet kontamineret med klassisk svinepestvirus.

Desuden skal der tages prøver fra tilfældigt udvalgte svin fra hver enkelt af underenhederne på bedriften. I dette tilfælde skal der mindst tages så mange prøver til serologisk undersøgelse, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en serumprævalens på 10 % i den pågældende underenhed, se bilag B.

Dog skal der, når det gælder:

- avlssøer, mindst tages prøver fra så mange søer, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en serumprævalens på 5 %, se bilag B
- en ornestation, tages blodprøver fra alle orner.

Fødevarerechefen ved den lokale fødevareregion og veterinærkontrollen ved slagteriet skal underrettes om, at det vil blive sendt svin til slagteriet. Veterinærkontrollen ved slagteriet underretter fødevareregionen på afsendelsesstedet, når svinene er ankommet. Ved ankomst til slagteriet skal disse svin holdes adskilt fra andre svin. Fødevareregionen skal ved undersøgelsen før og efter slagtning på det udpegede slagteri være særligt opmærksom på eventuelle symptomer på klassisk svinepest.

10.6.2 Ophævelse af overvågningszonen

Ophævelse af overvågningszonen vil tidligst kunne finde sted efter, at samtlige bedrifter i overvågningszonen er erklæret klinisk fri for klassisk svinepest efter undersøgelser foretaget i henhold til kap. 6, pkt. 2 og der om nødvendigt er foretaget laboratorieundersøgelse på svinebedrifter til påvisning af eventuel tilstedeværelse af klassisk svinepest. Begge undersøgelser må tidligst finde sted 20 dage efter afslutningen af den foreløbige rengøring og desinfektion på den inficerede bedrift.

Der skal dog tages blodprøver til serologisk undersøgelse:

- på alle bedrifter, hvor der ikke holdes svin på mellem 2 og 8 måneder
- når veterinærafdelingen skønner, at klassisk svinepest kan have bredt sig blandt avlssøer
- på enhver anden bedrift, hvor veterinærafdelingen finder prøvetagning nødvendig
- på alle ornestationer.

10.6.3 Meddelelse om sygdom og dødsfald

Bedriftsejeren skal i bedriftsregisteret notere om døde eller syge svin og anmelde det til det regionale krisecenter. Bedriftsejeren må ikke foretage behandling med antibiotika eller lignende af syge dyr uden at have konsulteret en dyrlæge.

Dyrlæger skal, samme dag som de har besøgt en svinebedrift fremsende besøgsrapport om besøgets indhold til det regionale krisecenter. Rapporten skal indeholde detaljerede oplysninger om de syge dyrs kliniske symptomer, og hvilken behandling der er udført på dyrene.

Dyrlægen skal ved enhver rådgivning om behandling af syge dyr indskærpe, at der ikke må foretages behandling af noget dyr uden forudgående temperaturmåling af dyret, og at enhver behandling af svin skal registreres i bedriftsregisteret med angivelse af diagnose, temperatur og behandling.

Såfremt en praktiserende dyrlæge ved en konsultation eller under et bedriftsbesøg får kendskab til symptomer hos et dyr, hvor han ikke kan udelukke tilstedeværelse af klassisk svinepest, skal han straks tilkalde veterinærchefen. Veterinærchefen foretager relevante undersøgelser i bedriften, se kap. 6.

10.7 Omsætning af kød fra dyr fra zoner

Fersk kød fra svin fra beskyttelses- og overvågningszonen skal mærkes med det særlige stempel (krydsmærkes), der er nævnt i bilag 2, kapitel 2, nr. 1, litra c i bekendtgørelse nr. 26 af 18. januar 2002 om autorisation m.v. ved behandling og salg af fødevarer m.v. samt kontrolmærkning af animalske fødevarer. I henhold til bekendtgørelse nr. 656 af 3. juli 2000 om kødprodukter m.v. må omsætning og anvendelse af alle dele af dyr, der hidrører fra områder, der er pålagt restriktioner, kun ske efter tilladelse fra Fødevedirektoratet.

Det krydsmærkede kød kan anvendes ved produktion af kødprodukter som er godkendt til fri cirkulation, hvis det har været underkastet en af følgende behandlinger:

- a. en varmebehandling i en hermetisk lukket beholder, hvis Fc-værdi mindst er lig med 3,00,
- b. en anden varmebehandling end den i litra a) nævnte, men hvor centrumstemperaturen er sat op til mindst 70 grader C, eller
- c. en behandling bestående af naturlig gæring og modning i mindst 9 måneder for udbenet skinke med en vægt på mindst 5,5 kg og med følgende karakteristika:
 - en a W-værdi på højst 0,93,
 - en pH-værdi på højst 6.

Det skal sikres at det krydsmærkede ferske kød :

- transporteres og oplagres særskilt eller på andre tidspunkter end almindeligt kontrolmærket fersk kød,
- anvendes på en sådan måde , at det ikke indgår i andre kødprodukter , som skal anvendes i samhandelen inden for Fællesskabet, end de under a) og b) beskrevne kødprodukter ,
- der i rubrikken " Produkternes art " i det sundhedscertifikat, som skal ledsage forsendelser af disse kødprodukter anføres følgende : " Behandlet i overensstemmelse med artikel 4, stk . 1, i direktiv 80/215/EØF ", uden at dette får indflydelse på fodnote (6) i nævnte certifikat .

10.8 Korridorer

Korridorer, der fastsættes i forbindelse med udbrud af klassisk svinepest, defineres som ruter for transport af dyr og animalske produkter til og fra slagterier med betingelser for færdsel. Ruterne og betingelser for færdsel fastlægges af det centrale krisecenter.

10.9 Forhold der bør lægges til grund ved oprettelse af zoner og fastsættelse af korridorer i forbindelse med udbrud af klassisk svinepest

Ved oprettelse og opretholdelse af zoner med omsætningsbegrænsninger bør inddrages overvejelser om sikring af størst mulig omsætning af kød til primært EU/tredjelande, herefter Danmark, uden restriktioner dvs.

- Dyr og kød fra områder uden restriktioner, som slagtes/håndteres på virksomheder udenfor zonen.
- Dyr og kød fra områder uden restriktioner, som håndteres på virksomheder indenfor zoner med restriktioner.

Så vidt muligt bør endvidere inddrages viden om anvendte ruter ved f.eks. transport af dyr til slagtning samt anvendte ruter ved vask af transportvogne m.v. Det er afgørende, at zonen (-erne) oprettes hurtigt og effektivt.

Behovet for oprettelse af og betingelser for korridorer for transport af dyr/kød indenfor, ind i eller ud fra zonen vil afhænge af flere forhold, herunder:

- Størrelsen af zonen.
- Perioden for opretholdelse af zonen og dermed f.eks. dyreværns-mæssige forhold.
- Restriktioner pålagt dyr og produkter fra zonen (3 km, 10 km).
- Den geografisk placering af slagterier og/eller særlige faciliteter (f.eks. til vask og desinfektion af transportvogne).

Det kan forventes, at der i forbindelse med oprettelse af en zone med omsætningsbegrænsning vil være behov for oprettelse af korridorer til og fra zonen, selvom de fornødne faciliteter bør søges i den pågældende zone, og hvis dette ikke er muligt så tæt som muligt på zonen. Oprettelse af korridorer bør ske ud fra hensyn til bl.a. minimering af smittespredning, udnyttelse af virksomhedskapacitet, dyreværn m.v.

Ved et udbrud af klassisk svinepest er det vigtigt af hensyn til smitterisikoen, at længden af transporterne begrænses mest muligt. I forbindelse hermed vil kunne opstå uoverensstemmelse mellem krav om slagtning på nærmest mulige slagteri og eventuelle kontraktlige forpligtigelser til levering af slagtedyrtil bestemte slagterier.

Kølekapaciteten er den væsentligste kapacitetsbegrænsende faktor på slagterierne. Kapaciteten kan derfor øges ved, at der gives dispensation fra kravet om nedkøling af slagtekroppene til en kerntemperatur på 7 grader før udlæsning til transport samt dispensation til varm udbening på et andet autorisationsnummer end slagteriets.

10.10 Etablering af aflivningsstation

Såfremt man beslutter sig til opkøb af svin til aflivning, vil denne enten kunne finde sted i bedriften eller på en aflivningsstation.

Aflivningsstationen skal sikre

- En-vejs trafik gennem stationen
- Vejning af grise ved ankomst.

Stationen skal fortrinsvis være beliggende i en af zonerne og på et sted, hvor offentligheden ikke har adgang. Man kan anmode politiet om kontrol af ind- og udgange på stationen.

10.11 Indberetning til det regionale og centrale krisecenter

Alle hændelser i zonen skal dagligt indberettes til det regionale krisecenter. Mistanke om klassisk svinepest skal straks indberettes herfra til det centrale krisecenter.

Bilag VI

STANDARDBREV: TELEFAX TIL POLITIMESTEREN OM OVERVÅGNINGSZONE OG BESKYTTELSESZONE. (flettebrev)

Politimesteren i xxx
(adresse)

Dato:

Ref.:

J.nr.:

Vedr. udbrud af klassisk svinepest.

Der er i dag hos Dansk Fødevarer- og Veterinærforskning, påvist klassisk svinepest virus i materiale indsendt fra en besætning tilhørende xxx (navn og adresse). Besætningen, der består af xxx svin, vil straks blive slået ned.

Oprettelse af zoner:

Med henvisning til § 16 i Fødevaredirektoratets bekendtgørelse nr. 212 af 27. marts 2003 om bekæmpelse af klassisk svinepest, anmodes politimestrene i xxx og xxx, om at foranledige oprettet en overvågningszone med en radius på 10 km og en beskyttelseszone med en radius på 3 km omkring den smitteramte ejendom. Zonerne fastlægges af Fødevaredirektoratet. Politimestrene anmodes om, at markere zonerne ved skiltning.

Endvidere anmodes politimestrene om at bekendtgøre, følgende forhold der er gældende indenfor beskyttelses- og overvågningszonerne jf. § 17, 18, 22 og 23 i bekendtgørelse nr. 212:

- 1) at enhver der har svin i sin varetægt, skal anmelde alle døde eller syge svin på bedriften til fødevareregionen,

at det er forbudt:

- 2) at flytte og transportere svin ad offentlig eller privat vej uden fødevareregionens godkendelse,
- 3) at bortfjerne køretøjer og materiel, der er anvendt til transport af svin eller andre husdyr,
- 4) at bortfjerne forurenede materiale fra en bedrift eller fra et slagteri, uden at disse er blevet rengjort og desinficeret efter fødevareregionens anvisning,
- 5) at til- eller fraføre en bedrift andre dyrearter end svin uden fødevareregionens tilladelse,

- 6) at til- eller fraføre en bedrift eller et sæd- eller embryonlager avlsmateriale uden fødevareregionens tilladelse,
- 7) at foretage kunstig sædovertøring på andres svin samt embryotransplantation mellem besætninger af svin uden fødevareregionens anvisning,

Dato: _____

Veterinærchefens underskrift

Kapitel 11

Nedslagning af svin i kontaktbedrifter

En kontaktbedrift kan defineres ud fra følgende kriterier:

- hvor svin har haft direkte eller indirekte kontakt med en svinebedrift, som er inficeret med klassisk svinepest
- hvor bedriftens beliggenhed er sådan, at der kan være forekommet en smittespredning
- hvor der kan være forekommet eksponering, f. eks. via personer, der er kommet på en bedrift inficeret med klassisk svinepest, transporter m.m.
- hvor svin ulovligt er blevet fodret med madaffald, og der er mistanke om, at dette madaffald indeholder svinepestvirus
- hvor en bedrift har leveret svin, som senere har vist sig at være inficeret med klassisk svinepest
- hvor søer er blevet insemineret med sæd fra en mistænkt kilde
- hvor der har været indirekte eller direkte kontakt med vildtlevende svin fra en population, hvor der forekommer klassisk svinepest

Fødevarerdirektoratet kan ud fra en epidemiologisk vurdering lade bekæmpelsesforanstaltningerne finde anvendelse på kontaktbedrifter. De hovedkriterier og risikofaktorer, der lægges til grund for beslutningen om at aflive svin på kontaktbedrifter foretages af det centrale krisecenter.

Svinene skal være slået ned inden for 48 timer efter beslutning om nedslagning af svin i kontaktbedrifter.

Fødevarerregionen skal udtage prøver fra svinene når de aflives, for at tilstedeværelsen af klassisk svinepestvirus kan bekræftes eller udelukkes. Der udtages et antal prøver i henhold til punkt 2 i kapitel 6.

Kapitel 12

Nedslagning af svin pga. dyrevelfærdsproblemer

1. Generelt
2. Problemstillinger
 - 2.1 Rene sobedrifter med 7 kg's produktion
 - 2.2 Sohold med 30 kg's produktion
 - 2.3 Multisiteproduktion
 - 2.4 Slagtesvinehold
 - 2.5 AI/AU produktion
3. Økonomi

12.1 Generelt

Som følge af det forhold, at man ved et standstill ikke kan flytte dyr til slagtning eller til andre bedrifter eller som følge af mangel på foder, må man i en udbrudssituation hurtigt tage stilling til, hvad der skal ske med bedrifter, hvor der kan opstå dyrevelfærdsproblemer.

I svinebedrifter kommer der mange nye grise til hver uge ved faringer, og slagtesvinene vokser op mod 1 kg om dagen, dvs. de fylder hurtigt meget mere i stierne.

Ved standstill må man begynde at aflive pattegrise og smågrise, hvis man vil undgå dyreværnsproblemer.

12.2 Problemstillinger

1 Rene sobedrifter med 7 kg's produktion

Allerede inden for den første uge kan der opstå store problemer, hvis der ikke er muligheder for at flytte fravænningsgrise til en fravænningsstald. Da det er normalt i de fleste sobedrifter, at søerne farer med et hold hver uge, vil der optræde problemer med overbelægning allerede når det første ugehold farer efter at standstill er gennemført. Nogle bedrifter kan måske presse farestalden så der bliver plads til et ekstra ugehold, eller de har måske en ekstra stald, de kan anvende til fravænnede grise. 14 dage uden præventive aflivninger vil sandsynligvis give betydelige dyreværnsproblemer i nogle bedrifter.

2 Sohold med 30 kg's produktion

Det forventes, at der opstår problemer efter 2 – 3 ugers standstill, således at der også skal aflives i denne type af bedrift. Det giver lidt større fleksibilitet at der er klimastalde, hvor dyrene kan presses lidt sammen. Til gengæld kan man effektivt reducere belægningsproblemet ved præventive aflivninger af smågrise.

3 Multisiteproduktion

Multisiteproduktion har et vist omfang i Danmark. Det skønnes, at der i 2003 vil opdrættes:

- 450.000 grise i 7 – 30 kg systemer, og
- 630.000 grise i specialiserede 7 – 100 kg systemer
- 11 mio. grise omsættes ved 30 kg.

I 2006 skønnes at der opdrættes:

- 500.000 grise i 7 – 30 kg systemer, og
- 1.800.000 grise i specialiserede 7 – 100 kg systemer
- 11 mio. grise omsættes ved 30 kg.

Det fremgår heraf at det er et meget stort antal grise, som flyttes hver uge. Som følge af specialiseringen i svineproduktionen og den store daglige tilvækst vil der hurtigt opstå dyreværnsproblemer ved standstill.

4 Slagtesvinehold

Tilvæksten er i gennemsnit 800 g pr. gris pr. dag, så i løbet af ca. 2-3 uger vil der blive en meget høj belægning, også selvom der ikke tilføres grise i den unge ende af produktionen. Der opdrættes ca. 11 mio. grise i rene slagtesvineproduktioner (30 – 100 kg).

5 Alt ind/alt ud produktion (AI/AU)

Her er problemet afhængigt af alderen på de smågrise/slagtesvin, der er i stalden. Hvis grisene netop er indsat, vil der være nogen reserveplads, men er f.eks. slagtesvinene i en AI/AU slagtesvinestald ved at være slagteklare, så er alle stierne fyldt op, dvs. ingen reservekapacitet, hvilket medfører dyreværnsproblemer indenfor 1-2 uger.

12.3 Økonomi

Der ydes ikke erstatning for nedslagning af dyr pga. dyrevelfærdsproblemer.

Kapitel 13

Destruktionsanstalt

1. Anmeldelse om mistanke
2. Forberedelse af indtransport af nedslået bedrift, i samarbejde med virksomheden (mistankeperiode)
3. Forberedelse af indtransport af nedslået bedrift (konstateret udbrud)
4. Tjekliste for indtransport af nedslået bedrift
5. Model til info-skrivelse til medarbejderne ved destruktionsvirksomheden, når det drejer sig om en smitsom sygdom
6. Genåbning af destruktionsanstalten

13.1 Anmeldelse om mistanke

Der tages i de følgende beskrevne retningslinier udgangspunkt i, at de tilførte råvarer i perioden, hvor pågældende destruktionsanstalt tilføres dyr, aflivet som følge af klassisk svinepest, IKKE kan indgå i virksomhedens normale produktion, men skal forbrændes.

Såfremt det vurderes, at de dyr, der aflives som følge af udbrud af klassisk svinepest KAN indgå i destruktionsvirksomhedens produktion på normale vilkår, bortfalder visse bestemmelser i de nedenfor anførte retningslinier, f. eks. flytning af færdigvarer til eksternt lager samt borttransport af steriliseret materiale til forbrænding.

Veterinærchefen i den region, hvor destruktionsanstalten er beliggende, og som er overordnet tilsynsførende for virksomheden, modtager fra Fødevederedirektoratets husdyrsygdomskontor, VA1, eller fra veterinærchefen i den region, hvor den mistænkte bedrift er hjemmehørende, en anmeldelse om mistanke om klassisk svinepest.

Ved anmeldelse skal flg. oplysninger meddeles pr. telefon og fax.:

1. Ejendommens præcise beliggenhed, navn, telefon, CHR nummer.
2. Bedriftens størrelse, antal dyr, aldersgrupper.
3. Påregnet tidspunkt for endelig laboratoriediagnose fra DFVF.
4. Detaljer m.h.t. tilkørselsforhold, aflivningspladsens placering (faxskitse).
5. Påregnet aflivningshastighed.

13.2 Forberedelse af indtransport af nedslået bedrift (mistankeperiode)

- A. Ud fra de givne oplysninger beregnes det antal lastvogne, der skal indsættes i opgaven, og disse vogne forberedes at kunne tages ud af normal drift med øjeblikkelig varsel.
- B. Det til opgaven nødvendige antal containere gøres klar.
- C. Det forberedes at kunne indsætte 1 chauffør pr. bil samt en ekstra mand ved ejendommen til at af- og påmontere containere med kort varsel.
- D. Det undersøges, om det bl.a. af certificeringshensyn vil være påkrævet af flytte lageret af færdigvare (mel) til eksternt lager (drøftes med det centrale krisecenter).

13.3 Forberedelse af indtransport af nedslået bedrift (konstateret udbrud)

- a. Veterinærchefen placerer 1 embedsdyrlæge på virksomheden. Denne koordinerer indtransporten af dyr til virksomheden og registrerer alle indgåede transporter, aflæsning, rengøring og desinfektion af køretøjer og containere samt afsendelse af nye vogne til den ramte bedrift.
- b. Tidspunktet for afsendelse af den første lastvogn koordineres med veterinærchefen på ejendommen. Første bil medbringer ekstra chauffør/medhjælper til at betjene af- og pålæsning af containere på aflivningspladsen, således at chaufførerne ikke stiger ud under af- og pålæsning.

Chaufføren på første vogn telefonerer hjem til virksomheden straks ved ankomst til ejendommen og igen efter pålæsning, så den faktiske transporttid og læssetid kan fastslås. Følgende vogne afsendes i overensstemmelse hermed.

Der klargøres en ekstra vogn i tilfælde af uheld eller havari.

13.4 Tjekliste for indtransport af nedslået bedrift.

1. Den chauffør, der placeres på aflivningspladsen, sørger for af- og pålæsning af containere på alle biler (Lastvognenes førere træder ikke ud af førerhusene under opholdet på ejendommen).

Før bortkørsel overbruses bilernes dæk med et desinfektionsmiddel, (2% ætsnatronopløsning eller lignende).

2. Transporten foregår ad tvungen rute, og chaufføren skal have mulighed for kommunikation under transporten (mobiltelefon).

I tilfælde af havari rekvireres politi og Falck til assistance ved afspærring og omlæsning.

3. Ved ankomst til virksomheden køres straks til aflæsning efter anvisning fra den embedsdyrlæge, der er tjenestegørende på destruktionsanstalten.

Efter aflæsning køres til vaskeplads, og container og bil vaskes omhyggeligt og desinficeres afsluttende med 2% ætsnatronopløsning eller tilsvarende.

4. Den tilstedeværende embedsdyrlæge fører tilsyn med aflæsning, rengøring og desinfektion af samtlige indkomne biler og containere. Ingen biler må forlade destruktionsanstaltens område før godkendelse af rengøring/desinfektion.
5. Der etableres om nødvendigt en ny frakørselsvej ved virksomheden, således at ind- og udkørsel fra indlevering sker separat, (envejstrafik).
6. Der udleveres instruks til samtlige medarbejdere ved destruktionsvirksomheden med hensyn til kontakt til svin og landbrugsbedrifter i perioden, hvor der modtages inficeret materiale.

13.5 Model til info-skrivelse til medarbejderne ved destruktionsvirksomheden, når det drejer sig om en smitsom sygdom:

TIL MEDARBEJDERNE

Der er (dato) konstateret klassisk svinepest i Danmark. Sygdommen er en særdeles smitsom og stærkt tabsvoldende sygdom, som er underlagt offentlig bekæmpelse.

Mennesker kan både direkte og indirekte medvirke til at sygdommen spredes, f. eks. ved direkte kontakt mellem smittede dyr eller inficeret affald og raske dyr, samt ved fodring af dyr med inficeret affald. Svinepest er dog ikke farlig for mennesker.

Jeres arbejdsplads vil i en periode tilføres smittede dyr, der er aflivede i medfør af offentlig bekæmpelse af sygdommen, hvorfor det er overordentlig vigtigt, at sygdommen ikke spredes fra virksomheden.

Fødevedirektoratet meddeler derfor samtlige medarbejdere ved destruktionsanstalten følgende pålæg:

- Enhver kontakt til svin og landbrugsbedrifter forbydes
- Alt arbejdstøj skiftes dagligt og deponeres efter virksomhedens anvisning.
- Redskaber og værktøj rengøres og desinficeres dagligt efter Fødevedirektoratets anvisning.

13.6 Genåbning af destruktionsanstalten.

Efter afslutning af indtransport af ramte bedrifter iværksættes tågedesinfektion med glutaraldehyd af virksomheden. Råvareafdelingen rengøres og desinficeres dog af rengøringselskab.

Rengøring og desinfektion af virksomheden skal godkendes af veterinærchefen.

Kapitel 14

Rengøring og desinfektion

1. Generelt
2. Samarbejde og kommunikation
3. Planlægning af indsatsen
4. Kommentarer
5. Desinfektion før og under nedslagningen
6. Efter afsluttet nedslagningsforretning
 - 6.1 Foreløbig rengøring
 - 6.2 Endelig rengøring og desinfektion
 - 6.2.1 Grovrengøring
 - 6.2.2 Bygninger indvendigt
 - 6.2.3 Bygninger udvendigt
 - 6.2.4 Udendørsarealer, gårdsplads, køreveje
 - 6.2.5 Bolig, biler, personale
 - 6.2.6 Elektriske artikler (styretavler, EDB o.a.), pumper og andet følsomt materiale nedtaget før indledende rengøring og desinfektion
 - 6.2.7 Slutdesinfektion
 - 6.2.8 Bedrifter med andre dyr der ikke er modtagelige for klassisk svinepestvirus.
7. Skadedyrsbekæmpelse
8. Frilandsbedrift

Bilag VII. Tjekliste, risikovurdering

Bilag VIII. Eksempel på risikovurdering opgjort i skemaform

Bilag IX. Desinfektions- og rengøringsmidler

14.1 Generelt

Emnet behandles i afsnit som er opdelt i hændelserne, der forløber i forbindelse med bekræftet klassisk svinepest:

- Desinfektion før og under nedslagningen
- Rengøring og desinfektion efter nedslagningens afslutning og borttransport af de døde dyr
 - Foreløbig rengøring
 - Endelig rengøring og desinfektion
 - Grovrengøring
 - Afsluttende rengøring og desinfektion

14.2 Samarbejde og kommunikation

Såfremt Fødevarerregion eller Fødevarerregion har truffet aftale med anden organisation (f.eks. ISS, beredskabsstyrelsen, anden entreprenør) leveres ydelsen fra denne aftalepartner i tæt samarbejde og med reference til lederen af funktionsgruppen for rengøring og desinfektion og den lokale veterinærchef.

Der aftales i hvert enkelt tilfælde, hvorledes kommunikation og rapportering skal ske (telefon, e-mail og direkte kommunikation lokalt på stedet og i det regionale krisecenter).

Samarbejdet sker med reference til den økonomisk ansvarlige.

14.3 Planlægning af indsatsen

Den valgte entreprenør indsættes i samarbejdet på et så tidligt tidspunkt af bekæmpelsesfasen som muligt, idet det er vigtigt meget hurtigt at få klarhed over behov for materiel til løsning af det forestående rengøringsarbejde. Det er vigtigt at træffe foranstaltninger, som minimerer virusspredning så tidligt som muligt.

Indsatsen prioriteres ud fra en aktuel risikovurdering, baseret på et første besøg af rådgivergruppen sammen med den stedlige veterinærchef og med bedriftens ejer. Dette første besøg arrangeres straks efter at nedslagningsforretningen er afsluttet.

Der registreres en række stamoplysninger sammen med fotodokumentation af produktionsbygninger, udstyr, ejendommen generelt samt eventuelle gødningsdepoter.

Oplysningsskema findes i kapitel 8.

Der opstilles en køreplan for rengøring, desinfektion og evt. kassation af produktionsfaciliteterne med følgende indhold:

Fase 1: Akut indsats

1. Identifikation af forurenede bygninger, udstyr og arealer (bygninger, produktionsudstyr, foder- og vandingsanlæg, gødningsforhold/mængder, ventilationsanlæg, afløbsforhold, lagerfaciliteter samt omgivelser)

2. Opdeling i zoner efter risikovurdering. Der skelnes mellem uren zone (kun adgang for saneringsholdet), grå zone (særlige forholdregler, også adgang for familie og medarbejdere) og ren zone (ingen forholdregler, mulighed for offentlig adgang).
3. Supplerende afværingsaktiviteter (yderligere overfladebehandling, rygning af stalde m.v.)
4. Etablering af forsyninger (vand og el) samt mandskabsfaciliteter, herunder sluser, køreveje m.v.
5. Etablering af behandlingsdepot og/eller opstilling af supplerende gyllebeholder.
6. Fjernelse af risikomateriale (spildevand, gødning, foder og dyrerester m.v.) samt destruktion og desinfektion af risikomateriale

Fase 2: Rengøring, desinfektion og kassation

1. Grovrengøring af bygninger, udstyr og anlæg
2. Hygiejnisering af gødning, gylle, diverse foderemner og vaskevand
3. Vurdering af bygninger, udstyr og anlæg m.h.p. kassation eller rengøring
4. Nedtagning af kassabelt materiale til afbrænding eller deponi under hygiejnisering
5. Detailrengøring etapevist og planlagt systematisk

Fase 3: Afslutning

1. Godkendelse af rengøring af blivende bygninger, udstyr og anlæg, evt. etapevist
2. Genopbygning og reetablering
3. Slutdesinfektion
4. Godkendelse
5. Afrigning

14.4 Kommentarer

Generelt:

Der udarbejdes instruktioner til saneringsfirmaerne for alle betydende aktiviteter i henhold til den overordnede planlægning sammen med veterinærchefen og i overensstemmelse med retningslinier i Beredskabsplanen.

Der sikres information af den aktuelle indsats til de stedlige miljømyndigheder, kommunale og amtskommunale, hvor det er lovpligtigt.

Hvad angår krav i miljølovgivningen, sikres de nødvendige tilladelser til udledning og etablering af nøddepoter, afbrænding lokalt, adgang til deponi m.v..

Der etableres kontakt til kommunale eller private forsyningsvirksomheder (strøm og vand), hvor eksisterende forsyning skønnes utilstrækkelig.

Der indhentes oplysning om eventuelle aftaler om forpagtning, gødningsaftaler m.v. som vil være påvirket af den aktuelle situation.

Alle oplysninger, aftaler m.v. registreres i journal sammen med stamoplysningerne som tidligere nævnt for at sikre fornøden dokumentation i forbindelse med den efterfølgende vurdering af erstatningsbeløb m.v.

Alle sikkerhedsspørgsmål (arbejdsmiljø) drøftes med den tilsynsførende fra saneringsfirmaet, idet det understreges, at entreprenøren er ansvarlig for sine aktiviteter og sine medarbejdere i henhold til Arbejdsmiljøloven. Der skal være udpeget en sikkerhedsrepræsentant blandt de aktive medarbejdere på ejendommen.

Miljøspørgsmål varetages af rådgiver i samråd med lokale myndigheder jf. rammeaftale.

Ad fase 1:

Der foretages primært vurdering af art og mængde af forurenede materiale for nærmere vurdering af indsatsens størrelse, etablering af depoter, behov for kontakt til myndigheder m.v.

Så hurtigt som muligt etableres de angivne zoner for at reducere risiko for smittespredning. Matriklen inddeles i forurenede zone og ren zone. I mellem disse to zoner eksisterer der en grå zone. Zonerne er labile. Efter hånden som rengøring og desinfektion skrider frem indskrænkes den urene og grå zone.

Der iværksættes øjeblikkelige foranstaltninger til at minimere risikoen for smittespredning.

Der foretages vurdering af midler for desinfektion, vurdering af mængder samt metoder for udlægning m.v.

Der foretages vurdering af behov for insektbekæmpelse.

Valg af desinfektionsmidler og -metoder drøftes og vurderes indgående. Det primære mål er sikker desinfektion med så lille risiko for mennesker og miljø som muligt. Når omfanget af rengøring og desinfektion vurderes planlægges der ud fra, om bygningsdele og faciliteter har været 1) primært forurenede, dvs. områder der har huset syge dyr eller været i direkte kontakt med syge dyr via redskaber, ventilationsafstrømninger, gødningskældre og gyllekanaler eller fælles pasningsrutiner udført af samme personale eller 2) sekundært forurenede, dvs. bygningsdele, maskiner o.a., der befinder sig på matriklen i en given afstand fra det inficerede område uden tidligere at have huset dyr, der kan smittes med svinepest virus.

Generelt anvendes følgende midler (desinfektionsmidlerne er uddybende behandlet i bilag IX):

- Virkon S (efter leverandørs opskrift) på overflader og udstyr der ikke tåler stærkt basiske eller sure midler (dyrt, men effektivt og skånsomt)
- Natriumhydroxid-opløsning (lud, kaustisk soda), 2 %, på overflader, der tåler stærk base (billigt, effektivt, men stærkt ætsende)
- Calciumhydroxid (hydratkalk), 5 % på øvrige overflader og udearealer (billigt, ret effektivt men ikke tilstrækkeligt til store mængder gødning)
- Formaldehyd (formalin) til rumdesinfektion (effektivt, men særdeles giftigt)

Gødning og grovvaskevand hygiejniseres til pH 12 for hurtig og effektiv desinfektion.

Så hurtigt som muligt etableres sluser og mandskabsfaciliteter for saneringsmandskabet i.h.t. Beredskabsplanen og der sikres nødvendige arbejdsmiljøfaciliteter.

Ad fase 2

Efter drøftelse med ejer og veterinærchef udarbejdes detaljeret beskrivelse og tidsplan for sanering af ejendommen, herunder så vidt muligt vurdering af kassation eller genetablering. Der udføres tilsyn undervejs i processen med løbende rapportering til veterinærchefen.

Ad fase 3

Godkendelse af udført rengøring og desinfektion påhviler veterinærchefen. Såfremt det vurderes hensigtsmæssigt, kan dette ske faseopdelt på betingelse af, at der er etableret sikker afgrænsning til ikke færdiggjorte bygninger eller områder.

Der aftales afvikling af eventuelle markdepoter og ekstern oplagring af vaskevand m.v., herunder såvel med private lodsejere som med kommunale eller amtslige myndigheder.

14.5 Desinfektion før og under nedslagningsforretningen

Der etableres rene og urene zoner på den angrebne ejendom, så der kun er én fælles ind- og udgangsvej. Ved overgangen mellem rent og urent område etableres foreløbigt desinfektions/vaskested for personer (oxyderende desinfektionsmidler f.eks. 2% Virkon S opløsning eller lud (kaustisk soda, NaOH 2%) indtil de endelige servicefaciliteter er etableret. Ved indgang og udgang til bygninger etableres ligeledes støvlebad med brug af nævnte desinfektionsmidler.

I alle staldafsnit støvbindes ved brug af IGEBJA-jumbokanoner med 0,5% Virkon S opløsning (tilsat fog enhancer(glycol)) mindst 2 gange i døgnet, så længe der er dyr i de enkelte staldafsnit, for at undgå/mindske spredning af virus til omgivelserne gennem ventilationen. Ventilationen slukkes, medmindre dyreværnsmæssige forhold taler imod.

I forbindelse med håndtering af dyrene er det vigtigt at undgå spredning af virus til omgivelserne gennem støv.

I staldafsnit hvor aflivningen finder sted, støvbindes loft, vægge og gulv med 0,5% Virkon S opløsning (forstøvning/tåge) inden aflivning starter.

Hvis det er dyreværnsmæssigt forsvarligt, stoppes ventilationen i de staldafsnit hvor man håndterer dyr til aflivning.

Efter aflivning oversprøjtes kroppene med 2% NaOH opløsning før flytning til transportbil. Dette gentages løbende i container, der læsses med grise.

Væv og blod fra aflivningen eller anden alvorlig kontamination af bygning, gårdsplads indsamles og forarbejdes sammen med sviner kroppene. Stærkt forurenede redskaber behandles ved neddykning i kar med 2% lud opløsning.

Entreprenøren sørger for, at der opstilles et mobilt forrum (skurvogn) med vaske-/desinfektionstunnel for det mandskab, der deltager i aflivning og håndtering af dyrene.

Vaskefaciliteterne opsættes mellem uren og ren zone. En permanent sluse opsættes i form af skurvognsløsning til servicering af rengøringsmandskab i den efterfølgende rengøringsfase

Ved ankomst skal personale skifte tøj i ren afdeling og tage overtrækstøj på af en type, der passer til det arbejde, der skal udføres (se bilag IX om desinfektionsmidler).

Ved arbejdstids ophør skal éngangstøj destrueres. Regntøj og gummistøvler vaskes og desinficeres (oxyderende desinfektionsmiddel f.eks. 1% Virkon S opl.) og efterlades i omklædningsrum. Kedeldragter efterlades til vask i opsat vaskemaskine og personalet tager bad og skifter til rent tøj.

Medbragte mobiltelefoner indpakkes i to plastikposer, én inderpose og én yderpose. Når bedriften forlades vaskes og desinficeres yderposen, inderpose med telefon dyppes i desinfektionsmiddel (2% Virkon S) og medtages. Fotografisk udstyr medtages ikke. Ved overgangen mellem ren og uren zone og ved alle indgange til bygninger i uren zone skal der etableres fodbad med oxyderende desinfektionsmiddel med 2% NaOH. Opløsningen skiftes mindst én gang dagligt, og er opsat indtil afsluttende rengøring og desinfektion er godkendt af veterinærchefen.

14.6 Efter nedslagningsforretningen er afsluttet

Rengøring og desinfektion af staldafsnit og udenomsarealer inddeles i to faser :

1. en foreløbig rengøring og desinfektion, der maksimeres til en varighed på 2-8 dage (efter at dyrene er slået ned) afhængig af forholdene og
2. den endelige rengøring og desinfektion.

14.6.1 Foreløbig rengøring:

Under rengøringsarbejdet skal alle beskæftigede være iført overtrækstøj i form af regntøj med hætte og evt. handsker. Under særlige forhold bæres der beskyttelsesbriller eller maske.

Alt sårbart inventar (EDB, elektriske installationer af forskellig art, pumper, ventilationsmotorer, evt. foderautomater o.a.) og inventar der fysisk hindrer tilstrækkelig rengøring pilles ned eller afdækkes til senere rengøring og desinfektion.

Alle primært forurenede rum (rum hvor syge dyr har opholdt sig og rum med kontakt til disse rum via ventilationsanlæg, gyllekanaler eller daglige pasningsrutiner) sættes i blød ved at oversprøjte gulve og vægge med 2% NaOH-opløsning, dog med et minimumforbrug på 0,5 l. pr. m². I tilfælde af dybstrøelse udbringes så meget NaOH, at det øverste 10-20 cm af strøelsen er gennemvædet.

Gylletanke og gyllekanaler hygiejniseres med NaOH under omrøring til pH 12.

Omrøring kan ske ved frem- og tilbageskyl af indholdet.

Alle behandlede overflader (gulve, vægge, lofter, andre arealer) skal, efter den foreløbige desinfektion, stå urørt i mindst 24 timer.

Såfremt det skønnes nødvendigt at bekæmpe gnavere (rotter og mus) i staldene, iværksættes denne bekæmpelse inden den endelige rengøring starter. Den foreløbige rengøring og desinfektion afsluttes når evt. rottebekæmpelse har været gennemført.

Såfremt det skønnes nødvendigt indledes der samtidig insektbekæmpelse (fluer og biller o.a.) med egnede insektdræbende midler.

Som afslutning på den foreløbige rengøring og desinfektion af primært forurenede staldbygninger foretages formalinrygning af samtlige staldlænger, udhuse og maskinhaller på ejendommen (se bilag IX – desinfektionsmidler).

Andre dyrearter

Andre dyrearter, der ikke er modtagelige for svinepest og som måtte befinde sig på ejendommen, udluses til anden tom ejendom eller aflives efter en nøje risikovurdering. I tilfælde af flytning gennemgår dyrene en fodbad behandling og sprayes med oxyderende desinfektionsmiddel f.eks. 1% Virkon S opløsning

Maskiner

Maskiner med risiko for smitstof på overfladen rengøres og desinficeres med oxyderende desinfektionsmiddel f.eks. 2% Virkon S opl. (husk efterskylning med vand efter nødvendig indvirkningstid på 30 min.) eller andet af Fødevarerdirektoratet godkendt middel med ringe korroderende virkning, og sluses herfra til ren zone.

14.6.2 Endelig rengøring og desinfektion

14.6.2.1 Grovrengøring

For at undgå spredning af virus gennemføres nedvaskning af lofter, vægge, gulve så vidt muligt med lavtryksrensere. Ved brug af højtryksrensere skal staldafsnittene sikres så aerosoler ikke slipper ud til omgivelserne.

Flader der ikke tåler vådvask rengøres med støvsugning. Særligt materiel til desinfektion af det opsamlede støv tages i anvendelse.

Der foretages løbende hygiejnisering af affald.

Spalter tages op til rengøring.

Fast gødning flyttes, under kontinuerlig hygiejnisering til gyllebeholde. Såfremt eksisterende kapacitet i gylletank ikke er tilstrækkelig opsættes ny midlertidig gylletank. Afhængig af omstændighederne kan ny gylletank opsættes i løbet af 7 dage.

Halm, løst foder og foder i siloer med risiko for kontaminering med smitstof gennemvædes med NaOH under udtagningen så der ikke foregår støvspredning og føres herefter til gylletank og behandles under hygiejnisering til pH 12.

Rørsystemer (drikkevandsanlæg, foderrør) desinficeres indvendigt med 1% Virkon S opl. Afhængig af temperatur står opløsningen i rørene i 30 min. hvorefter de gennemskylles med rigelige mængder vand.

Affald og vaskevand kan pumpes ud i gyllebeholder eller transporteres til evt. nyopsat gyllebeholder til formålet og stadig under kontinuerlig hygiejnisering.

Ved den endelige rengøring går man systematisk frem, så der ikke sker rekontamination af endelig rengjorte afsnit.

14.6.2.2 Bygninger indvendigt

Alle flader, der skal rengøres og desinficeres forudsættes på dette tidspunkt, at være tilgængelige.

Afhængig af fladernes art foretages støvsugning, manuel fjernelse af synligt snavs og gødningsrester, udlægning af 2% NaOH på gulve og vægge.

Overvejelser om der skal foretages særlige foranstaltninger for fjernelse af endoparasitæg og coccidieocyster.

14.6.2.3 Bygninger udvendigt

Mure og tage rengøres og desinficeres med 2% NaOH opl. Tage med mosbelægning kan behandles med hypoklorit eller andet egnet middel.

14.6.2.4 Udendørsarealer, gårdsplads, køreveje

Arealerne desinficeres jævnligt enten med rigelige mængder hydratkalk eller udvanding med 2% NaOH opl.

NaOH-mættede halmmåtter er velegnet til udlægning ved indkørslen til smittede bedrifter til desinfektion af bildæk.

14.6.2.5 Bolig, biler, personale

De dele af boligen, hvor der evt. er risiko for forurening med materiale fra stalde og andre inficerede områder, gøres omhyggeligt rene. Privatbiler gøres grundigt rene og parkeres herefter i ren zone.

Køretøjer/maskiner der hører til ejendommen og maskinhus rengøres og desinficeres en sidste gang.

Køretøjer/maskiner, der skal forlade uren zone, rengøres og desinficeres med oxyderende desinfektionsmiddel f.eks. 2% Virkon S opl. (eller andet af Fødevaredirektoratet godkendt middel med ringe korroderende virkning, husk efterskylling med vand efter endt indvirkningstid). Nævnte køretøjer/maskiner skal herefter i 48 timers karantæne.

Personale der forlader uren zone har, efter badnings- og omklædningsproceduren, 48 timers karantæne, hvor de ikke må have direkte eller indirekte kontakt til svinebesætninger.

14.6.2.6 Elektriske artikler (styretavler, EDB o.a.), pumper og andet følsomt materiale nedtaget før indledende rengøring og desinfektion.

Elektriske artikler skilles så meget ad det kan lade sig gøre og støvsuges med støvsuger med HEPA-filter. Herefter desinficeres artiklerne i varmeskab.

Andet nedtaget materiale rengøres manuelt eller ved nedlægning i rengøringsmiddelopløsning. med efterfølgende desinfektion med egnet desinfektionsmiddel.

14.6.2.7 Slutdesinfektion

Når rengøring (med løbende desinfektion med 2% NaOH opl.) er overstået og udbedringer af bygninger er færdiggjort, foretages en terminal desinfektion ved formaldehydfumigering.

14.6.2.8 Bedrifter med andre dyr, der ikke er modtagelige for klassisk svinepestvirus

Den indledende risikovurdering har afgjort om opholdsstederne for disse dyr er at betragte som inficerede, muligt sekundært inficeret (ingen kontakt med svin eller deres gødning) eller helt uden for risiko.

Hvis risikovurdering har medført, at andre dyrearter skal aflives til destruktion eller slagting, skal opholdsstederne/bygningerne behandles på samme måde som svinestaldene.

14.7 Skadedyrsbekæmpelse

Allerede i forbindelse med den indledende rengøring skal der ske bekæmpelse af rotter.

Rottebekæmpelse på ejendomme, der har udbrud af klassisk svinepest

- Kommunens tekniske forvaltning eller et professionelt skadedyrsbekæmpelsesfirma kontaktes
- Ejeren af ejendommen instrueres i rottebekæmpelse, så han selv kan foretage en effektiv bekæmpelse
- Den fornødne mængde gift afleveres sammen med brugsvejledning ved indkørsel til ejendommen
- Ejeren af ejendommen foretager et grundigt eftersyn af bygninger, omgivelser og nærliggende arealer for mulige tilholdssteder for rotter

Rottebekæmpelse i beskyttelseszone etableret ved udbrud af klassisk svinepest

Kommunens tekniske forvaltning kontaktes med henblik på iværksættelse af en intensiveret rottebekæmpelse i beskyttelseszonen omkring ejendommen, hvor udbruddet af svinepest er konstateret.

I rottebekæmpelsen i beskyttelseszonen indgår:

- Udsendelse af meddelelse om rottebekæmpelse til beboere i samtlige ejendomme beliggende i beskyttelseszonen, eventuelt også ved hjælp af medierne. Meddelelsen indeholder oplysninger om:
 - at rottebekæmpelse er en smittebeskyttende foranstaltning med hensyn til klassisk svinepest
 - bekæmpelsesmetoden
 - tidsplan
- Besøg på samtlige ejendomme i beskyttelseszonen af en sagkyndig person. Dennes opgave vil være:
 - at orientere om rotters adfærd, herunder opholdssteder

- at udlevere gift og orientere om giftudlægning
- Instruktion af personer, der skal aflægge besøg på ejendomme i beskyttelseszonen. Det skal fremgå af instruktionen:
 - at anvendt transportmiddel skal parkeres i ren zone
 - at besøg må aflægges i stuehus, men ikke i staldbygninger
 - at gummistøvler renses og desinficeres med 2% Virkon S opl. inden ejendommen forlades. Anvendt engangsovertræksdragt efterlades ligeledes inden ejendommen forlades
 - at ved besøg på flere ejendomme indenfor beskyttelseszonen skal besøgene planlægges udefra og ind.
 - at der er 48 timers karantæne inden adgang til svinebedrifter.

14.8 Frilandsbedrift

Efter aflivning af besætningen gennemvædes halm i hytter med 2% NaOH og føres til behandling i gyllebeholder og ludbehandles ved pH 12 (se håndtering af fast gødning). Hytter og andre faciliteter skilles ad. Trækonstruktioner og andet kassabelt materiale hygiejniseres i container med 5% NaOH og lægges i deponi på en godkendt deponeringslosseplads.

Genbrugelige materialer rengøres og desinficeres med oxyderende desinfektionsmiddel f.eks. 2% Virkon S opl. eller lud, 2% NaOH.

Udendørsarealerne desinficeres med rigelige mængder hydratkalk eller lud.

Der skal forefindes vaske- og desinfektionsfaciliteter til personale, maskiner og køretøjer.

Personale, maskiner og køretøjer har efter ophold på de inficerede arealer 48 timers karantæne hvor der ikke må være direkte eller indirekte kontakt til bedrifter hvor der holdes svin..

Bilag VII

Tjekliste, risikovurdering

Akut indsats ved udbruddets start:

Veterinærchefens vurdering af nedslagning, borttransport og akut overfladedesinfektion

Risikovurdering af 1. indsats:

Afspærring af udearealer

Behandling af udearealer

Behandling af udvendige bygningsdele

- tag
- vægge
- åbninger
- gødningsfaciliteter

Gødning/møg/gylle; 1. indsats:

Behandling af eksisterende stak

Ny stak etableres forskriftsmæssigt

Gødning bortkørt til stak

Behandling af køreveje, omgivelser

Skadedyr; 1. indsats:

Insekter

Mus/rotter

Andre dyr

Foderanlæg; 1. indsats

Behandling af siloer

Afspærring af rør

Foder transport. til gødningsstak

Afgrænsning, indvendigt:

Staldrum:

- lofter
- vægge
- gulve
- gødningskælder
- foderrør
- vandingsanlæg
- maskiner og udstyr

Metoder og midler:

Liste over anvendte desinfektionsmidler

Afklaring med veterinærchefen om metoder/midler

Koncentrationer af midler

Omgivelser:

Anden mands bedrift
Afskærmning
Tilkørsel/adgang
Intern transport
Øvrige udearealer
Etablering af hvid/grå/sort zone

Udvendige bygningsdele:

Tag
Taghætter/mekanisk ventilation
Aktive ventilationsåbninger
Passive ventilationsåbninger
Porte, døre m.v.

Gødningsforhold:

Eksisterende markstakke
Åbne gødningsdepoter
Spildevandsledninger
Gyllebeholdere
Transportsystemer for gødning
Maskiner

Andet dyrehold:

Kvægstalde
Fjerkræstalde
Andre dyr
Adgang, vilde dyr

Beboere og personale:

Information og vejledninger
Restriktioner
Køretøjer
Landbrugsaktiviteter
Øvrige maskiner og udstyr

Rengøringshold:

Slusefaciliteter
Instrukser
Parkering
Metoder afklaret med pladsformand

Bilag VIII

Eksempel på risikovurdering opgjort i skema

Skemaet tjener som veterinærchefens journal dokumentation for skriftlig vejledning af medhjælpende virksomhed:

Facilitet: Beskrivelse/betydning	Risikobeskrivelse Tilstedeværelse/betydning	Vurdering/bemærkning
1.indsats		
Dyr/ stor betydning for smittespredning	Ej tilstede	Dyr aflivet smitterisiko elimineret
Gødningsmåtte	Overfladedesinfektion og rygning	Iblødsætning af gødningsmåtte med lud smitterisiko nedbragt
Servicerum	Overfladedesinfektion og rygning	Smutterisiko nedbragt
Maskinhus/lo	Overfladedesinfektion og rygning	Smutterisiko nedbragt
Udenomsarealer	Overfladedesinficerede med lud/kalk	Smutterisiko nedbragt
Omgivelser		
Anden mandsbedrift		Ingen tilstedeværelse af erhvervsbedrifter inden for 500 m,
Tilkørselsveje	Ejendommen klos op ad offentlig vej/ men afgrænset til denne	Ejendommen tillukket minimal risiko for støvudslip
Tilkørsel og adgang Samt adfærdsrutiner	Stor smutterisiko eksisterer	Sikret mod krydsende færdsel fra kontamineret område Information og instruktion for beboer og personale er givet, herefter minimal smutterisiko til omgivelserne.
Øvrige ude arealer	Alle ude områder er opdelt i hvide og grå områder	Grå områder bliver løbende desinficeret. Hvide områder er desinficeret til beboernes frie færdsel.
Udvendige bygningsdele		
Tage	Støv forurenedede omkring ventilationsafkast/ stor betydning for smutterisiko	Udført 1. gang desinfektion. Ventilationsskorstene nedtaget, og plader omkring afkast rengjort med efterfølgende desinfektion. Mindre smitteemission herefter.
Luftindtag	Støvforurenedede omkring luftindtag/ mindre betydning for smitteemission	Støvsuger og vådrengører/desinfektion herefter mindre smitteemission .

Porte/døre /vinduer	Mindre grad støvforureneede og støvet lukket inde i dobbeltruder/mindre betydning for smitterisiko	Indvendig flade er 1.gangsurengjort og desinficeret/mindre betydning for smitteemission
Gødningsforhold		
Gødningsmåtte	stor betydning for smitteemission	Markstakket efter iblødsætning i desinfektionsmiddel/ køreveje desinficeret under og efter brugen/der er ikke væsentlig risiko for virus-spredning
Transportsystemer	Fastgulv og afløb i gulvet til ajlebeholder/ stor betydning for smitteemission	1.gangsurengjort og desinficeret/mindre betydning for smitteemission
Maskinpark/gl. gødningsdepot/	Forekommer ikke på ejendommen	
Andet dyrehold	Forekommer ikke	
Arbejdshold		
Instrukser		Udarbejdet og følges under tilsyn
Parkering		Afmærket på rent område
Slusefaciliteter		Etableret i henhold til beredskabsplanen
Sanering		
Udført til dato		
	Udtagning af halm fra loft og tilstødende svinestalde / stor betydning for smitteemission	Halm overfladedesinficeret og nedtaget i sække og afbrændt
	Brændbart materiel udtaget/ stor betydning for smitteemission	Overfladedesinficeret og brændt/ingen forsat smittespredning
	Foder- og vandingsanlæg/ stor betydning for smitteemission	Adskilt og overfladedesinficeret/minimeret smitterisikoen
Detail-rengøring		
	Adskillelse af inventar og bygningsdele/ stor betydning for smitteemission	Foretages indhuset under løbende tilledning af desinfektionsmiddel/midlertidig deponering i desinfektionskar. Etablering af sluse mellem ude og inde/minimeret smitterisiko
	Bygningsafgrænsning i øvrigt	Indsugningsarealer og ventilationskorstene tillukkes. Øvrige porte og vinduer holdes lukkede og tætnet /minimeret smitterisikoen

Bilag IX

Desinfektions- og rengøringsmidler

Valget af desinfektionsmidler bør træffes under hensyntagen til arten af de lokaler, køretøjer og genstande, der skal behandles.

Der skal være dokumentation på effekt overfor agens, og desuden skal der tages hensyn til arbejdsmiljølovgivningen om farlige stoffer og materialer, og især den del der handler om substitution (hvis der eksisterer et mindre farligt, men ligeså effektivt stof, er det lov-pligtigt at vælge det mindst farlige stof).

Ved valg og brug af desinfektionsmidler skal man tage hensyn til koncentration, temperatur og virkningstid.

Før rengøring og desinfektion påbegyndes, skal man sikre sig, at brugerne (entreprenør) har kendskab til krav til værnemidler for brugen af de enkelte midler og til arbejdsmiljølovgivningen om farlige stoffer og materialer, Lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999.

Basiske midler

Natriumhydroxyd (NaOH), ætsnatron

NaOH anvendes normalt i en 2% opløsning til desinfektion af overflader i stalde, samt jordarealer (forbrug : minimum 0,5 l brugsopløsning pr. kvm).

I gylle tilføres NaOH under omrøring indtil pH 12 er nået.

Efter endt virkningstid skal NaOH altid skylles af før man bruger andre kemikalier, både p.gr.a. eventuel beskadigelse af materialer og evt. senere reaktion med andre kemikalier.

Hydratkalk (calciumhydroxyd, Ca(OH)₂)

Ca(OH)₂ (pulver) anvendes primært til desinfektion af jordoverflader. Der udstrøs rigelige mængder regelmæssigt.

Fælles for basiske midler er, at de:

virker ætsende på hud, slimhinder og øjne med, i værste fald, varige mén.

virker korroderende på visse bløddmetaller(især aluminium og zink(galvaniserede emner)).

Lad aldrig dyr gå på overflader med NaOH eller Ca(OH)₂.

Oxiderende midler

Virkon S[®]

Virkon S er et effektivt og et af de mindst farlige desinfektionsmidler og bedst dokumenterede middel overfor virus og bakterier.

Virkon S er velegnet på overflader og udstyr, der ikke tåler stærkt basiske eller sure midler.

Virkon S er hurtigt virkende, og kan bruges i temperaturintervallet 40⁰C- 4⁰C (10-30 min.).

Til desinfektion af overflader bruges 2% opl. Virkon S indeholder en rød farveindikator, der viser at stoffet er aktivt. Ved anvendelse i fodbad bliver væsken hurtig smudsig og derfor kan farveindikatoren ikke ses. Fodbadet skiftes ofte.

På grund af eventuel korrodering af visse metaller skylles overflader efter med rent vand efter 30 minutter.

I stalde med dyr tågedesinficeres med 0,5% opl. både som støvbinding og som luftdesinfektion. I store rum luftdesinficeres ved hjælp af IGEBA-jumbokanon med tilsætning af glycol som svævemiddel (fog enhancer).

1. *Små rum:* 0,5% opl. (50g Virkon S opløses i 10 l. vand) fordeles med højtryksspuler eller rygsprøjte til man har skabt en tilpas tåge.
2. *Store rum:* pr. 100m² gulvareal skal bruges 100g Virkon S. Denne mængde opløses i 2,5l. vand og der tilsættes svævemiddel (375ml. glycol blandet op i 2,25l. vand). Den færdige opløsning forstøves ud i rummet ved hjælp af IGEBA-jumbokanon. Hvis der er meget højt til kippen kan det være nødvendigt at bruge større mængde færdigopløsning end nævnt.

Efter endt brug og ved længere pauser skylles apparatur grundigt igennem med vand for at undgå eventuel korrodering af metaldele.

Ved omgang med Virkon S pulveret skal man undgå hudkontakt og inhalering af pulveret. Man har ikke kendskab til, at brugsopløsning har negativ effekt på hud eller andet.

Klorin eller Kloramin T

Klorin eller Kloramin T er begge velegnet til desinfektion, men har kompatibilitetsproblemer med andre desinfektionsmidler.

Aldehyder

Aldehyder hører til de mest farlige desinfektionsmidler at omgås. De kan bl.a. medføre kronisk, allergisk astma og kronisk, allergisk kontakteksem. De er irriterende for hud, øjne og luftveje selv ved lave koncentrationer.

Aldehyder er effektive desinfektionsmidler. De er dog langsomt virkende og udpræget temperaturafhængige.

Aldehyder er ikke følsomme for organisk materiale, men kan ikke trænge igennem det.

Formaldehyd

Formaldehyd er optaget i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 906 af 8. november 2002 om foranstaltninger til forebyggelse af kræftisiko ved arbejde med stoffer og materialer.

Omgang med formaldehyd og produkter heraf, bør kun foretages af professionelle firmaer med udførligt kendskab til midlet og arbejdsmiljølovgivningen omkring dette.

Glutaraldehyd

Glutaraldehyd anbefales ikke i denne sammenhæng. En grund er stoffets farlighed, en anden er usikkerhed ved effekt ved lavere temperaturer.

Kapitel 15

Genindsættelse af nye svin

1. Generelt
2. Indsættelse af svin på stald
3. Frilandssvinebedrifter

15.1 Generelt

Genindsættelse af svin på ejendommen må tidligst ske 30 dage efter at Fødevaredirektoratet har godkendt rengøringen og desinfektionen og under den forudsætning, at svinene indsættes som under punkt 2.

Der skal ved genindsættelsen af svin tages hensyn til produktionstypen på den pågældende bedrift.

15.2 Indsættelse af svin på stald

Genindsættelse af svin kan ske på en af følgende måder:

1. Der indsættes kontrolsvin, der er kontrolleret for tilstedeværelsen af antistoffer mod klassisk svinepestvirus og BVD med negativt resultat, eller kommer fra bedrifter, der ikke er omfattet af restriktioner for klassisk svinepest. Kontrolsvinene anbringes efter fødevareregionens anvisninger og kontrolleres for tilstedeværelsen af antistoffer tidligst 40 dage efter indsættelsen på bedriften. Undersøgelsen foretages efter nedenstående retningslinier, punkt a).

Hvis ingen af svinene har udviklet antistoffer mod klassisk svinepestvirus, kan der genindsættes en hel besætning. Ingen svin må flyttes fra bedriften før de negative resultater af den serologiske undersøgelse foreligger.

2. Alle svinene ankommer inden for en periode på 20 dage og kommer fra bedrifter, der ikke er omfattet af restriktioner for klassisk svinepest. Der skal foretages serologisk undersøgelse af svinene i den genopbyggede bedrift efter nedenstående retningslinier, punkt b). Undersøgelsen foretages tidligst 40 dage efter de sidste svin er ankommet.
3. Hvis der er forløbet mere end 6 måneder, siden rengøringen og desinfektionen på bedriften er afsluttet, kan fødevareregionen i særlige tilfælde og på nærmere fastsatte vilkår dispensere fra ovennævnte krav vedrørende indsættelse af svin.

Følgende prøvetagningsprocedure anvendes:

- a. Ved genindsættelse af kontrolsvin skal der tages blodprøver til serologisk undersøgelse fra et så stort antal tilfældigt udvalgte svin, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en serumprævalens på 10 % i hver enkelt underenhed på bedriften, se bilag B.
- b. Ved genindsættelse af en hel besætning skal der tages blodprøver til serologisk undersøgelse fra et så stort antal tilfældigt udvalgte svin, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en serumprævalens på 20 % i hver enkelt underenhed på bedriften, se bilag B.

Hvis der er tale om avlssøer eller orner, skal antallet af prøver dog være så stort, at der med 95 % sikkerhed kan påvises en serumprævalens på 10 %, se bilag B.

Efter genindsættelsen sørger fødevareregionen for, at der, hvis der forekommer sygdom eller dødsfald på bedriften af ukendte årsager, straks foretages en undersøgelse af de pågældende svin for klassisk svinepest. Dette gælder indtil ovenstående retningslinier for genindsættelse er opfyldt og restriktionerne er ophævet af Fødevareregionen.

15.3 Frilandssvinebedrifter.

Genindsættelse af svin på friland sker efter retningslinierne under punkt 1 i afsnittet om 'Indsættelse af svin på stald' samt efter nærmere aftale med fødevareregionens veterinærafdeling.

Kapitel 16

Andre virksomheder i forbindelse med udbrud

1. Forhold vedr. markeder m.v.
2. Forhold vedr. dyrskuer og andre samlinger af husdyr.
3. Forhold vedr. zoologiske haver, dyreparker og besøgslandbrug
4. Omsætning af husdyr
5. Orientering af dyrlæger
6. Levering af foderstoffer
7. Avlsstationer

16.1 Forhold vedrørende markeder m.v.

Når klassisk svinepest er konstateret på en bedrift, vil markeder, samlestalder og omlæsningspladser m.v. - der er godkendte i medfør af bekendtgørelse nr. 771 af 29/8 2001 om omsætning af husdyr via samlesteder og eksportisoleringsstalder og bekendtgørelse nr. 777 af 30/8 2001 om afholdelse af markeder m.v. for klovbærende dyr og om indsamling af klovbærende dyr - og som er beliggende inden for en af Fødevarerdirektoratet nærmere defineret region, blive lukket med øjeblikkeligt varsel ved skrivelse og fax fra Fødevarerdirektoratet med kopi til den stedlige veterinærchef og embedsdyrlægen ved virksomheden, såfremt denne ikke er den stedlige veterinærchef. Tilladelser vedr. regelmæssig udførsel af klovbærende dyr direkte fra bedriften ifølge § 10 i bekendtgørelse nr. 774 af 29. august 2001 om veterinærkontrol ved ind- og udførsel af levende dyr tilbagetrækkes med øjeblikkelig varsel.

Virksomheder, som er beliggende udenfor den definerede zone kan endvidere lukkes, hvis det skønnes nødvendigt og hvis særlige forhold taler herfor.

16.2 Forhold vedrørende dyrskuer o.a. samlinger af husdyr

Alle planlagte dyrskuer og andre samlinger af husdyr aflyses, idet veterinærchefen, der lokalt har meddelt tilladelse til de givne dyrskuer / samlinger af dyr, tilbagekalder denne tilladelse ved telefon eller telefaxmeddelelse til dyrskuets ledelse og tilsynsførende dyrlæge samt ved brev.

16.3 Forhold vedrørende zoologiske haver m.v.

Zoologiske haver:

Folde, indhegninger m.v. der indeholder dyr, modtagelige for sygdommen, afsondres således, at publikumskontakt ikke er mulig, evt. ved lukning af dele af haven. Dette gælder indhegninger med f.eks. dyr beregnet til kæledyr for børnene.

Veterinærchefen meddeler kravene til parkerne samt til den tilsynsførende dyrlæge pr. telefon, fax eller e-mail samt pr. brev.

Besøgslandbrug:

De registrerede besøgslandbrug meddeles, at de indtil videre ikke må modtage besøgende.

Veterinærchefen meddeler påbuddet pr. brev, fax eller e-mail og dette skal omfatte kopi til den tilsynsførende dyrlæge, der pålægges at foretage den fornødne kontrol af, at påbuddet efterkommes.

16.4 Omsætning af husdyr

Fødevarerdirektoratet udarbejder generelle retningslinier om særlige forholdsregler vedrørende transport af husdyr.

Veterinærcheferne foranlediger disse retningslinier udsendt til registrerede handelsmænd og indehavere af registrerede handelsbedrifter.

16.5 Orientering af dyrlæger

Dyrlæger med praksis i den fødevareregion, i hvilken der er konstateret klassisk svinepest på en bedrift, orienteres af veterinærchefen med faxmeddelelse, e-mail eller pr. telefon, straks når udbruddet er konstateret. Desuden orienteres Den Danske Dyrlægeforening.

16.6 Levering af foderstoffer

Levering af foderstoffer til ejendomme i overvågningszonen foretages som følger:

- Chaufføren må under aflæsning af foder ikke betræde bygninger eller arealer med husdyr.
- Aflevering af foderstoffer på bedrifterne sker ved indblæsning i silo eller ved aflæsning på fast bund. Området hvor foderet skal afleveres skal være ryddet og placeret i god afstand fra møddingen og bedriftens dyrehold. Hvis foderet indblæses i silo, skal det sikres, at indblæsningsventilen på siloen er ren.
- Transportmidlet skal vaskes og desinficeres efter hver transport.
- Chaufførerne skal være iført gummistøvler, og støvlerne skal desinficeres med 2% NaOH før og efter levering.

16.7 Avlsstationer

Avlsstationer beliggende i overvågningszonen lukkes øjeblikkeligt, så snart sygdommen er konstateret på en bedrift.

Fødevarerdirektoratet kan endvidere påbyde lukning af andre avlsstationer i Danmark, såfremt særlige forhold af geografisk eller transportmæssig karakter taler herfor.

Kapitel 17

Mistanke om og udbrud af klassisk svinepest på slagteri eller et transportmiddel

1. Retningslinier for veterinærkontrollen ved slagterier samt for veterinærchefer ved mistanke om forekomst af klassisk svinepest i forbindelse med kødkontrol.
2. Veterinærchefens tjekliste ved mistanke om klassisk svinepest på slagteri.
 - a. Formular, telefonisk anmeldelse fra embedsdyrlæge tilknyttet slagteriet.
3. Restriktioner ved mistanke på slagteri
 - a. Forslag til information af slagteriets medarbejdere
 - b. Retningslinier for slagtning i mistanke-perioden
 - c. Forslag til skrivelse til brug ved kontrol af rengøring og desinfektion af transportvogne.
 - d. Forslag til skrivelse til chauffører vedr. forholdsregler omkring rengøring og desinfektion samt kørsels- og besøgs-restriktioner.
4. Retningslinjer for fødevareregionen ved mistanke om forekomst af klassisk svinepest i forbindelse med levende syn på transportmiddel.
5. Forhold ved konstateret udbrud på slagteri eller et transportmiddel
6. Genåbning af slagteri efter udbrud.
7. Genanvendelse af transportmiddel, hvor udbrud er konstateret

17.1 Retningslinier for veterinærkontrollen ved slagterier samt for veterinærchefer ved mistanke om forekomst af klassisk svinepest i forbindelse med kødkontrol

Ved mistanke om forekomst af klassisk svinepest på slagteri (se også bilag III) gælder følgende forholdsregler:

Veterinærkontrollen sørger straks for:

- a. isolation af det/de mistænkte dyr samt hvis muligt øvrige dyr fra den mistænkte besætning (se kap. 4, bilag III). Øvrige slagtedyr i staldene på slagteriet skal slagtes umiddelbart efter at mistanken er opstået;
- b. forbud mod fraførsel af dyr, kød og affald, transportvogne, biler, redskaber, tøj m.v.;
- c. forbud mod at nogen person forlader virksomheden (nærmere retningslinier: se fodnote ¹).

Veterinærkontrollen underretter straks den lokale veterinærchef og forhold vedrørende klinisk undersøgelse og obduktion aftales. Regionschefen samt fødevarerchefen underrettes ligeledes.

Veterinærkontrollen skaffer og videregiver oplysninger om leverandørbedriften til veterinærchefen:

- Ejer (navn, adresse, tlf. nr. m.v.)
- Lev. nr.
- CHR-nr.
- Bedriftstørrelse
- Status
- vognmand
- antal dyr leveret
- eventuelle kontakter til andre bedrifter under indtransporten
- oplysninger om relevante patologiske fund/sygdomsregistreringer på evt. slagtede grise fra den mistænkte besætning

¹ Veterinærkontrollen kan efter aftale med veterinærchefen tillade at personer forlader virksomheden på betingelse af, at

- 1) personernes arbejdstøj/overtrækstøj efterlades på virksomheden,
- 2) personernes hænder og ansigt vaskes grundigt inden virksomheden forlades,
- 3) personernes fodtøj rengøres og desinficeres inden virksomheden forlades,
- 4) det pålægges personerne at tage direkte hjem, hvor der tages bad og skiftes tøj fra yderst til inderst. Det anvendte tøj vaskes i 60° varmt sæbevand,
- 5) det pålægges personerne i 48 timer:
 - ikke at have kontakt med dyr af modtagelige arter,
 - ikke at aflægge besøg på ejendomme og lignende, hvor der holdes dyr af modtagelige arter. Dog må personer med bopæl på ejendomme med dyr af modtagelige arter tage hjem, men ikke komme i stalden/i kontakt med dyrene i 48 timer.

Veterinærchefen/en embedsdyrlæge fra veterinærafdelingen foretager en klinisk undersøgelse af det/de mistænkte eller angrebne dyr og foranlediger at der, hvis mistanken opretholdes, udtages materiale til undersøgelse for klassisk svinepest og underretter telefonisk Fødevarerdirektoratets husdyrsydomskontor (VA1) og DFVF-Lindholm. Veterinærkontrollen bistår veterinærchefen med undersøgelse, udtagelse af prøver og emballering af materiale til laboratorieundersøgelse.

Det udtagne materiale afsendes til DFVF, Lindholm, se kap. 6.

Hvis mistanken ikke kan afvises ved klinisk undersøgelse samt obduktion på slagteriet, aflægger en embedsdyrlæge fra fødevarerregionens veterinærafdeling omgående besøg i leverandørbedriften til det mistænkte dyr og fortsætter procedurerne beskrevet i kap. 5. Hvis leverandørbedriften er beliggende i en anden region end slagteriet foretages bedriftsbesøget af veterinærchefen i denne anden region efter anmodning / kontakt fra veterinærchefen i slagteriets region.

17.2 Tjekliste for veterinærafdelingen ved mistanke om klassisk svinepest på slagteri:

- ❖ Anmeldelse modtages fra veterinærkontrol på slagteriet. Benyt formular 2.1, “Telefonisk anmeldelse af mistanke om klassisk svinepest på slagteri”.
- ❖ Veterinærchefen eller en embedsdyrlæge fra fødevarerregionens veterinærafdeling, hvori slagteriet er beliggende, besøger slagteriet omgående, for at foretage klinisk undersøgelse og foranledige evt. diagnostisk materiale befordret til DFVF, Lindholm. Veterinærkontrollen bistår veterinærafdelingen med klinisk undersøgelse, udtagelse af prøver og emballering af diagnostisk materiale.
- ❖ Veterinærchefen informerer Fødevarerdirektoratets husdyrsydomskontor (VA1) og DFVF, Lindholm om mistanken og forbereder DFVF på en forsendelse af diagnostisk materiale samme dag.
- ❖ Telefonisk kontakt fra veterinærchefen i leverandørbedriftens region til veterinærchefen i slagteriets region, umiddelbart efter besøget i leverandørbesætningen. Bedriftsbesøget sammen med det observerede på slagteriet danner baggrund for en vurdering af, om mistanken opretholdes eller eventuelt kan afvises.
- ❖ Leverandørbedriften sættes under offentligt tilsyn, jvf. kapitel 5. For at kunne håndtere en situation vedrørende mistanke om klassisk svinepest på slagteri, er det nødvendigt at læse kapitel 5.

17.2.1 Telefonisk anmeldelse af mistanke om klassisk svinepest på slagteri

Modtager: _____

Dato: _____ Kl.: _____

Anmelder: _____

Slagteri: _____

Aut. nr.: _____

Adresse: _____

Tlf.nr.: _____ Fax nr.: _____

Leverandørbedriften (oplysning fra slagteri)

Ejer: _____

CHR-nr.: _____

Adresse: _____

Tlf.nr.: _____ Fax nr.: _____

Fødevareregion: _____

Bedriftsstørrelse (oplysninger fra slagteri)

Art: _____ Antal: _____

Art: _____ Antal: _____

Art: _____ Antal: _____

Andre dyr: _____

Status (særlig smittebeskyttelse): _____

Symptomer observeret på slagteriet: _____

Sygdomsregistreringer/pathologisk anatomiske forandringer på de/det mistænkte dyr: _____

Sygdomsregistreringer på evt. øvrige slagtede dyr fra samme bedrift: _____

Antal dyr leveret til slagteriet dags dato: _____

Heraf slagtede: _____

Vognmand: _____ Bil: _____

Tlf.nr.: _____

Følgende er aftalt med:

1. Veterinærchefen _____

Region: _____

Denne aflægges straks besøg i bedriften og optager mistankerapport.

Besøget forventes aflagt kl.: _____

2. Veterinærkontrollen ved: _____

Veterinærchef/embedsdyrlæge: _____

forventer at ankomme til slagteriet kl.: _____

Der er aftalt følgende vedrørende udtagning af diagnostisk materiale til DFVF samt emballering og forsendelse af dette: _____

Orientering pr. telefon

Fødevederedirektoratets husdyrsygdomskontor, VA1:

Dato: _____ Kl.: _____ Modtager: _____

Bemærkninger: _____

DFVF:

Dato: _____ Kl.: _____ Modtager: _____

Bemærkninger: _____

Veterinærchef i leverandørbedriftens region:

Dato: _____ Kl.: _____ Modtager: _____

Telefax med herværende oplysninger sendt kl.: _____

Bemærkninger: _____

Veterinær afdelingens egen embedsdyrlæge:

Dato: _____ Kl.: _____ Modtager: _____

Bemærkninger: _____

17.3 Restriktioner ved mistanke på slagteri

Veterinærchefen vurderer på baggrund af kontrolfund på slagteriet og embedsdyrlægens telefoniske rapport fra bedriftsbesøget, at der er mistanke om klassisk svinepest.

Veterinærchefen aftaler med veterinærkontrollen, at følgende punkter skal iagttages på slagteriet:

1. Indtransport til slagteriet standses straks, dog således at dyr der befinder sig i transportmidler på vej til slagteriet, transporteres til slagteriet . Dyr fra andre besætninger end den mistænkte kan forsøges omdirigeret til andre slagterier, såfremt transportmidlet ikke indenfor 48 timer har været i kontakt med den mistænkte leverandørbesætning eller har været på slagteriet efter indtransport af grise fra den mistænkte besætning.
2. Transportvogne anvendt til transport af dyr fra den mistænkte besætning (samt dyr fra eventuelle kontaktbesætninger) rengøres og desinficeres under fødevareregionens kontrol og udtages af drift i 48 timer. Øvrige transportvogne der har været på slagteriets område efter indtransport af grise fra den mistænkte leverandørbesætning,

skal ligeledes rengøres og desinficeres under fødevareregionens kontrol og må tidligst 24 timer herefter genoptage slagtedytransport.

3. Den chauffør der har kørt med dyr fra den mistænkte besætning, må ikke foretage husdyrtransport eller have kontakt til landbrugsbedrifter i 48 timer eller indtil mistanken afklares. De øvrige chauffører der har haft kontakt til slagteriet efter ankomsten af dyr fra den mistænkte besætning, må ikke foretage husdyrtransport eller have kontakt til landbrugsbedrifter i 24 timer. Alle chaufførerne skal efterlade deres arbejdstøj på slagteriet, vaske og desinficere deres fodtøj efter fødevareregionens anvisninger, hvorefter de skal tage direkte hjem og gå i bad.
4. Transport af levedyr må ikke foregå i biler der har kørt med grise fra den mistænkte leverandørbesætning eller evt. kontaktbesætninger eller som har været på slagteriet efter ankomst af grise fra den mistænkte leverandørbesætning, førend disse er rengjorte og desinficerede under fødevareregionens kontrol og har været udtaget af drift i 48 timer.
5. Fødevareregionen foretager en konkret vurdering af hvilke slagtedy og hvilket kød m.v., der kan være smittet eller kontamineret. Kød, slagteaffald og animalske biprodukter der kan betragtes som potentielt smittet/ kontamineret skal tilbageholdes på slagteriet under veterinært beslag eller om nødvendigt transporteres under veterinært beslag til anden virksomhed. Vogne anvendt til denne transport underkastes rengøring og desinfektion samt driftsstop jf. pkt. 4. I tilfælde hvor transporten udelukkende består af emballerede eller indpakkede produkter kan restriktionerne vedr. rengøring, desinfektion og driftsstop fraviges hvis fødevareregionen skønner det forsvarligt.

Som potentielt kontamineret kan betragtes:

- Kød, slagteaffald og animalske biprodukter fra dyr, der har været transporteret eller opstaldet på slagteriet sammen med dyr fra den mistænkte besætning.
 - Kød, slagteaffald og animalske biprodukter der er fremkommet ved slagting efter modtagelse af den mistænkte besætning.
 - Kød, slagteaffald og animalske biprodukter der har været behandlet i kontakt med kød af dyr fra den mistænkte besætning.
 - Kød, slagteaffald og animalske biprodukter der ikke med sikkerhed kan adskilles herfra.
6. Alle medarbejdere på slagteriet og andre der har været i stald, staldområde og produktionslokaler skal før hjemsendelse skifte tøj således at alt arbejdstøj/overtrækstøj efterlades på virksomheden. Tøjet kan enten opbevares under beslag på virksomheden eller sendes til vask og desinfektion på vaskeri efter aftale. (*Det anvendte tøj varmebehandles ved 80 °C i mindst 10 minutter og vaskes herefter i 60 °C varmt sæbevand*).
 7. Medarbejdere samt øvrige personer på slagteriet skal før hjemsendelse informeres grundigt om bad, tøjskift, vask og desinfektion af tøj og fodtøj samt besøgsrestriktioner (se 3.1 info-skrivelse).
 8. Gødning, affald, selvdøde dyr m.v. fra slagteriet skal enten isoleres på slagteriet eller evt. sendes under veterinært beslag til oplagring/forarbejdning på godkendt forarbejdningsvirksomhed indtil mistanken er afklaret. Biler anvendt til denne transport skal vaskes og desinficeres på forarbejdningsvirksomheden og tages ud af drift i 24 timer. Chaufføren der foretager denne transport er underlagt restriktioner jf. pkt. 5.

17.3.1 Forslag til information af slagteriets medarbejdere

TIL MEDARBEJDERNE

Der er dags dato i forbindelse med veterinærkontrol af slagtedyret rejst mistanke om tilstedeværelse af klassisk svinepest.

Klassisk svinepest er en smitsom og stærkt tabsvoldende sygdom der er underlagt offentlig bekæmpelse.

Mennesker kan direkte og indirekte medvirke til at sygdommen spredes, f. eks. ved direkte kontakt mellem syge grise og endnu ikke smittede dyr. Sygdommen er dog ikke farlig for mennesker.

Fødevarerregionen henstiller derfor følgende til samtlige medarbejdere:

- Alle personlige effekter, såsom støvler, knive, brynjehandsker osv. vaskes og desinficeres efter virksomhedens anvisninger.
- Arbejdstøj afleveres til vask og desinfektion efter virksomhedens anvisning.
- At man før man forlader slagteriet går i bad og skifter til eget tøj.
- At man anvender opsatte støvlebade til desinfektion af fodtøj.
- Undgå enhver kontakt til landbrugsdyr og svinebedrift - herunder evt. egen svinebedrift i 48 timer eller indtil De bliver informeret om, at mistanken er ophævet.

17.3.2 Muligheder for slagteriets fortsatte drift i mistanke-perioden:

I perioden mellem at mistanken er etableret og de endelige laboratorieresultater foreligger, vil der være mulighed for genoptagelse af slagtning på det pågældende slagteri, dog tidligst når fødevarerregionen finder det forsvarligt på baggrund af de kliniske forhold i den mistænkte besætning og evt. relevante kontaktbesætninger.

Slagteriet skal overfor fødevarerregionen beskrive hvorledes den valgte procedure ønskes gennemført.

Genoptagelse af slagtning kan tillades efter gennemførelse af en af de to nedenstående procedurer:

Procedure 1: Slagtning til veterinært beslag tidligst 24 timer efter at rengøring og desinfektion af staldområde, biler m.m. er godkendt af fødevarerregionen samt restriktioner vedr. transport m.v.

Procedure 2: Slagtning uden restriktioner tidligst 24 timer efter at rengøring og desinfektion af **alle** berørte områder er godkendt af fødevareregionen. Potentielt kontamineret kød ligger under veterinært beslag på virksomheden efter fødevareregionens vurdering.

Procedure 1:

1. Der skal være foretaget rengøring og desinfektion af rampe, aflæsningsplads og stald, dvs. områder hvor dyr fra den mistænkte besætning har været håndteret og opstaldet, samt øvrige områder der kan tænkes at være kontaminerede og hvor der foregår transport til og fra virksomheden. Arbejdet kan tidligst genoptages 24 timer efter at rengøring og desinfektion er blevet godkendt af fødevareregionen.
2. Der skal etableres retningslinier for chaufførers, staldpersonalets og veterinærkontrollens trafik mellem vogn, rampe og staldområde.
3. Fødevareregionen skal løbende kontrollere rengøring og desinfektion af alle de transportvogne der transporterer slagtedyrl til slagteriet i mistanke-perioden (herunder transportkasse, undervogn, hjul, førerhus inde og ude samt chaufførens støvler, drivbræt, handsker m.v. samt skift af overtrækstøj), se vedlagte erklæring. Disse biler må ikke transportere levedyr.
4. Indtransport ved selvkørere tillades ikke.
5. Der skal etableres til- og frakørselsfaciliteter således at rene og beskidte vogne ikke krydser hinanden. Alternativt kan der etableres endelig rengøring og desinfektion af hjul og hjulkasser ved udkørslen fra virksomheden.
6. Medarbejdere og andre der arbejder på slagteriet i mistanke-perioden skal informeres grundigt om bad, tøjskift, vask og desinfektion af tøj og fodtøj samt besøgsrestriktioner.

Procedure 2 :

1. Der skal være foretaget rengøring og desinfektion af alle områder hvor det skønnes at der har været en direkte eller indirekte kontakt med dyr fra den mistænkte besætning eller produkter heraf. Rengøring og desinfektion foretages under fødevareregionens løbende kontrol og desinfektionen kan ikke påbegyndes før rengøringen er godkendt. Arbejdet kan tidligst genoptages 24 timer efter at rengøring og desinfektion er blevet godkendt af fødevareregionen.
2. Herefter kan der transporteres slagtedyrl til og slagtes på slagteriet uden restriktioner, dog på betingelse af at det til enhver tid kan dokumenteres/vises at de på stedet tilbageholdte potentielt smittede slagtekroppe er behørigt adskilt fra øvrige slagtekroppe og ikke håndteres uden fødevareregionens tilladelse.

17.3.3 Forslag til skrivelse til brug ved kontrol af rengøring og desinfektion af transportvogne.

Veterinærkontrollen

ved Aut. nr. : _____

Den

Erklæring

Det bekræftes hermed at transportvogn med indregistreringsnummer _____ og anhænger med indregistreringsnummer _____ (overstreges om nødvendigt) d.d. er vasket og desinficeret under veterinærkontrollens overvågning ifølge nedenstående tjekliste.

1. Lad/vognrum
2. Undervogn og sider
3. Hjul og hjulkapsler
4. Støvlerum
5. Støvler
6. Trinbræt
7. Førerhus inkl. rat
8. Måtter

Vognmanden er informeret om at der skal skiftes til rent tøj samt foretages grundig vask og desinfektion af hænder mellem hvert træk.

Dato og klokkeslæt

Dyrlægens underskrift

Embedsstempel

17.3.4 Forslag til skrivelse til chauffører om forholdsregler omkring rengøring og desinfektion samt kørsels- og besøgs-restriktioner.

TIL VOGNMÆND OG CHAUFFØRER

Der er dags dato i forbindelse med veterinærkontrol af slagtedyr rejst mistanke om tilstedeværelse af klassisk svinepest.

Klassisk svinepest er en smitsom og stærkt tabsvoldende sygdom, der er underlagt offentlig bekæmpelse.

Mennesker kan direkte og indirekte medvirke til at sygdommen spredes, f. eks ved direkte kontakt mellem syge grise og endnu ikke smittede dyr eller indirekte ved anvendelse af utilstrækkeligt rengjort og desinficeret materiel. Sygdommen er dog ikke farlig for mennesker.

Fødevarerdirektoratet henstiller derfor følgende til samtlige vognmænd, chauffører og medhjælpere:

- At man, hvis man har kørt med dyr fra den mistænkte besætning, sørger for rengøring og desinfektion af transportvognen m.v. efter fødevarerregionens anvisninger og sørger for at vognen udtages af drift de næste 48 timer, eller indtil De bliver informeret om at mistanken er ophævet.
- At man, hvis man har kørt med dyr til det berørte slagteri efter modtagelse af dyr fra den mistænkte besætning, sørger for rengøring og desinfektion af transportvognen m.v. efter fødevarerregionens anvisninger og sørger for at vognen udtages af drift de næste 24 timer. Hvorefter vognen igen kan anvendes til slagtedyrstransport.
- At man efterlader arbejdstøj/overtrækstøj på virksomheden til vask og desinfektion efter virksomhedens anvisning.
- At man før man forlader slagteriet går i bad og skifter til eget rene eller udleveret rent tøj.
- At man anvender opsatte støvlebade til desinfektion af fodtøj.
- At man undgå enhver kontakt til landbrugsdyr og svinebedrift - herunder evt. egen svinebedrift i 48 timer, eller indtil De bliver informeret om, at mistanken er ophævet.

17.4. Retningslinjer for fødevareregionen ved mistanke om forekomst af klassisk svinepest i forbindelse med levende syn på transportmiddel

Såfremt en embedsdyrlæge har mistanke om klassisk svinepest på et transportmiddel underretter embedsdyrlægen straks den lokale veterinærchef, der derefter overtager ansvaret for den videre sagsbehandling.

Embedsdyrlægen skaffer oplysning om leverandørbedriften.

Veterinærchefen laver en klinisk undersøgelse af det/de mistænkte eller angrebne dyr og foranlediger, at der, hvis mistanken opretholdes, udtages materiale til undersøgelse for klassisk svinepest og underretter telefonisk Fødevaredirektoratets husdyrsydomskontor, VA1, og DFVF-Lindholm.

Det udtagne materiale afsendes på hurtigste måde til DFVF, Lindholm, se kap. 6.

En embedsdyrlæge fra fødevareregionens veterinærafdeling aflægger omgående besøg i leverandørbedriften til det mistænkte dyr og fortsætter procedurerne beskrevet i kap. 5. Hvis leverandørbedriften er beliggende i en anden region end der hvor transportmidlet befinder sig, foretages bedriftsbesøget af veterinærchefen i denne anden region efter anmodning / kontakt fra veterinærchefen i den region, hvor mistanken er opstået.

Umiddelbart efter besøget i leverandørbedriften kontakter veterinærchefen i leverandørbedriftens region telefonisk veterinærchefen i den region, hvor transportmidlet befinder sig.

Bedriftsbesøget sammen med det observerede på transportmidlet danner baggrund for en vurdering af, om mistanken opretholdes eller eventuelt kan afvises.

Såfremt mistanken opretholdes udtages materiale til undersøgelse for klassisk svinepest, se kap. 6 og Fødevaredirektoratets husdyrsydomskontor (VA1) og DFVF, Lindholm underrettes telefonisk.

Det udtagne materiale afsendes til DFVF, Lindholm, se kap. 6.

Ved udtagning af materiale aflives dyrene efter Fødevaredirektoratets anvisning og dyrene destrueres. Leverandørbedriften/-erne sættes under offentligt tilsyn på grund af mistanke om klassisk svinepest virus, se kap. 5.

Transportmidlet rengøres og desinficeres efter Veterinærchefens anvisninger.

17.5 Udbrud på slagteri eller et transportmiddel

Alle svin på slagteriet aflives straks. Ved udbrud på et transportmiddel aflives dyrene efter Fødevaredirektoratets anvisning.

Slagtekroppe, produkter heraf, slagteaffald og affald af dyr, der kan være inficeret eller kontamineret forarbejdes efter Fødevarerdirektoratet anvisning.

Bygninger og udstyr, herunder transportmidlet, rengøres og desinficeres efter Fødevarerdirektoratets anvisning. Slagteriet rengøres og desinficeres, dette gælder hele virksomheden, - slagteanlægget, gulv- og vægflader, maskiner, staldafsnit og transportarealer.

Alt arbejdstøj på virksomheden sendes til vask og desinfektion på vaskeri. *Det anvendte tøj varmebehandles ved 80 °C i mindst 10 minutter og vaskes herefter i 60 °C varmt sæbevand.*

Alt udstyr, såsom hjelme, støvler, træsko samt værnemidler vaskes omhyggeligt og desinficeres efterfølgende efter veterinærkontrollens anvisninger.

Bekæmpelsesforanstaltningerne, se kap. 7 anvendes på den bedrift, som de inficerede svin eller svinekroppe kommer fra, og på kontaktbedrifter.

Fødevareregionen foretager en epidemiologisk undersøgelse, se kap. 8.

17.6 Genåbning af slagteri efter udbrud

Veterinærkontrollen påbyder slagteriet at påse at ingen dyr indbringes på slagteriet på ny, før der er gået mindst 24 timer efter slagteriet er rengjort og desinficeret efter veterinærkontrollens anvisning og den foretagne rengøring og desinfektion er blevet godkendt af veterinærkontrollen efter samråd med Fødevarerdirektoratet.

17.7 Genanvendelse af transportmiddel, hvor udbrud er konstateret

Ingen dyr må transporteres med transportmidlet, før der er gået mindst 24 timer efter transportmidlet er rengjort og desinficeret efter embedsdyrlægens anvisning og den foretagne rengøring og desinfektion er blevet godkendt af embedsdyrlægen efter samråd med Fødevarerdirektoratet.

Kapitel 18

Udbrud af klassisk svinepest hos vildtlevende vildsvin

18.1 Det regionale krisecenter

Når der er konstateret klassisk svinepest hos vildtlevende vildsvin opretter det regionale krisecenter i samarbejde med det centrale krisecenter en bekæmpelseszone, der udgør det inficerede område.

Vildtlevende vildsvin, der er nedskudt eller fundet døde i bekæmpelseszonen, skal inspiceres af en embedsdyrlæge, og der udtages prøver til undersøgelse for klassisk svinepest. Udtagning af prøver foretages efter Fødevaredirektoratets anvisninger.

Veterinærafdelingen sætter alle svinebedrifter i bekæmpelseszonen under offentligt tilsyn. Svinebedrifter i zonen underkastes en klinisk inspektion med henblik på, at bedriften kan erklæres fri for klassisk svinepest. Den kliniske inspektion kan suppleres med udtagning af blodprøver. Udtagning af blodprøver foretages efter Fødevaredirektoratets anvisninger.

Lokale jagtforeninger kontaktes og informeres.

Bekæmpelseszonen og det offentlige tilsyn på svinebedrifter i zonen kan ophæves af fødevareregionen, når det findes smitemæssigt forsvarligt.

18.2 Det centrale krisecenter

Det centrale krisecenter opretter en ekspertgruppe bestående af dyrlæger, jægere, biologer med speciale i vildtlevende dyr og epidemiologer. Ekspertgruppen skal:

- Bistå med at undersøge den epidemiologiske situation og afgrænse det inficerede område, der skal udgøre bekæmpelseszonen.
- Fastsætte passende foranstaltninger, der skal anvendes i det inficerede område ud over de foranstaltninger, der er pålagt i det offentlige tilsyn. Foranstaltninger kan omfatte suspension af jagt.
- Opstille en udryddelsesplan, som skal forelægges Kommissionen.
- Fastlægge kontrolforanstaltninger til at bedømme effektiviteten af de iværksatte foranstaltninger.

Kapitel 19

Informationsmateriale til befolkningen om klassisk svinepest

Som informationsmateriale til befolkningen om klassisk svinepest findes p.t. et "factsheet", der hedder "Klassisk svinepest", der ligger på Fødevaredirektoratets hjemmeside (www.fdir.dk). Dette "factsheet" omhandler følgende: Sygdomstegn, smittespredning, behandling, bekæmpelse og kontrol af sygdommen samt forekomst og henvisning til gældende lovgivning.

"Factsheets", der omhandler de typiske spørgsmål, der kommer ved et udbrud af klassisk svinepest, er under udarbejdelse. Som eksempel kan nævnes "factsheets" om "Forholdsregler for folk, der arbejder med husdyr", "Flytning af svin", "Restriktioner i inficerede områder" m.fl..

Informationsmaterialet vil være tilgængeligt på Fødevaredirektoratets hjemmeside, hvorfra det vil kunne hentes. Fødevareregionerne vil også kunne udlevere materialet ved bedriftsbesøg m.m..

Kapitel 20

Nødvaccination

20.1 Generelt

Brug af klassisk svinepestvaccine er forbudt, og vaccination imod klassisk svinepest har aldrig været anvendt i Danmark. En eventuel brug af vaccine imod svinepest på svinebedrifter ved nødvaccination vil kun kunne finde sted indenfor rammerne af artikel 19 i Rådets direktiv 2001/89/EF, mens en eventuel vaccination af vildtlevende svin vil følge artikel 20 i samme direktiv.

Såfremt det bliver nødvendigt at udarbejde en nødvaccinationsplan for et bestemt område, vil planen blive udarbejdet på baggrund af beslutning på: (a) politisk niveau, Ministeren for Fødevarerministeriet, (b) den centrale veterinære administration, (c) repræsentanter fra den danske svinesektor. Udarbejdelse af en nødvaccinationsplan for et bestemt område samt implementering af planen vil blive på grundlag af artikel 19 af Rådets direktiv 2001/89/EF. Nødvaccinationsplanen vil blive forelagt EU Kommissionen med henblik på godkendelse før vaccinationen vil blive påbegyndt.

Det skønnes, at Danmark har brug for cirka 1 mio. doser, såfremt der skal iværksættes nødvaccination. Indenfor rammerne af Kommissionens beslutning 2003/22/EF skal Kommissionen indkøbe 1 mio. doser levende svækket klassisk svinepest vaccine. Det forventes at dette lager vil blive udvidet til også at omfatte markørvaccine, så snart de differential diagnostiske forhold er forbedret mht. brugen af serologiske tests, ved anvendelse af markørvaccine.

De vacciner der kan påregnes at blive anvendt ved en nødvaccination er primært vacciner, der stammer fra EU's svinepest vaccine lager. Svinepestvacciner til brug ved nødvaccination vil blive indkøbt og opbevaret af Danmarks Fødevarer- og Veterinærforskning. Distribuering af vacciner vil ske fra Danmarks Fødevarer- og Veterinærforskning efter aftale med Fødevaredirektoratet.

Ifølge lovgivning fra Miljø- og Energiministeriet er vacciner at betragte som farligt affald og indsamling af ubrugte vacciner varetages af kommunalbestyrelserne. Såfremt det bliver nødvendigt vil der blive vedtaget bestemmelser vedrørende destruktion af ubrugt svinepestvaccine.

20.2 Vaccination og øremærkning

De første 10 til 15 dage af en epidemi af klassisk svinepest vil der blive anvendt forebyggende nedslagning, og vaccination vil først komme på tale herefter.

De hovedkriterier og risikofaktorer, der vil blive lagt til grund for beslutningen om nødvaccination på svinebedrifter, er de kriterier og risikofaktorer der er anført i bilag VI af Rådets direktiv 2001/89/EF:

For hvert enkelt område vil der, under hensyntagen til svinepopulationens sammensætning, blive udarbejdet en detaljeret plan for hvilke dyr der skal vaccineres. Der vil blive fastlagt en strategi der sikrer at vaccination på bedst mulig måde understøtter nedslagning. Nedslagning vil blive iværksat fra et udbrud og udefter, mens vaccination vil kunne iværksættes udefra og ind mod udbruddet, således at vaccinationshold og nedslagningshold geografisk arbejder imod hinanden og på et tidspunkt mødes.

Forud for vaccination skal bedriften undersøges klinisk så det sikres at der ikke er tegn på svinepest. Vaccinationen skal foretages hurtigt og i overensstemmelse med principperne for hygiejne og biosikkerhed for så vidt muligt at undgå, smittespredning. Derudover skal de vaccinerede dyr øremærkes med et specielt permanent øremærke, således at der ikke kan herske tvivl om hvilke dyr der er vaccineret mod klassisk svinepest.

Der skal udarbejdes en liste over hvilke dyr der er vaccineret. Listen skal gemmes i 5 år hos det regionale krisecenter.

20.3 Hvad skal der ske med dyr der har været vaccineret

Levende svin må ikke flyttes fra vaccinationsområdet, medmindre de skal transporteres til et slagteri til omgående slagting eller til en destruktionsanstalt. Transport af sådanne dyr kan kun finde sted efter aftale med embedsdyrlægen. Alle vaccinerede dyr skal enten slagtes eller aflives og destrueres. Såfremt dyrene slagtes skal kødet forarbejdes (varmebehandling eller lign.) eller mærkes med det særlige stempel der er nævnt i artikel 51 i direktiv 72/461/EØF (ovalt stempel med kryds) og derefter behandles i henhold til artikel 4, stk. 1 i direktiv 80/215/EØF (varmebehandling eller lign.).

De særlige bestemmelser der iværksættes i forbindelse med nødvaccination skal være gældende i mindst 6 måneder efter gennemførelsen af vaccinationen i det pågældende område.

20.4 Mandskab

Der vil skulle sammensættes teams der kan varetage såvel den kliniske undersøgelse af bedrifterne forud for vaccination, selve vaccinationen samt øremærkning- og registrering.

Det skønnes at de enkelte teams maksimalt vil kunne besøge 5 bedrifter pr dag, som følge af de øgede biosikkerheds foranstaltninger det er nødvendigt at træffe.

Størrelsen og den faglige sammensætning af de enkelte teams vil blive fastlagt under hensyntagen til svinepopulationens sammensætning i det enkelte område, men de enkelte teams vil kunne bestå af både dyrlæger og teknikere.

Bilag A

Definitions- og kontakliste

Definitionsliste

Danmarks Fødevarer- og Veterinærforskning (DFVF)
Den Danske Dyrlægeforening (DDD)
Den Kongelige Veterinær og Landbohøjskole (KVL)
Landsudvalget for Svin/Danske Slagterier (LU/DS)

I teksten anvendes titlen veterinærchef. Dette kan både være veterinærchefen selv eller en embedsdyrlæge udpeget af veterinærchefen som dennes stedfortræder.

Kontakliste til Fødevaredirektoratet, Danmarks Fødevarer- og Veterinærforskning Lindholm, Direktoratet for FødevarerErhverv, Landsudvalget for Svin/Danske Slagterier, Den Danske Dyrlægeforening og Den Kongelige Veterinær og Landbohøjskole:

Fødevaredirektoratet
Mørkhøj Bygade 19
2860 Søborg

Fødevaredirektoratets Kontor for husdyrsygdomme, VA1
Tlf.: 33 95 60 00 / 33 95 60 50
Fax: 33 95 62 89
E-mail: VA1@fdir.dk

Fødevaredirektoratets Kontor for dyreværn, lægemidler m.m., VA3
Tlf.: 33 95 60 00 / 33 95 62 60
Fax: 33 95 66 19
E-mail: VA3@fdir.dk

Fødevaredirektoratets Kontor for import, eksport og omsætning, VA4
Tlf.: 33 95 60 00 / 33 95 63 65
Fax: 33 95 62 89
E-mail: VA4@fdir.dk

Fødevaredirektoratets Kontor for egenkontrol, import og eksport, FA5
Tlf.: 33 95 60 00
Fax: 33 95 66 80
E-mail: FA5@fdir.dk

Fødevareregion Esbjerg
Høgevej 25
6705 Esbjerg Ø
Tlf.: 79 16 12 00
Fax: 79 16 12 01
E-mail: foedevareregion.esbjerg@fdir.dk

Fødevareregion Fyn
Lille Tornbjergs Vej 24 b
5220 Odense SØ

Tlf.: 66 61 28 00
Fax: 66 61 28 01
E-mail: foedevareregion.fyn@fdir.dk

Fødevareregion Herning
Wedellsborgvej 8
7400 Herning
Tlf.: 99 29 18 00
Fax: 99 29 18 01
E-mail: foedevareregion.herning@fdir.dk

Fødevareregion Nordjylland
Sofiendalsvej 90
9200 Aalborg SV
Tlf.: 98 78 10 00
Fax: 98 78 10 01
E-mail: foedevareregion.nordjylland@fdir.dk

Fødevareregion København og Nordøstsjælland
Fjeldhammervej 15
2610 Rødovre
Tlf.: 44 52 30 00
Fax: 44 52 30 01
E-mail: kbh-noes@fdir.dk

Lokalkontor Bornholm
Thorkildsvej 2
3700 Rønne
Tlf.: 56 90 26 00
Fax: 56 90 26 01
E-mail: sekretariat.bornholm@fdir.dk

Fødevareregion Ringsted
Søndervang 4
4100 Ringsted
Tlf.: 57 68 20 00
Fax: 57 68 21 99
E-mail: foedevareregion.ringsted@fdir.dk

Fødevareregion Sønderjylland
Ole Rømersvej 30
6100 Haderslev
Tlf.: 73 53 16 00
Fax: 73 53 16 01
E-mail: foedevareregion.soenderjylland@fdir.dk

Fødevareregion Vejle
Tysklandsvej 7
7100 Vejle
Tlf.: 79 43 22 00
Fax: 79 43 22 01
E-mail: foedevareregion.vejle@fdir.dk

Fødevareregion Viborg
Klostermarken 16
8800 Viborg
Tlf.: 87 28 14 00
Fax: 87 28 14 01
E-mail: foedevareregion.viborg@fdir.dk

Fødevareregion Århus
Sønderskovvej 5
8520 Lystrup
Tlf.: 87 43 73 22
Fax: 87 43 73 23
E-mail: foedevareregion.aarhus@fdir.dk

Danmarks Fødevare- og Veterinærforskning
Lindholm
4771 Kalvehave
Tlf.: 35 30 01 00, Vagttелефон, døgnvagt: 20 83 93 27
Fax: 55 86 97 00
E-mail: DFVF@dfvf.dk

Direktoratet for FødevareErhverv
Kampmangsgade 3
1780 København V
Tlf.: 33 95 80 00
Fax: 33 95 80 80
E-mail: dffe@dffe.dk

Landsudvalget for Svin/Danske Slagterier
Axeltorv 3
1609 København V
Tlf.: 33 11 60 50
Fax: 33 11 68 14
E-mail til DS: ds-dir@danskeslagterier.dk
E-mail til LU: lu@danskeslagterier.dk

Den Danske Dyrlægeforening
Rosenlunds Allé 8
2720 Vanløse
Tlf.: 38 71 08 88
Fax: 38 71 03 22
E-mail: ddd@ddd.dk

Den Kongelige Veterinær og Landbohøjskole
Bülowsvej 17
1870 Frederiksberg C
Tlf.: 35 28 28 28
Fax: 35 28 25 99
E-mail: kvl@kvl.dk

Bilag B

Beregning af stikprøvestørrelse ved forskellige populationsstørrelser og forventede prævalenser

Kapitel 6, 10 og 15 omhandler prøvetagning af bedrifter. Det prøveantal, der skal udtages i bedriften skal beregnes ud fra nedenstående tabel. Tabellen er hentet fra DFVF's "Brugerhåndbog 2003, Vejledning om diagnostiske undersøgelser".

Antal blodprøver ved sikkerhedsniveau 95%

Populationsstørrelse	Forventet prævalens (%)						
	1	5	10	20	30	50	70
10	10	10	10	7	6	4	2
20	20	19	15	10	7	4	3
50	50	34	22	12	8	4	3
100	95	44	25	13	8	4	3
200	155	51	27	13	8	4	3
500	224	55	28	13	8	4	3
1.000	258	57	28	13	8	4	3
10.000	294	58	28	13	8	4	3

Anvendt formel: $n = (1-a)^{1/(P*N)} * (N - ((P*N) - 1) / 2)$

n= stikprøvestørrelsen, N= bedriftsstørrelsen, P= prævalens (antal positive/N), a= konfidensniveau (99% eller 95%)

Eksempel: Hvis man ønsker at påvise mindst 1 positiv prøve i en bedrift / flok med 200 dyr og en formodet prævalens på 30%, skal der udtages 8 prøver ved et niveau på 95% sikkerhed på resultatet.